OPENBARE VERGADERING VAN 16 december 2015

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten
Plv voorzitter: de heer B.N. Benjamins (agendapunt 7b)

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks) (*vanaf agendapunt 8b*), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenbarg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks) (*t/m agendapunt 8a*), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.: wethouder P.S. de Rook (D66)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening, mededelingen en vaststelling verslag

1.a: Vaststelling verslagen gemeenteraad 11 en 25 november 2015

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er zijn geen berichten van verhindering. Er is wel een bericht van een verjaardag: de heer De Greef. *(Applaus).* Nou kan ik makkelijk zeggen dat we aan het eind van de vergadering ter gelegenheid van zijn verjaardag een drankje schenken, maar dat doen we ook ter gelegenheid van het afscheid van de heer Van der Veen en ook ter gelegenheid van het feit dat dit de laatste vergadering van het jaar is. Ik hoop dat dit nog op een tijdstip kan plaatsvinden, dat het nog ‘vandaag’ is.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, en ik neem aan ook ter gelegenheid van het aantreden van mevrouw Brouwer, straks.

De VOORZITTER: Ja, maar daar kom ik straks wel op. Natuurlijk is dat zo, maar dat komt allemaal nog.
We hebben nog een kleine wijziging in het tijdschema van vanavond. U bent gewend dat, als u geïnterrumpeerd wordt, deze interruptie van uw eigen tijd afgaat. Dat is een onrechtvaardigheid die breed en diep gevoeld wordt, heb ik het afgelopen jaar ontdekt. En de commissie Nieuwe werkwijze raad heeft gezegd: “Laten wij er eens even mee experimenteren om dat niet meer te doen.” Dus vanavond gebeurt dat. Nou is dat geen uitnodiging om dan maar vrijuit te interrumperen, want de vrijheid van interruptie, als het gaat om de tijd, wordt begeleid door een toenemende strengheid van mij. Dus ik stel voor dat we de interrupties gewoon kort houden en to the point, maar er moet wel discussie mogelijk zijn. We gaan eens even kijken hoe dat gaat.
De tweede wijziging die ik u voorstel, maar dat is er een op de agenda zelf, is dat het conformstuk 5r ‘Meerjarenprogramma Verkeer en vervoer’ naar de 1-minuutinterventies gaat. Zo is het; dat wordt 6f. Kan ik u overigens voorstellen om met de agenda akkoord te gaan? Dan doen we dat.
Er is een verzoek om nog even akkoord te gaan met de verslagen van 11 en 25 november 2015. Hebt u nog een opmerking daarover? Niet? Dan stel ik u voor dat wij conform besluiten.

2. **Mondelinge vragen en interpellaties** (n.v.t.)

3. **Initiatiefvoorstellen** (n.v.t.)

4. **Ingekomen stukken**

4.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Bestemmingsplan Hoofdstation Groningen	25-11-2015	via cie. R&W	6-1-2015
2	Tegemoetkoming huishoudelijke hulp 2016	26-11-2015	via cie. O&W	6-1-2015
3	Moties begroting 2016	26-11-2015	alle commissies	6-1-2015, 20-1-2015
4	Continueren regionale samenwerking Toezichthouder calamiteiten en geweld Wmo 2015	26-11-2015	via cie. O&W	6-1-2015
5	Huisvesting AZC	27-11-2015	via cie. F&V	6-1-2015
6	Verordening Tegenprestatie brief inspectie SZW	1-12-2015	via cie. W&I	20-1-2015
7	Besluitpunten Audit committee 25 november 2015	1-12-2015	via cie. F&V	6-1-2015
8	Overeenstemming met BAM	2-12-2015	via cie. R&W	6-1-2015
9	Informeren over realisatie Helperzoomtunnel en inrichtingsplannen Aanpak Ring Zuid	2-12-2015	via cie. B&V	20-1-2015
10	Voorontwerpbestemmingsplan Herziening bestemmingsregels wonen	2-12-2015	via cie. R&W	6-1-2015
11	Afronding project GRONDIG fase 2	3-12-2015	via cie. B&V	20-1-2015
12	Grunobuurt-Zuid vernieuwing riolering en herinrichting	3-12-2015	via cie. B&V	20-1-2015
13	Voortgang en ontwikkeling Odensehuis	3-12-2015	via cie. O&W	6-1-2015
14	Wijziging marktregelgeving	3-12-2015	via cie. B&V	20-1-2015
15	Preadvies initiatiefvoorstel Aanpak woonoverlast	3-12-2015	via cie. F&V	6-1-2015
16	Financiën huisvesting Veiligheidsregio Groningen	3-12-2015	via cie. F&V	6-1-2015
17	Buurtsportwerk (Bslim)	3-12-2015	via cie. O&W	6-1-2015
18	BAM onderbetaling CAO Personeel	4-12-2015	via cie. W&I	20-1-2015
19	Aanbod brandveiligheidschecks en voortgang controle brandveiligheid	4-12-2015	via cie. F&V	6-1-2015
20	Rapporten onderzoeken exemplarische gebouwen, schoolgebouwen en openbare ruimte	9-12-2015	via cie. F&V	6-1-2015
21	Informatie over de meerkostenregeling 2015, 2016 en verder	11-12-2015	via cie. W&I	20-1-2015
22	Afdeling motie Drempel lager, betere toegankelijkheid	11-12-2015	via cie. W&I	20-1-2015

23	Beleidsregels individuele inkomenstoeslag Participatiewet	11-12-2015	via cie. W&I	20-1-2015
24	Uitvaartcentrum en crematorium Algemeen Belang locatie Hoendiep-Noord	11-12-2015	via cie. B&V	20-1-2015

4.b: Lijst van overige ingekomen stukken

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
1.	Burger	Wob verzoek vluchtelingen	25-11-2015	Tkn.
2.	Gemeente De Marne	Aangenomen motie m.b.t. Meerjarenprogramma Aardbeving-bestendig en Kansrijk Groningen	25-11-2015	Tkn.
3.	SNN	Brief aan leden PS en gemeenteraden inzake uitkomsten BO MIRT 2015	25-11-2015	Tkn.
4.	Groningen Verdient Beter	Tracébesluit, veiligheid, luchtkwaliteit, zwembad de Papiermolen	26-11-2015	Tkn.
5.	Bewonerscommissie WAMA	Eventuele sloop van sociale huurwoningen aan de Madeliefstraat in Oosterhoogebrug	26-11-2015	Toegevoegd aan agenda R&W 2-12-15, punt B1
6.	Burger	Artikel DvdN Ring Zuid (stop huidige tracé van RWS)	26-11-2015	Tkn.
7.	Burger	Omzetten laatste ID-banen Werk Pro	26-11-2015	Tkn.
8.	College	Afschrift van brief aan Nationaal Coördinator Groningen m.b.t. Zienswijze meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen	26-11-2015	Tkn.
9.	Gemeente Losser	Motie handhaven mogelijkheid instellen Rekenkamercommissie	27-11-2015	Tkn.
10.	Raadslid.nu	Herfstbrief	27-11-2015	Tkn.
11.	Fractie PVV Groningen	Opvang asielzoekers in de Provincie Groningen	30-11-2015	Tkn.
12.	Burger	Inspraakreactie m.b.t. Tuin in de Stad	30-11-2015	Tkn. betrokken bij cie. R&W 2-12-2015, agendapunt B1
13.	Stop UMTS	Aandacht, hulp voor burgers die ziek worden door straling van draadloze communicatie	30-11-2015	Tkn.
14.	Gemeente Bedum	Reactie op concept MJP Nationaal Coördinator Groningen	30-11-2015	Tkn.
15.	Bewoners Juffer Margarethahuis en andere omwonenden	Vergunning Bouwen Haddingestraat 17	1-12-2015	Tkn.
16.	Burger	Belangrijk rapport PBL Mobiliteit	1-12-2015	Tkn.
17.	Ministerie Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties	Circulaire geïndexeerde bedragen voor politieke ambtsdragers van gemeenten	2-12-2015	Tkn.
18.	Burger	Emissieoorzaken Fijn Stof	2-12-2015	Tkn.
19.	Staatssecretaris VWS	Afschrift kwartaalbrief uitvoering Wmo 2015	2-12-2015	***Te betrekken bij cie. O&W 6-1-2015***
20.	College	Afschrift van brief aan college B&W gemeente Haren m.b.t. herindeling	2-12-2015	Tkn.

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
21.	Local Wise	Besluit omtrent tuin in de stad	2-12-2015	Tkn. Toegevoegd aan agenda R&W 2-12-15, punt B2
22.	Burger	Problemen in de zorg, Wmo en andere sociale diensten	3-12-2015	Tkn.
23.	Raadslid	Ontslagbrief	4-12-2015	Tkn.
24.	Cliëntenraad	Advies aangaande stand van zaken armoedebeleid 2015 en accenten voor 2016	7-12-2015	Toegevoegd aan agenda W&I 9-12-15, punt B3
25.	Burger	Bezwaar tegen fietssnelweg door woonwijk Saaksumborg	7-12-2015	Toegevoegd aan agenda B&V 9-12-15, punt B1
26.	Burger	Voorstel projecten fietsstrategie en veiligheid, leefbaarheid Saaksumborg	7-12-2015	Toegevoegd aan agenda B&V 9-12-15, punt B1
27.	Burger	Free café Tuin in de Stad	7-12-2015	***Toegevoegd aan agenda raad 16-12-2015, punt 6d.***
28.	Wijkcomité Helpman, Bewonersorganisatie de Wijert, Wijkcomité Rivierenbuurt, Wijkcomité Grunobuurt, Wijkcomité Heerepoort, Vereniging Groningen Verdient Beter	Stop werkzaamheden Ring Zuid	7-12-2015	Tkn.
29.	Burgers	44 reacties van diverse burgers op halvering aantal stembureaus voor referendum in april	8-12-2015	Tkn. ook tkn. naar college
30.	College	Afschrift brief aan Transitiecommissie Sociaal Domein m.b.t. code verantwoordelijk marktgedrag thuisondersteuning	8-12-2015	Tkn.
31.	Ministerie Buitenlandse Zaken	Ontvangstbevestiging aangenomen motie gemeenteraad Groningen TTIP en CETA	8-12-2015	Tkn.
32.	Bewoners Juffer Margaretha gasthuis en enkele andere omwonenden	Protestbrief aan het college	8-12-2015	Tkn.
33.	Burger	FietsroutePlus Groningen-Haren, aanvulling	8-12-2015	Toegevoegd aan agenda B&V 9-12-15, punt B1
34.	Stembureau voorzitter	Referendum 6 april 2016	8-12-2015	Tkn., cie. F&V
35.	Burgers	Reacties van diverse burgers op halvering aantal stembureaus voor referendum in april (nr. 2)	8-12-2015	Tkn.
36.	Groningen Verdient Beter	Financiële risisco's tunnelveiligheid ZRW	10-12-2015	Tkn.

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
37.	Wijkcomité Helpman	Verkeersplan Helpman	10-12-2015	Tkn.
38.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Afschrift brief aan college m.b.t. interbestuurlijk toezicht-archief	10-12-2015	Tkn.
39.	Groningen Verdient Beter	Afschrift brief aan GS Provincie Groningen m.b.t. Externe Veiligheid, tunnelveiligheid en groepsrisico ZRW	10-12-2015	Tkn.
40.	Burger	Klacht over subsidie VERA en Simplon	10-12-2015	Tkn.
41.	Burger	Tabel fijnstof	10-12-2015	Tkn.
42.	Landstad Noord-Nederland	Stedelijke ontwikkelagenda voor Noord Nederland	10-12-2015	Tkn.
43.	Dutch Child Center	Nieuwsbrief	10-12-2015	Tkn.
44.	Burger	Afvalwijzer	10-12-2015	Tkn.
45.	Adviesraad Gehandicaptenbeleid	Advies aan college van B&W n.a.v. schouw Kardinge	10-12-2015	Tkn.
46.	Ministerie van Economische Zaken	Voorontwerp inpassingsplan Noord-West 380kV EOS-VVL	11-12-2015	Tkn.
47.	Burger	Nieuwe fietsbrug over de Hunze van Rigaweg naar Verlengde Bremerweg	14-12-2015	Tkn.
48.	Burger	Vraag aan gemeenteraad over Diftar van opruimende Groninger	14-12-2015	Tkn. voor college ter afhandeling. Toegevoegd aan agenda raad 16-12, punt 7d.

De VOORZITTER: Daar niks meer over? Dan besluiten we ook daar conform over.

5. Conformstukken

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een stemverklaring bij een van de conformstukken? Niet? Dan zal ik ze even voor u opnoemen:

5.a: Begrotingswijzigingen tweede en derde kwartaal 2015 (raadsvoorstel 13 november 2015)

5.b: Wijziging Financiële Verordening gemeente Groningen (raadsvoorstel 16 november 2015)

5.c: Tussentijdse resultaatbestemming 2015 (raadsvoorstel 23 november 2015)

5.d: Centrumregeling beschermd wonen en opvang (raadsvoorstel 12 november 2015)

5.e: Slotcalculaties 2015 (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.f: Herziene grondexploitatie Meerstad 2015 (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.g: Herziene grondexploitatie Reitdiep fase 3 en 4 (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.h: Herziene grondexploitatie Eemskanaalzone (EKZ) 2015 (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.i: Herziene grondexploitatie Ciboga 2015 (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.j: Herziene grondexploitatie 2015 Europapark, Station Europapark en Kempkensberg (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.k: Integrale grondexploitatie Oosterhamrikzone (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.l: Herziene grondexploitaties Werklocaties 2015 (Westpoort, Zernike, Eemspoort, Driehoek Peizerweg) (raadsvoorstel 20 november 2015)

5.m: Kredietaanvraag plankosten externe projecten (raadsvoorstel 12 november 2015)

5.n: Kredietaanvraag 2016 vervangingen in de openbare ruimte (rioolsanering en overige) (raadsvoorstel 12 november 2015)

5.o: Projecten fietsstrategie (raadsvoorstel 12 november 2015)

5.p: Onderdoorgang Eemsgolaan (raadsvoorstel 19 november 2015)

5.q: Verlenging tijdelijk cameratoezicht A-kwartier (raadsvoorstel 30 oktober 2015)

5.r: *wordt 6.f*

De VOORZITTER: Ik stel u voor om over deze conformstukken in één keer conform te besluiten. Akkoord? Dan doen we dat zo.

6. 1-minuutinterventies

6.a: Kredietaanvraag sporthal Europapark (raadsvoorstel 20 november 2015, 5388547) + bijlage: brief van turnverenigingen

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. De sportcarrousel liep al niet helemaal lekker en leverde veel rumoer in de stad op. Sporthal Europapark was in die carrousel eerst als enige de bedoeling, zonder een schoolsporthal en zonder speelhal in De Wijert en wat ons betreft was sporthal De Wijert dan ook gebleven. Maar goed, het is anders gelopen tot dusver. Rondom alle commotie rond de sport – wat op zich jammer is, want het leidt af van de inhoud waar het om gaat, namelijk dat we graag heel veel Stadjers willen laten sporten – komt het college in het voorstel, en dat is in de commissie ook al aan de orde geweest, met de sporthal die al met al 7 miljoen euro meer kost. Wat ons betreft, was het beter geweest als het college ons op weg naar een hogere investering mee had genomen en op een gegeven moment even een soort tussenlanding had gemaakt, van: “Jongens we zijn bezig, we willen meer architectuur, we willen meer duurzaamheid en we hebben een wens vanuit de stad voor een turnhal.” Nou is het eigenlijk ja of nee en dat vinden wij qua proces eigenlijk niet goed. Ik zou graag nog een reactie van het college daarop willen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Voorzitter, dank u wel. Mijn fractie is heel erg blij met de plannen die nu voorliggen en met wat nu gerealiseerd gaat worden op het Europapark, ondanks dat mevrouw Jongman wellicht wat vragen heeft bij het proces. Wij zien namelijk dat er een prachtige sporthal gerealiseerd gaat worden, waar veel verenigingen en Stadjers gebruik van kunnen maken, maar waar vooral een wens van de turnvereniging eindelijk werkelijkheid gaat worden. Wat onze fractie betreft, wordt er ook een bijzonder mooie buitenruimte gecreëerd, waardoor sporten voor Stadjers in de breedte nog meer gerealiseerd gaat worden dan wat er al is in de stad. Tot slot wil mijn fractie benadrukken dat we de samenwerking met het Noorderpoortcollege als zeer waardevol beschouwen. Niet alleen vanwege de bezetting van de accommodatie, maar ook omdat hiermee sport en bewegen voor deze leerlingpopulatie, waarvan uit onderzoek blijkt dat die minder beweegt dan leeftijdsgenoten van andere opleidingsvormen, ook breed toegankelijk worden. Dat wij hiermee bijdragen aan de ambities van het Noorderpoortcollege, kan ik alleen maar winst noemen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Voorzitter, wij sluiten ons kortheidshalve aan bij de woordvoering van D66. Wij kunnen ons dus vinden in dit succes en in het bijzonder in de geslaagde samenwerking met het Noorderpoortcollege.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. De Stadspartij is positief over de ontwikkeling van het sportcentrum Europapark. Het Noorderpoortcollege investeert stevig in de gezondheid van mbo-scholieren en de turnhal is een positieve ontwikkeling voor de turnsport in Noord-Nederland. Dat weet ik zeker als oud-turner. De breedtesport krijgt ’s avonds en in het weekend ruim de gelegenheid om de sporthal te gebruiken. Mevrouw Jongman verwees al naar de sportcarrousel. Dat vonden wij allemaal niet zo mooi, maar dit plan wel. Dus wij zullen instemmen met het voorstel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, dank u wel. Ook veel dank voor de complimenten voor het plan die in de commissie zijn geuit en ook hier vanavond in de raad, niet alleen richting de opstellers van het plan, maar ook zeker richting het Noorderpoortcollege, dat samen met ons dit project van de grond trekt en daar zelf ook flink in investeert. Dat doet het echt omdat het dat belangrijk vindt en we hebben ook gezien dat we in die samenwerking van 1 plus 1 echt een 3 hebben gemaakt. Dus ik denk dat dit een fantastisch initiatief is waar de breedtesport in het algemeen, maar de turnsport in het bijzonder, maar dus ook de mbo-scholieren, veel profijt van gaan hebben.
Mevrouw Jongman heeft nog iets gevraagd over het proces. Hoe breng je dat naar buiten? Het ambitieniveau bijvoorbeeld. Het is natuurlijk altijd zo dat je, in de totstandkoming van een project, met elkaar om tafel gaat en dan heb je het altijd over de balans tussen de ambities van een project en de financiële dekking die daartegenover staat. En uiteindelijk moeten die twee met elkaar in balans zijn omdat, als je het hebt over ambities, duurzaamheid aantrekkelijk is om te doen, maar je moet het wel kunnen betalen. Stedenbouwkundige eisen zijn mooi en passen ook heel goed bij hoe we hier in de raad altijd over praten, maar je moet ze wel kunnen betalen. Dus het is niet zo dat je eerst over de ambities gaat praten en dan naar de financiën gaat kijken, maar dat je het als het ware gezamenlijk naar buiten brengt. Uiteindelijk heeft dat tot een plaatje geleid waarbij de ambities hoog zijn. Dat is hartstikke goed, maar daar hoort ook een financiële dekking bij die staat. Het is nu de vraag aan uw raad, dus het is helemaal niet ja of nee, maar: wat vindt u van dit plan? Wanneer u als raad zou zeggen: “Er zijn ambities die we eigenlijk helemaal niet hoeven”, ja, dan wordt het wel goedkoper. Dus op het moment dat u het te duur zou vinden, moeten we in ambities terug. En op het moment dat u zegt: “Het is eigenlijk nog niet mooi genoeg”, dan zouden we daar in de financiering iets in moeten doen. Het gaat altijd over die balans. Die hebben we naar uw raad toegebracht en het gaat vandaag over de afweging: vindt u dat hier een goede balans is gevonden tussen ambities aan de ene kant en financiën aan de andere kant? Wij denken dat dit zo is en de vraag is nu aan u als raad of u dat ook vindt. Dus vandaar dat het ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, mag ik nog één ding vragen? Over het eindresultaat kunnen we allemaal wel eens zijn, dat is het probleem niet. Maar in de hele discussie rond sport, zegt u dat er allerlei ontwikkelingen gaande zijn geweest. U had ons gewoon wat beter mee moeten nemen in dat proces. U wist niet ineens een week geleden of een maand geleden, toen dit stuk ter tafel lag, dat dit de uitkomst was. U wist dat eerder en ik zou het op prijs stellen als u de raad daar beter in meeneemt dan met een eindresultaat naar ons toe te komen.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, ik heb ook bij de commissievergadering nog eens aangegeven dat we bij de jaarrekening van 2014, dus halverwege 2015, de stand van zaken rond dit project aan uw raad hebben gemeld. Ook in de begroting zijn we erop teruggekomen. Daar stond iets over in en toen hebben we ook een extra krediet van uw raad gevraagd en daar hebt u ook mee ingestemd bij de begrotingsbehandeling. En nu ligt het plan hier voor, dus ik kan niet helemaal meegaan in het beeld dat mevrouw Jongman hiervan schetst. Maar nogmaals, we hebben het aan uw raad ter besluitvorming neergelegd, dus als u nu wilt dat het anders moet, dan kunt u dat inbrengen, dan kunt u dat aangeven. Wilt u dat niet, dan is dit het voorstel dat wij doen en kunt u daar straks uw besluit over nemen.

De VOORZITTER: Laatste opmerking hierover, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De laatste. Ik wou niet blijven zeuren, hoor. Het gaat mij er puur om dat er alleen een heel klein zinnetje in de begroting staat, waar wij niet uit konden afleiden dat die sporthal al met al meer zou kosten en waarom. Daar gaat het mij om. Het gaat er mij niet om chagrijnig te doen over het eindresultaat. Natuurlijk zijn wij daar ook blij mee en we gaan ook echt wel instemmen, maar gewoon het proces ernaartoe. Nou, ik zeg het voor de laatste keer.

De VOORZITTER: Het beginsel is: een raadsel zeurt nooit. Het beginsel hè?
Ik stel voor dat wij tot besluitvorming overgaan. Kan dat? Oké, dan gaan we stemmen. Voor 38, tegen 0. Dat betekent dat het voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

6.b: Vaststelling Omroepnota 2016-2019 (raadsvoorstel 13 november 2015)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. Tijdens de raadscommissievergadering bleek dat vrijwel alle raadsfracties begaan zijn met de lokale omroep. Als oud-medewerker van OOG vind ik dat hartverwarmend. We concludeerden ook dat dit een goede omroepnota is. En toch dienen wij samen met de PvdA, de SP en de ChristenUnie vandaag een motie in. Wij willen met deze motie een beweging in gang zetten die van OOG een echte broedplaats van mediatalent zal maken en we hopen daarmee drie vliegen in één klap te slaan. De eerste klap is het versterken van OOG zelf. Door beter samen te werken met de onderwijs- en kennisinstellingen in de stad kan dat gerealiseerd worden. De tweede klap is het versterken van de journalistieke schil. In de omroep wordt erkend dat de journalistiek in Groningen onder druk staat. Door OOG te versterken, kunnen we hopelijk die druk wat wegnemen. En de derde klap is de impuls aan talentontwikkeling die we hiermee hopen te geven. We verzoeken daarom het college om de ambitie om van OOG een broedplaats voor mediatalent te maken, een plaats te geven in het Programma van Eisen en waar nodig en waar mogelijk de verbinding te leggen tussen OOG en kennisinstellingen en ROC’s en scholen in de stad. Dank u wel, voorzitter.

Motie 1: OOG voor talent (D66, PvdA, SP, ChristenUnie)
De gemeenteraad, bijeen op 16 december 2015, besprekende de Omroepnota 2016-2019,

constaterende dat:
- de nota het belang van kritische, onafhankelijke journalistiek voor het goed functioneren van de lokale democratie benadrukt;
- de nota tevens erkent dat de journalistiek in Groningen onder druk staat;
- de nota oproept tot samenwerking tussen Omroep Organisatie Groningen (OOG) en maatschappelijke partners;
- de nota verdere verbinding met bet onderwijs noemt ais een mogelijke compensatie voor het wegvallen van de maatschappelijke banen (M-banen);
- de nota alle ruimte biedt voor OOG als platform voor talentontwikkeling;

overwegende dat:
- het belang van talentontwikkeling wordt onderschreven in het coalitieakkoord Voor de Verandering;
- de potentie van OOG op het gebied van talentontwikkeling nog niet volledig benut wordt;
- partners in het Akkoord van Groningen en het College van Onderwijs, met name mbo waar mogelijk ook het voorgezet onderwijs, OOG intensiever kunnen benutten voor talentontwikkeling en communicatiedoelstellingen;
- een dergelijke intensivering een versterking van OOG en de journalistiek in Groningen zou betekenen;
- de gemeente een verbindende en stimulerende rol kan spelen in het bewerkstelligen van deze intensivering;
- een dergelijke intensivering van OOG een echte broedplaats voor mediatalent kan maken;

verzoekt het college:
- deze ambitie een plaats te geven in het Programma van Eisen;

- waar nodig en waar mogelijk verbinding te leggen tussen OOG, de partners in het Akkoord van Groningen en de partners in het college van onderwijs;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Ja, de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ik had een vraag aan de heer Wonink, voorzitter, maar ik wacht gewoon tot hij zijn motie heeft ingediend.

De VOORZITTER: Oh sorry, ja. Het kan alsnog.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel. Ja, u dient een motie in, maar tijdens de commissie van vorige week zei de wethouder volgens mij dat het punt van broedplaats en talent heel terecht was, dat er bij die samenwerking een kans ligt en dat de ruimte er is in de nota om die kans te grijpen. En als de gemeente daar een rol in kan spelen, zal ze dat zeker doen. Waarom denkt u nu dat die motie nodig is, omdat de wethouder dit eigenlijk al heeft toegezegd?

De heer WONINK (D66): Wat nodig is, is dat wij als raad uitspreken dat we die ambitie hebben. Dat mag je best wel op deze manier vastleggen en ook laten vastleggen, of een plaats geven in het Programma van Eisen.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Ik heb zo dadelijk nog een stemverklaring.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Ja, dank u, voorzitter. Zoals in de inleiding is gesteld, is de overheid gebaat bij goed functionerende media in de omgeving. De journalistiek is belangrijk voor de transparantie van het politieke proces en om verandering in beeld te brengen. De media en journalistiek zitten echter zelf ook in een veranderingsproces. De belangstelling voor klassieke media als radio en tv daalt, waar deze in grote mate toeneemt voor zaken als sociale media. Dit moet dan ook een belangrijk speerpunt zijn voor het lokale omroepbeleid voor de komende vier jaar, om zowel jong als oud te bereiken. Om dit doel te bereiken is het goed als gebruik wordt gemaakt van het kapitaal van deze City of Talent. In het verleden hebben wij al vaker aandacht gevraagd voor de doorgang van de talentontwikkelingsfunctie die vroeger bij onder andere STUG lag. Voor zover wij zien, is dat ook gebeurd en we hebben dan ook geen andere signalen ontvangen. Daarmee lijkt de motie van D66 wat overbodig, zoals net ook door het CDA werd aangehaald. Desalniettemin steunen wij de intentie en daarmee dus ook deze motie, aangezien wij ons hier wel vaker hard voor hebben gemaakt en het nu wat vreemd zou overkomen als we dat niet zouden doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Ja, de heer Brandenbarg.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Door een toenemende druk op de journalistiek, het is al meer gezegd vandaag, mede dankzij reorganisaties, miljoenenbezuinigingen op lokale omroepen, neemt de mogelijkheid voor veel media om goede journalistiek te bedrijven stukje bij beetje af. Door tijds- en werkdruk wordt er minder aan onderzoeksjournalistiek gedaan en lijkt de controle op de politiek steeds verder te verminderen. Volgens de SP-fractie is dat een kwalijke zaak, omdat het leidt tot een minder goed functionerend democratisch proces. Ook lokaal kan de controle van kritische journalisten op de politiek en op de plannen van politici volgens de SP beter. Dat houdt ons scherp, het dwingt ons om begrijpelijke taal te gebruiken en maakt de lokale democratie sterker. En deze omroep hebben wij volgens ons zelf een mogelijkheid om de controle op onszelf te versterken. Daartoe dienen wij met de ChristenUnie een motie in.

Motie 2: Vertrouwen is goed, controle is beter (SP, ChristenUnie)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 16 december 2015, besprekende de Vaststelling Omroepnota 2016-2019,

constaterende dat:
- de lokale omroep door tijds- en werkdruk niet altijd de door hem gewenste kwaliteit kan bereiken;
- door deze tijds- en werkdruk commissie- en raadsvergaderingen vaak niet gevolgd kunnen worden door de lokale omroep;
- de controlerende functie op de lokale politiek hierdoor onder druk staat;

overwegende dat:
- de controlerende functie van journalistiek op de politiek een voorwaarde is voor een goed functionerende lokale democratie;
- de lokale omroep hier een belangrijke rol in speelt;

verzoekt het college:
- in nauw overleg met de lokale omroep te onderzoeken welke middelen (financieel of anderszins) nodig zijn om te komen tot een betere controle van de lokale politiek;
- de uitkomsten van dit onderzoek voor te leggen aan en te bespreken met de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Het is jammer om te horen dat de inspanning op het gebied van participatie en maatschappelijke banen door bezuinigingen zo goed als verdwenen is. Wij menen dat juist deze banen voor deze doelgroep goed en versterkend werken en dat omgekeerd deze doelgroep een goede, frisse werking heeft op de omroepen. Dit betekent nu dat de lokale omroep zijn werkzaamheden steeds meer moet laten uitvoeren door een vaste groep mensen en er hierdoor weinig vers bloed wordt aangeleverd. Dit betreuren wij en we denken dat juist het verse bloed bij de omroep ook voor vernieuwing kan zorgen op het gebied van de nieuwe media. Daarnaast heb ik al eens eerder gepleit, een aantal jaren terug, voor het uitzenden van de raads- en misschien commissievergaderingen door OOG TV, in plaats van door de huidige provider. Dat is toen nagevraagd en uitgezocht, maar bleek niet haalbaar. Wat mij betreft, gaan we het gesprek nogmaals aan, het komende jaar. De motie van de SP draagt daaraan vast haar steentje bij. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dank u wel. We kunnen voor het grootste gedeelte aansluiten bij de woordvoering van D66. We hebben de motie ook mede ondertekend, maar we willen er graag nog iets aan toevoegen. Vorig jaar hebben we een werkbezoek gehad bij OOG en we wachten eigenlijk in spanning af of er vanuit OOG zelf ook een plan komt voor de komende jaren. Bij het werkbezoek gaf men aan dat men daarmee bezig is. We zijn erg benieuwd. En het verzoek aan het college is om in overleg te treden met OOG om haar plannen voor de komende jaren bekend te maken en ons daarover ook te rapporteren. Graag daar een antwoord op van de wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, voorzitter, dank u wel. Wij vinden het belangrijk dat OOG TV meer geïntegreerd wordt in de wijken en wij denken dat talentontwikkeling daar een mooi middel voor is. Mocht OOG TV niet voldoende financiële middelen hebben, dan zijn wij bereid om daarnaar te kijken. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, dank u wel. Als ik zelf door de gangen van OOG Radio en Televisie rondloop, dan constateer ik heel veel bedrijvigheid. Er zijn veel studenten die er stage lopen en als ik kijk naar de programmering, zie ik eigenlijk wel dat er met heel veel partners en maatschappelijke organisaties in de stad al wordt samengewerkt. Al met al zou ik eigenlijk willen zeggen dat OOG de motie van D66 en andere partijen al aan het uitvoeren is. Ik zou mij kunnen aansluiten bij de woordvoering van Student en Stad daarover. Wel kunnen we de intentie van de motie steunen. We zien haar als een soort steun in de rug richting OOG. Als reactie op de motie van de SP en ChristenUnie: wij vinden ook dat OOG de raad kritisch zou moeten blijven volgen, al heb ik wel het idee dat ze dat al redelijk doen. In de nota staat volgens onze fractie ook goed beschreven hoe aan die kritische taak en rol

verder vorm en inhoud wordt gegeven. Daarnaast reikt die motie ook wel wat verder, omdat ze kan betekenen dat er uiteindelijk misschien meer geld zou moeten komen. Wat mijn fractie betreft, laten we met deze nota in de hand eerst kijken hoe het gaat. We wensen vooral OOG Radio en Televisie daar heel veel succes bij.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Kortheidshalve verwijs ik voor wat betreft talentontwikkeling en de controlerende rol van de journalistiek op de raad naar beide moties, die wij mede hebben ondertekend. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik denk dat het woord nu is aan wethouder De Rook.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, dank u wel. Het is in de commissievergadering ook wel aan de orde geweest dat ook met deze omroep, en dan verwijs ik even naar wat de heer Brandenbarg zojuist zei, wij als college ook laten zien dat wij belang hechten aan de journalistieke controle van wat er in de lokale politiek allemaal gebeurt en wat er hier in dit huis ook allemaal gebeurt. Dat daar media zijn die in staat zijn om die politieke besluitvorming te duiden en ook verder te brengen naar de bevolking. Dat is, denk ik, een belangrijke tegenmacht, die ook voorwaardelijk is voor het goed functioneren van een democratisch systeem. Dat is op nationale schaal zo en dat is op lokale schaal niet anders. Wij doen daar met deze omroep, denk ik, ook een belangrijke bijdrage in, door de voorwaarden te scheppen om de lokale omroep in staat te stellen om dat te kunnen doen. Tegelijkertijd is dat niet het enige belang van de lokale omroep. Wij zien ook een groot belang bij het ontsluiten van allerlei dingen die in de stad gebeuren, niet alleen maar bij de gemeente, maar ook op allerlei andere plekken. Dat is ook waarom wij OOG vragen in de nieuwe omroepnota om meer aandacht te besteden aan wat er in de wijken allemaal gebeurt. Dus meer aandacht besteden aan het wijkgerichte. Dat sluit ook aan bij hoe wij als gemeente meer gaan opereren. In relatie daartoe, en dan ga ik meteen even naar de moties van de SP en de ChristenUnie, hebben wij als college de overtuiging dat wij met deze omroepnota de lokale omroep in staat stellen om die controle ook goed te kunnen uitoefenen. Je moet altijd een balans zoeken tussen wat je vraagt en wat je daar ook in de bijdragesfeer aan levert. We denken dat OOG hiermee in staat is om haar taken goed uit te voeren en dat ze daar ook het goede budget voor krijgt. Wat ons betreft, is die balans in deze nota geborgd. We zien geen noodzaak om die nog verder te verscherpen of aan te zetten, dus die motie wil ik graag ontraden.
D66 heeft aandacht gevraagd voor talentontwikkeling. Daar hebben we het inderdaad in de commissie over gehad. Dat is iets wat het college belangrijk vindt in deze City of Talent. Ik heb u daar inderdaad een toezegging over gedaan. Als ik kijk naar deze motie, is dat precies wat wij als college ook willen doen, dus ze is, wat mij betreft, een ondersteuning van beleid. Wat dat betreft, is het oordeel aan de raad wat u daarmee wilt doen. Wat ik nog even wil aangeven – de heer Brandenbarg is het vergeten te noemen – maar met deze nota wordt ook de M-baan bij OOG die nog over is, gewit. Dat is natuurlijk ook belangrijk, omdat we die eerst incidenteel hadden gedekt, maar dat we met deze nota er ook in slagen om dat structureel vorm te geven. Dus ik denk dat we hiermee goed uit de voeten kunnen en dat we hiermee OOG met een voorwaardenkader uitrusten waarmee ze de komende jaren op een goede manier kan functioneren.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, ik ben wat verbaasd. Enerzijds zegt de wethouder: “Ik heb wel meer ambitie op het gebied van talentontwikkeling”, maar anderzijds ontraadt hij om daar financiële middelen voor beschikbaar te stellen. Ik volg dat niet helemaal. Die ambities kunnen ook geld kosten en u bent daar niet bereid toe, begrijp ik?

Wethouder DE ROOK: Nee, voorzitter, hier gaan volgens mij twee dingen door elkaar. Enerzijds talentontwikkeling: daar is aandacht voor in de nota. Dat zullen we ook opnemen in het Programma van Eisen. Daar roept de motie ook toe op, dat heb ik toegezegd en die motie laat ik over aan het oordeel van de raad. Als het gaat over de controle op de lokale politiek, daarvan heb ik gezegd: “Dat hoeft niet met extra middelen.” Dat is gewoon een ambitie uit de nota en het is ook een van de voorwaarden die wij aan OOG TV stellen. Mijn overtuiging is dat wij met dit budget daar OOG TV voor toerusten om dat op een goede manier te doen, dus dat er geen extra middelen nodig zijn om dat belang te kunnen behartigen en

dat, wat het college betreft, die balans goed geborgd is in die nota. Dat er dus niet nog een aanvullende motie nodig is om dat belang te borgen. Dus vandaar dat ik die motie ontraad.

De VOORZITTER: De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Ik heb nog gevraagd aan de wethouder of hij nog kon toezeggen of, nadat deze kaders zijn vastgesteld, OOG zelf een plan maakt en dat hij dit met ons in de commissie zou willen bespreken.

Wethouder DE ROOK: Nou, dan ga ik even naar de formaliteit van hoe we dat doen. De raad stelt de kaders. Dat is deze omroepnota. Daar maken wij vervolgens een Programma van Eisen van, dat aansluit op die kaders en dat is het subsidiekader waarmee OOG TV vervolgens aan de slag gaat. Dat doen we bij andere gesubsidieerde instellingen ook. Die hebben ook niet allemaal het jaarplan in de commissie liggen. Dus ik zou dat niet voor OOG TV alsnog willen doen. We hebben de omroepnota, waar we jaarlijks op terugkomen, zowel in de begroting als in de jaarrekening, we hebben verschillende indicatoren bij uw raad terug liggen om daar uw peilstok in te kunnen steken hoe dat gaat. Dus ik zou niet willen voorstellen om na het Programma van Eisen nog weer hier in de commissie te bespreken.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Ik kon daar in de commissie nog een keer op terug. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan stemmen. Motie 1 ‘OOG voor talent’.

De heer HONKOOP (VVD): Voorzitter? Ik wilde nog een korte stemverklaring doen.

De VOORZITTER: Ja, u hebt gelijk, mijnheer Honkoop. Gaat uw gang.

De heer HONKOOP (VVD): De VVD steunt de ambitie die deze motie uitspreekt voor OOG voor talent. Tegelijkertijd constateert het college dat, zoals het college aangeeft, we uit dienen te gaan van bestaande middelen en bepleit de VVD met steun voor deze motie geen uitbreiding van het budget.

De VOORZITTER: Dan kijken we eens even hoeveel teltijd de computer nog nodig heeft.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, mag ik op die motie 1 ook een stemverklaring geven?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer BOLLE (CDA): Ja, heel spannend wordt het inderdaad niet. De wethouder heeft gezegd: “ondersteuning van beleid” en dan vervolgens “oordeel aan de raad”. Het was een heel harde toezegging. Dus wat ons betreft, is dit weer motie-inflatie, dus we zullen tegenstemmen.

De VOORZITTER: Zijn er nog meer stemverklaringen? Niet? Nou: 36 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard. Dan gaan we naar motie 2: ‘Vertrouwen is goed, controle is beter’.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter? Ik wou nog een stemverklaring geven op deze motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, we vinden het jammer dat de wethouder op voorhand al zegt geen middelen beschikbaar te stellen, maar wel ambities te willen uitspreken. Dus wij zijn wel voor deze motie.

De VOORZITTER: 15 voor, 24 tegen. De motie is verworpen.
Dan gaan we naar het voorstel zelf. Zijn er voor dit voorstel nog stemverklaringen? Niet? Dan gaan we stemmen. 39 voor, 0 tegen. Het voorstel is aanvaard.

6.c: Beantwoording vragen ex art. 41 RvO SP over sloop van sociale huurwoningen in Oosterhoogebrug (collegebrief 30 september 2015) + bespreekpunten SP

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, dank u wel. Mogelijk worden enkele sociale huurwoningen in de Oosterhoogebrug gesloopt ten gevolge van de uitbreiding van het economische hart. De SP vindt dat het college alles op alles moet zetten om goede bestaande sociale huurwoningen te behouden. Ook vindt de SP dat in ten minste een van de varianten die worden uitgewerkt en aan de raad worden voorgelegd, de huurwoningen moeten blijven staan. Hiermee willen we voorkomen dat wij straks plannen voorgeschoteld krijgen waarin de woningen niet meer staan, wij niet de afweging kunnen maken om de woningen te behouden en we die keuze ook niet meer hebben, omdat we slechts kunnen rommelen in de marge. Bovendien zien we ruimte voor economische uitbreiding én het behoud van de woningen. Hiertoe dienen wij twee moties in. Dank u wel.

De heer Van der LAAN (PvdA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Ja, de heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Voorzitter, u hebt het hier over twee woningen. Vindt u niet dat wij als raad moeten sturen op de voorraad sociale huurwoningen in het algemeen, zonder daarbij steeds individuele woninkjes aan te wijzen?

Mevrouw VAN DUIN (SP): Nee, dat vind ik niet. Als wij twee sociale huurwoningen kunnen redden, dan moeten we dat doen. Dank u wel.

Motie 3: Inzet sociale huurwoningen Oosterhoogebrug (SP, Stadspartij, Partij voor de Dieren)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 16 december 2015, besprekende de Beantwoording vragen ex art. 41 RvO SP over sloop van sociale huurwoningen in Oosterhoogebrug,

constaterende dat:
- mogelijk enkele sociale huurwoningen verdwijnen aan, de Madeliefstraat in Oosterhoogebrug;
- deze woningen grondgebonden gezinswoningen met voor- en achtertuin zijn;
- aan dit type woningen een tekort is en dit tekort de komende jaren toeneemt;

overwegende dat:
- de woningen mogelijk verdwijnen ten behoeve van uitbreiding van het economische hart van de wijk;
- deze uitbreiding op vele plaatsen (school, buurtcentrum e.d.) kan plaatsvinden bij het realiseren van een wooncentrum in Oosterhoogebrug;
- in het licht van enerzijds deze mogelijkheden en anderzijds het groeiende tekort van goedkope gezinswoningen voorkomen moet worden dat deze woningen verdwijnen;
- er met meerdere varianten wordt gewerkt voor de wijkvernieuwing Oosterhoogebrug, waarin ook een variant bestaat waarin de sociale huurwoningen blijven;
- uit onderzoek van het bewonerscomité blijkt dat 90% van de omwonenden niet wil dat de woningen worden gesloopt;

verzoekt het college:
- dat bij de verdere ontwikkeling van de plannen in de Oosterhoogebrug het college zich tot het uiterste inspant deze woningen te behouden,

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 4: Minstens één variant met behoud sociale huurwoningen Madeliefstraat (SP, Stadspartij, Partij voor de Dieren)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 16 december 2015, besprekende de beantwoording vragen ex art.41 R.v0 SP over sloop van sociale huurwoningen in Oosterhoogebrug,

constaterende dat:
- mogelijk enkele sociale huurwoningen verdwijnen aan de Madeliefstraat in Oosterhoogebrug;
- deze woningen grondgebonden gezinswoningen met voor- en achtertuin zijn;

- aan dit type woningen een tekort is en dit tekort de komende jaren toeneemt;

overwegende dat:

- de woningen mogelijk verdwijnen ten behoeve van uitbreiding van het economische hart van de wijk;
- deze uitbreiding op veel plaatsen (school, buurtcentrum e.d.) kan plaatsvinden bij het realiseren van een wooncentrum in Oosterhoogebrug;
- in het licht van enerzijds deze mogelijkheden en anderzijds het groeiende tekort aan goedkope gezinswoningen, voorkomen moet worden dat deze woningen verdwijnen;
- er met meerdere varianten wordt gewerkt voor de wijkvernieuwing Oosterhoogebrug, waarin ook een variant bestaat waarin de sociale huurwoningen blijven;
- uit onderzoek van bet bewonerscomité blijkt dat 90% van de omwonenden niet wil dat de woningen worden gesloopt;

verzoekt het college:

- dat er ten minste één variant aan de raad wordt voorgelegd waarin de woningen behouden blijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Er zijn twee moties ingediend. Wie mag ik verder het woord geven? Ja, gaat uw gang. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Dank u, voorzitter. De CDA-fractie hecht sterk aan het beschikbaar houden van voldoende sociale huurwoningen. Het eventueel slopen daarvan ten bate van de uitbreiding van parkeerplaatsen is daarom zorgwekkend. Anderzijds hebben het winkelcentrum en de supermarkt nadrukkelijk ook een maatschappelijke waarde. Afgelopen zomer nog, kreeg de heer Van der Heide een erepenning van de stad Groningen voor de grote maatschappelijke betekenis van zijn onderneming voor de buurt. En dus moet er een zorgvuldige afweging gemaakt worden. Omdat onze voorkeur wel uitgaat naar een oplossing waarbij de sociale huurwoningen behouden blijven, zullen wij de moties van de SP steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Niet? Dan heeft de wethouder nu het woord.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel, voorzitter. De woningen waarover hier gerept wordt, staan in Oosterhoogebrug en het plan waarmee dit samenhangt is een soort wijkvernieuwingsplan voor Oosterhoogebrug. Een plan dat op hoofdlijnen al is neergelegd in 2010, bij het vaststellen van de wijkvisie voor Oosterhoogebrug, dat door allerlei omstandigheden, de crisis, problemen bij de woningbouwcorporatie, enorm in de vertraging is geschoten. Daar bent u ook via de commissie een paar keer van op de hoogte gesteld. Het plan zit nu de laatste tijd weer door allerlei herstel in de voortgang. Heet plan is nog niet definitief. Er is nog een aantal belangrijke besluiten, ook in financiële zin, te nemen door de diverse betrokken partijen, voordat het plan aan uw raad zal worden voorgelegd. En het klopt dat in eerdere versies er sprake van is geweest dat een paar sociale huurwoningen die er nu staan, mogelijk zouden verdwijnen. Ik vind het jammer dat in de bijdrage van zowel het CDA als de SP – dat hebben we in de commissie ook met elkaar gedeeld – gesuggereerd wordt dat dit plan alleen maar gaat om de Albert Heijn die er parkeerplaatsen bij wil hebben, of wil uitbreiden ten koste van twee of drie sociale huurwoningen. Het gaat hier om een totaalplan voor een deel van de buurt, waarbij een mogelijke verplaatsing van een school is betrokken, waarbij nieuwbouw van een buurtcentrum is betrokken, waarbij inderdaad ook de uitbreiding van de Albert Heijn is betrokken en last but not least, ook nieuwbouw van een flink aantal woningen, waaronder sociale huurwoningen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, ik wil niet zozeer een vraag stellen maar wel de suggestie van de wethouder dat wij suggereren dat wij alleen oog hebben voor de sociale huurwoningen tegenspreken, omdat wij juist in de schriftelijke vragen die wij hebben gesteld, ook het belang van het woonzorgcentrum hebben benadrukt en dat is ook in die brief van het bewonerscomité benadrukt. Maar we hebben dit er wel uit gegrepen, juist omdat het iets concreets is, wat ons aan het hart gaat.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Kijk, wat ik met u deel is dat dit plan niet bedoeld is, dat is ook de algemene behoefte van het college niet, om het aantal sociale huurwoningen te verminderen. Zelfs niet met twee of drie. Wat ik aan wil geven is dat de mogelijke sloop van deze woningen, onderdeel is van een

veel groter verhaal waarin geschoven wordt met verschillende functies, met als eindresultaat juist een toename van het aantal sociale huurwoningen. Je kunt dus niet een element eruit pakken en zeggen: “Dat wil ik niet.” Je moet het plan als totaal bekijken. Dat plan is nu nog niet klaar, en ik denk dat dit ook het moment is om af te wegen of het plan zoals het voorligt wel of niet goed is. En niet om er nu een element uit te halen en daarbij voorbij te gaan aan het feit dat het totale aantal huurwoningen waarschijnlijk zal toenemen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, ik heb zojuist ook in mijn toespraak gezegd dat wij juist willen voorkomen dat er straks een plan komt waarin wij die afweging niet meer kunnen maken. Dus wij willen graag dat wij die verschillende varianten waar nu mee gewerkt wordt, straks ook zien en dat wij kunnen kiezen voor het behoud van die sociale huurwoningen en daarbij ook die afwegingen kunnen maken. En daar hebben meerdere fracties ook in de commissie voor gepleit.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Kijk, u bent natuurlijk altijd vrij om op het moment dat het plan er ligt, daar iets van te vinden en desgewenst kunnen we ook inzichtelijk maken wat de voor- en nadelen zijn van alternatieven, hoor. Dat is geen enkel probleem. Dan kunt u op dat moment ook uw keuze maken. Dat is geen enkel probleem. Alleen, om dan even op de moties in te gaan waarin u zegt “meerdere varianten uit te werken waarbij in het ene geval de woningen wel blijven staan en in het andere niet”, kijk, een uitgewerkt plan presenteren aan de gemeenteraad, dat op het moment dat u daar ja tegen zegt ook realiseerbaar is, zowel in financiële zin als in technische zin als in stedenbouwkundige zin, dat vraagt nogal wat. Ik ben al heel lang met dit plan bezig. Als u van mij twee volledig uitgewerkte plannen vraagt, waar in het ene plan de woningen wel blijven staan en in het andere niet, dan kan ik u dat niet toezeggen. Wat ik u wel kan toezeggen, is dat op het moment dat er een plan ligt, al dan niet met voorstel tot sloop van die woningen, we bij u inzichtelijk maken wat de consequenties zouden zijn, wat er verder uitgewerkt zou moeten worden, wanneer u dat onderdeel van het plan niet wilt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, voorzitter, de eerste motie die wij hebben ingediend, behelst dat wij van het college wel de uiterste inzet verwachten dat het behoud van die sociale huurwoningen die er nu zijn, wel gerealiseerd wordt. Kan de wethouder dat ook toezeggen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik weet niet welke woningen u nou precies bedoelt? Ooit was er sprake van dat er misschien tien woningen gesloopt zouden worden, op dit moment spreken wij hoogstens over twee of drie. In die zin zijn we al een heel eind die richting opgegaan. Kijk, als je het helemaal letterlijk neemt, heb ik er niet zo veel moeite mee, want ik ben het helemaal met u eens: elke sloop van een sociale huurwoning, als er geen enkele reden voor is, zou je helemaal niet moeten doen. Maar ik vind het, gezien het feit dat dit plan meerdere belangen behelst, inderdaad ook economische versterking, nieuwbouw van sociale huurwoningen, verplaatsing van een school en nieuwbouw van een buurtcentrum, eerlijk gezegd op dit moment veel te vroeg om een element, hoewel het een belangrijk is, eruit te lichten en dat speciaal aandacht te geven en alle andere zaken niet.

De VOORZITTER: Ik wil graag tot een afronding komen.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, het verbaast me wel een beetje dat de wethouder nu niet weet over welke woningen we het hebben. Hier hebben we het in de commissie ook over gehad. Het gaat over de drie woningen in de Madeliefstraat. En daarbij: de wethouder heeft net gezegd dat in ieder geval inzichtelijk wordt gemaakt welke afwegingen eraan ten grondslag zullen liggen. Dat zou ik in ieder geval als minimum in het plan willen zien en daarbij houden we wel onze motie in stand.

De VOORZITTER: Oké. We zijn rond, denk ik. We gaan we stemmen. Oh, de heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wij gaan ervan uit dat het college in het maken van een variant rekening houdt met het al dan niet slopen van de woningen als aspect in zijn belangenafweging. Maar het is, wat ons betreft, rigide om het college daar dit in af te dwingen middels een motie. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Ja, ik wou ook graag een stemverklaring afgeven. Mijn fractie hecht erg aan een voldoende peil sociale huurvoorraad. Dat is erg wenselijk. We lezen in het plan wel dat er tientallen sociale huurwoningen bijkomen, dus dat het nettoresultaat positief is. Daarom kunnen wij niet instemmen met deze twee moties.

De VOORZITTER: Nog meer stemverklaringen? Ja, de heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik heb het in de commissie ook al gezegd: we vinden het eigenlijk te vroeg om dit soort beslissingen te nemen. We willen geen voorbeslag nemen op de uiteindelijke uitkomsten en daarom zullen we tegen deze motie stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Daar sluit ik mij kortheidshalve bij aan. En ik waardeer de toezegging van de wethouder dat er een inzichtelijkmaking komt in het plan, als dat nodig mocht zijn.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. De motie ‘Inzet sociale huurwoningen Oosterhoogebrug’. 15 voor, 24 tegen. De motie is verworpen.
De motie ‘Minstens één variant met behoud sociale huurwoningen Madeliefstraat’. 13 voor, 26 tegen. Ook deze motie is verworpen.
We hebben verder geen voorstel dat nu voorligt. We gaan over naar het volgende agendapunt.

6.d: Wensen en bedenkingen effectenanalyse, Friesestraatweg 137a Tuin in de Stad (collegebrief 19 november 2015)

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, dank u, voorzitter. We vinden het heel erg jammer dat de meerderheid van de raad vindt dat Tuin in de Stad weg moet van de plek waar hij nu zit. Wij willen nog wel graag een toezegging vragen van de wethouder over het volgende. We hebben een brief gekregen, aan de gemeenteraad, over het Free Café. Zij zoeken naar een andere oplossing en mijn vraag aan de wethouder in deze zin is: kan Tuin in de Stad zo lang mogelijk blijven zitten waar hij nu zit, om het Free Café de mogelijkheid te gunnen om een andere locatie te vinden? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Ja, mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, nog een korte opmerking van onze kant. Dit vonden wij toch een van de meest gênante momenten van het jaar. Een MKBA van 19.000 euro terwijl de verhouding eigenlijk al duidelijk was. De politieke keuzes waren al helder. We hopen dat zich dat niet snel herhaalt.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij bij mevrouw Woldhuis aansluiten.
Dan heb ik nog iets anders. We hebben contact gehad met een ambtenaar, omdat wij meer wilden weten over de financiële vergoeding die er eventueel tegenover stond. Het blijkt eigenlijk dat die een beetje afhankelijk is van Tuin in de Stad zelf. Namelijk: hoe en hoeveel de gemeente tegemoet wil komen, is afhankelijk van de plaats waar ze heen willen gaan en ook een beetje afhankelijk van of ze zelf wel of niet willen. Het zou best kunnen zijn dat Tuin in de Stad zelfstandig en onafhankelijk wil blijven en dat misschien liever zonder hulp wil doen. Kortom, voorzitter, wat is de status op dit moment? Is er overeenstemming met Tuin in de Stad over verhuizing of niet? Daar kan het ook een beetje van afhankelijk zijn, hoe wij hier tegenaan kijken. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Volgens mij hebben we anderhalf jaar geleden al een debat hierover gevoerd, een actualiteitendebat, waarin ook duidelijk werd dat het tijdelijk zou zijn. Dat er al gezocht werd naar alternatieve locaties. We hebben zes maanden geleden een discussie gehad over een maatschappelijke kosten-batenanalyse van een mooi initiatief als Tuin in de Stad. Ik kan verder aansluiten bij de woordvoering van mevrouw Kuik. Ik mag toch hopen dat er in de toekomst, als het gaat om een maatschappelijke-kosten-batenanalyse, niet op deze manier met initiatieven wordt omgegaan. Er komt nu echt een rijtje met initiatieven en de manier waarop daarmee wordt omgegaan, is echt om je voor te schamen.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik sluit mij kortheidshalve aan bij het CDA en de SP, qua woordvoering.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. We sluiten ons ook aan bij de woordvoering van het CDA en voor de rest verwijs ik naar mijn woordvoering in de commissie. Die was helder genoeg. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder. Sorry, de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik sluit me aan bij de woordvoering van de Stadspartij en ik sluit me aan bij de vraag van de Partij voor de Dieren.

De VOORZITTER: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw WOUDSTRA (D66): Ja, D66 heeft natuurlijk grote bewondering voor de mensen van Tuin in Stad, maar wij vinden wel dat ook de gemeente een goed punt heeft door een betrouwbare partner te blijven. We hopen wel dat er snel gepraat wordt met de mensen van Tuin in de Stad, zodat er een nieuwe locatie kan worden gevonden. Wat wij wel missen, is een goed businessplan. Dus wij hopen op een beter voorbereide toekomst. Dank u.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad de vierde of vijfde keer dat wij in de commissie spreken over Tuin in de Stad. Een onderwerp dat ook op veel belangstelling van de gemeenteraad en vanuit de stad heeft kunnen rekenen, vandaar dat ik het niet eens ben met de fracties die zeggen dat het proces niet goed is geweest. Volgens mij hebben we hier juist, ook gezien de discussie die het in de stad opleverde en ook in de raad, geprobeerd op een zorgvuldige wijze met alle belangenafwegingen tot een keuze te komen. Dat debat hebben we in de commissie gevoerd en daar is ook een duidelijk standpunt uitgekomen vanuit de commissie. Ik denk dat we het over de inhoud daarvan niet meer hoeven te hebben; die is duidelijk.
Er is nog een aantal vagen gesteld over het vervolg. Om te beginnen de vraag van mevrouw Woldhuis over de positie van het Free Café. Dat maakt de zaak allemaal wel wat complexer. Voor alle duidelijkheid: de gemeente Groningen heeft een bruikleenovereenkomst met Tuin in de Stad en het Free Café heeft als het ware een plek gevonden via Tuin in de Stad. Dus in die zin hebben wij, wat mij betreft, geen relatie met het Free Café. Ik wil ook niet weer een vergelijkbare discussie rond het Free Café aangaan als we met Tuin in de Stad hebben gehad. Dus voor het Free Café geldt hetzelfde als wat we hebben afgesproken met Tuin in Stad. Er zal een moment komen, en dat zal ergens begin volgend jaar zijn, dat wij Tuin in de Stad definitief kenbaar zullen maken dat die het terrein zal moeten ontruimen, omdat we dan met de bouwactiviteiten moeten starten. Dat zullen we overigens ruim van tevoren aankondigen. We hebben ook aangegeven dat wij bereid zijn, wanneer Tuin in de Stad dat zelf wil, en dat weet ik op dit moment nog niet, te willen kijken naar een verplaatsing, een nieuwe plek. Daar willen we zeker over in gesprek. Dat is de tweede vraag van de heer Kelder. Op dit moment kan ik niet meer zeggen dan in de commissie, omdat het initiatief, wat ons betreft, erg bij Tuin in de Stad ligt. Zij moeten van het aanbod gebruikmaken; dat weten ze nog niet. Op het moment dat dit zo is, dan gaan we in gesprek en dan zullen we u ook daarover informeren.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, het college geeft aan dat het dit een goede manier van werken vond. Mogen wij dan verwachten dat in de toekomst met initiatieven en geplande MKBA's er op dezelfde manier wordt gewerkt?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nee, waar het om gaat, is dat wij de MKBA natuurlijk om twee redenen hebben gebruikt. Ten eerste natuurlijk om ons van argumenten te voorzien en ook u van argumenten te voorzien om een afweging te maken voor deze specifieke situatie rond Tuin in de Stad, ook gezien de brede belangstelling die er voor dit onderwerp was. Ten tweede is het inderdaad zo, dat hebben we ook aangegeven in onze notitie, dat we in de toekomst voor vergelijkbare afwegingen, en dan gaat het echt om tijdelijk ruimtegebruik, burgerinitiatieven versus klassieke projectontwikkeling, uitstekende bouwstenen hebben om zo'n afweging te maken. Dat hoeft niet per se altijd te leiden tot een vergelijkbare MKBA, maar wat we wel zien, is dat er elementen zitten in de manier waarop we dat gesprek hebben gevoerd, in de manier waarop we argumenten hebben gewogen, waar we in de toekomst gebruik van kunnen maken.

De VOORZITTER: De heer Dijk nog.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, ik begrijp nog steeds niet wat daarin het grote verschil is tussen een politieke afweging maken tussen verschillende belangen die er zijn; woningbouw of een tijdelijk initiatief. Ik mag toch hopen dat dit in de toekomst bij andere initiatieven en maatschappelijke-kosten-batenanalyses een heel stuk anders zal gaan.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik verwijs u toch even naar de betreffende initiatiefnemer, de heer Kerver, die weliswaar niet tevreden is met de uitkomst van het proces, maar juist zeer veel waardering had voor de wijze waarop wij zijn positie in dezen hebben gewogen. U hebt gelijk: uiteindelijk is het een politieke afweging. Die MKBA heeft ook zelf de afweging niet gemaakt; dat is een afweging die het college heeft gemaakt met uw raad. Het zijn bouwstenen voor het maken van een politieke afweging. Die heb je inderdaad niet altijd nodig. In dit geval hebben we daarvoor gekozen. Daar kunt u het niet mee eens zijn, maar dat neemt niet weg dat wij uiteindelijk een besluit hebben genomen, u hebt een besluit genomen en in de politiek zijn daar diverse wegen voor. Ik vind, gezien situatie van Tuin in de Stad, gezien ook de maatschappelijke discussie, dat de wijze waarop wij dat hier gedaan hebben, buitengewoon zorgvuldig is geweest.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. U verwees al even naar een aantal partijen, waarvan u zei dat ze het niet eens waren met de procedure. Ik heb in de commissie aangegeven dat ik wel vind dat u het goed gedaan hebt, dat ook heel goed alle voors en tegens zijn afgewogen, dat het ook een duidelijke politieke keuze is. Dat wil ik even gezegd hebben.
Maar u maakte even een opmerking over: "Die discussie wil ik met het Free Café niet voeren" en dat triggert mij wel een beetje. Dat is toch eigenlijk ook weer een initiatief? Als wij daar een discussie over willen voeren, dan moeten wij dat toch kunnen doen? Ik vind het namelijk ook weer een maatschappelijk project, dat ook weer een bepaalde waarde heeft. Ik snap wel dat we die nu niet gaan voeren, maar als wij op een bepaald moment zeggen: "We willen die discussie wel voeren", dan wil ik die wel kunnen voeren, natuurlijk.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, we hebben natuurlijk de rol van het Free Café, zoals het die nu heeft in Tuin in de Stad ook wel degelijk in onze afweging meegenomen, en ook in de MKBA, zoals u kunt lezen. Wat ik met mijn opmerking bedoelde, is dat ik niet de hele discussie over tijdelijk versus niet tijdelijk opnieuw wil gaan voeren voor het Free Café, simpelweg omdat we dit hebben meegenomen als onderdeel van Tuin in de Stad.

De VOORZITTER: Ik ga naar mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, ik vind het antwoord van de wethouder wat onduidelijk. Kan Tuin in de Stad daar nou blijven zitten totdat de gronden echt nodig zijn? Is het ja of nee?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Als u de vaag zo stelt: ja. In de zin dat, zolang de gronden niet nodig zijn of de voorbereiding nodig is, kan Tuin in de Stad daar zitten. Het heeft geen enkele zin om Tuin in de Stad eerder weg te sturen en het terrein vervolgens nog een jaar braak te laten liggen. Dat heb ik volgens mij in de commissie ook al toegezegd. Alleen bracht u het Free Café specifiek in. Dat maakt die opmerking die ik gemaakt heb in de commissie niet anders, wat mij betreft.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is om de beraadslagingen te sluiten. Akkoord? We hoeven hier verder ook geen besluit over te nemen op dit moment.

6.e: Informerende brief over verkeersveiligheid (collegebrief 20 november 2015)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dank u wel, voorzitter, D66 is blij dat de verkeersveiligheid rond scholen weer de aandacht krijgt die ze verdient. De inzet op gedragsverandering en educatie is een logische eerste stap wat mijn fractie betreft, maar we zien ook mogelijkheden voor verbreding. Mijn vraag aan het college en aan de wethouder is dan ook hoe zij die mogelijkheden zien in de opgave die zij zichzelf stellen voor 2017. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja, voorzitter, we lezen dat de verkeersveiligheid in onze stad gestaag groeit door alle inspanningen van afgelopen jaren. Onveilige situaties zijn of worden op korte termijn aangepakt. We zien dat de gemeente luistert naar knelpunten die door de bewoners worden aangedragen, zoals bij de Eemsgolaan, de Legeweg of de wegoversteek voor de kinderen van de Vensterschool in Vinkhuizen. Dat zijn daar voorbeelden van. Het college stelt dat er geen knelpunten meer zijn rond 30km-zones. Echter, de bewonersorganisatie in Engelbert geeft al tijden aan dat de situatie op de Engelberterweg onveilig is. De gepraktiseerde snelheid daar 50 km/h in plaats van de toegestane 30 km/h. Politie controleert al niet meer, omdat de weginrichting niet past bij een 30km-zone. Volgend jaar wordt daar een nieuwe weg aangelegd. Kan het college de toezegging doen dat in combinatie met die nieuwe wegaanleg, de Engelberterweg daadwerkelijk een 30km-zone wordt? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Dat verkeersveiligheid apart de aandacht krijgt op deze wijze, met een apart programma, verdient het onderwerp ook. Er zijn veel Stadjers die daarom vragen en we zien ook aan de lijsten die er voor ons liggen, dat er ook veel her en der in de stad gedaan wordt. Ik heb nog een vraag aan het college. Het is niet in de commissie aan de orde geweest, dus ik kan het ook nu pas vragen. Er worden drie projecten genoemd en nog een bedrag van 30.000 euro. Kan het college aangeven hoe het de afweging maakt welke van de drie het gaat worden, het komend jaar? Dat wil zeggen de Peizerweg, Oosterhamriklaan of Friesestraatweg/Hoendiep? Komt u daar nog op terug? Voor het overige instemming met de andere projecten.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie is zeer blij met de expliciete en serieuze aandacht die het onderwerp verkeersveiligheid krijgt. Het is de droom van mijn fractie dat de zwakkeren in het verkeer, dus schoolkinderen of kinderen in het algemeen en ouderen, zich veilig door deze stad kunnen bewegen. Dus complimenten voor de expliciete aandacht. We hebben wel een grote zorg en we zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder. Wij gaan natuurlijk over de kaders, hier in deze raad. We kunnen dus krediet beschikbaar stellen voor investeringen, een heel plan neerzetten, maar uiteindelijk gaat verkeersveiligheid toch ook om de uitvoering. En helaas, en dat hebben we hier vaker moeten constateren, zie je dat in recente aanpassingen in de openbare ruimte de verkeersveiligheid ondanks de doelstellingen er niet beter op wordt. Ik heb al vaker genoemd: de verkeerssituatie voor fietsers bij het Europapark aan alle kanten, Harm Buiterplein, en ook de zorg bijvoorbeeld dat een fietsstrook op de diepenring of een tweerichtingenfietspad op de Helperzoom niet per definitie veilig is. Dat baart ons zorgen. We zoeken eigenlijk naar de manier waarop de wethouder denkt deze uitvoeringsvraag toch beter te beleggen en hoe we met de participatie van de buurt en van mensen die er verstand van hebben, nog

scherper kunnen kijken dat de investeringen en de ingrepen die we plegen, ook daadwerkelijk ten goede komen aan de verkeersveiligheid. Er zit een grote zorg, omdat we het een paar keer hebben mis zien gaan. Graag een reactie hierop.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de lovende woorden over het plan. Het is mooi om te constateren dat er in formele zin geen blackspots meer zijn in Groningen. Maar er zijn nog altijd plekken in de stad waar mensen zich onveilig voelen, of een gevoel hebben dat er een onlogische verkeerssituatie is. Daarom zijn we ook heel blij dat er in het plan met name aandacht en prioriteit is voor verkeerseducatie en gedragsverandering. Verder zijn wij zeer blij met dit plan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. In 2013, begin van dat jaar, heeft de VVD schriftelijke vragen gesteld over de kruising op de Wilhelminakade. We hebben uiteindelijk een jaar later ook met de buurtbewoners daar een bijeenkomst gehad en daar bleek dat ook uit dat zij zelf heel veel ideeën hebben over de aanpak van de kruising. We hopen dan ook, wellicht ten overvloede, dat bij de aanpak de buurt betrokken wordt. Maar we zijn erg blij dat die kruising nu eindelijk aangepakt gaat worden, want die werd wel door veel mensen als een onveilige kruising en vooral een onduidelijke kruising ervaren.
De wethouder heeft vorige week in de commissie ook toegezegd dat de verkeerssituatie op het Wielewaalplein aangepakt wordt. Daar zijn we ook erg blij mee, dat dit zo snel ook al gaat gebeuren. We hebben wel een vraag met betrekking tot de verkeerseducatieprojecten, de nieuwe die nu ingesteld worden. We vragen ons af waarom deze nu wel iets zouden oplossen. Er wordt wel aangegeven dat nog niet alles opgelost is en het blijkt ook dat relatief weinig scholen meedoen met verkeerseducatieprojecten. Dus onze vraag is eigenlijk: waarom zou dit dan nu wel iets oplossen? Zouden we niet moeten zoeken naar nieuwe of andere oplossingen daarvoor? Want er is zeker een probleem. Je ziet wel dat steeds meer mensen hun kinderen met de auto naar school brengen. Dat komt ook voort uit het feit dat de situatie onveiliger wordt, waardoor nog meer mensen hun kinderen met de auto naar school gaan brengen. Het is een beetje een vicieuze cirkel waar een oplossing voor moet komen. Dank u.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Ja, ook wat ons betreft ziet de brief er goed uit. We zitten nog wel met een vraag. Tijdens de begrotingsbehandeling is een deel van het budget voor kleine verkeersmaatregelen ingezet voor de dekking van de wijkprogramma's. Hoe verhoudt zich dat tot dit programma? Ziet de wethouder daar mogelijke conflicten? Zijn er nu knelpunten waarover de wijken straks zelf kunnen beslissen of ze wel of niet worden aangepakt? En anderzijds neem ik ook aan dat de inrichting van straten een invulling kan zijn binnen wijkprogramma's. Graag een reactie van de wethouder.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het ook een goede brief en wat ook goed is, zijn de knelpunten waar goed op ingestoken wordt. Ik mis echter het knelpunt Noorderplantsoen-Ebbingestraat. Mijn vraag is: is daar dan niet over geklaagd? Het staat er niet in. Daarnaast hebben we ook nog een scooterprobleem. Dat wordt ook nog benoemd. Mijn vraag is ook een beetje: kunnen we niet gewoon toezien en flinke boetes uitdelen aan te-hardrijders? We zijn ook wel benieuwd hoe het staat met de tweetaktbrommers die een aantal partijen, waaronder de onze, eigenlijk wil weren op bepaalde plekken. In combinatie met de veiligheid en de grote lasten voor het milieu die deze tweetakttweewielers veroorzaken, lijkt het mij niet zo raar om binnenkort met plannen te komen hieromtrent. Wij vragen het college is: hoe staat het daarmee? Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan mij aansluiten bij alle opmerkingen die zijn gemaakt over de aparte aandacht voor verkeersveiligheid. Het is goed dat er geen blackspots meer zijn, maar het betekent niet dat we achterover kunnen leunen. Juist die kleine verkeersmaatregelen zijn erg belangrijk. Ik kan me ook aansluiten bij de vraag van het CDA, hoe dat straks uit zal pakken als we het op wijkniveau gaan monitoren. Ik vind wel dat we het goed in de gaten moeten blijven houden.
Ik kan me ook aansluiten bij de uitvoeringsvraag van de PvdA, want, zoals ook uit deze stukken blijkt, is het soms erg lastig om cijfers te krijgen die ook echt betrouwbaar zijn. Hoe meten we nou op zo'n manier dat we zeker weten dat de maatregelen die we treffen ook echt de verkeersveiligheid bevorderen? En als laatste, voorzitter, sluit ik me aan bij de vragen die zijn gesteld over scholen en wij zaten zelf nog wel te denken, misschien een reactie op mevrouw Koebrugge, hoe we dat nou kunnen verbeteren. Misschien met interactieve apps of spelletjes, zodat je spelenderwijs kunt leren hoe je je in het verkeer moet gedragen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wethouder De Rook.

Wethouder DE ROOK: Dank u voorzitter. Dank ook voor de aandacht en de complimenten van verschillende partijen voor dit programma. Verkeersveiligheid is natuurlijk als je het over verkeer hebt, een ontzettend belangrijke basisvoorwaarde voor een goed functionerende stad. Dan hebben we natuurlijk, daar is ook door verschillende fracties aan gerefereerd, bijzondere aandacht voor de verkeersveiligheid van met name de zwakke groepen en dan met name nog de kinderen. Vandaar ook de aandacht in dit stuk voor verkeersveiligheid rondom scholen. Misschien meteen daar even op ingaand, de heer Castelein van D66 heeft daarnaar gevraagd: als je dat contact met die scholen nou hebt, komen misschien nog allerlei andere knelpunten aan de orde. En hoe ga je daar dan mee om? Laat mij daar dan even op ingaan. Wat wij met dit programma en ook met het budget dat daarbij hoort, kunnen doen, is met die scholen in gesprek gaan. We gaan kijken welke maatregelen wij kunnen nemen om verkeersveiligheid te vergroten. Waar we nu zien dat er vaak een knelpunt is, is dat het niet alleen of met name over de inrichting gaat, maar dat het toch vaak gaat over gedrag. Dus hoe niet eens alleen kinderen, maar ook ouders zich gedragen op het moment dat ze hun kinderen naar school brengen. We willen daar graag aandacht voor en ook uitdrukkelijk samen met scholen hierin optrekken. Het is niet een soort bestelling die de gemeente bij de scholen gaat doen. Het moet ook geen bestelling zijn die scholen bij de gemeente gaan doen, maar we zullen hier samen oplossingen voor moeten vinden en daar willen we het komende jaar voor gaan gebruiken.
De heer Castelein heeft gevraagd hoe we dat dan in een breder kader moeten zien. Ik wil u eigenlijk voorstellen dat wij dit traject met die scholen ingaan. Met dit budget kunnen wij een aantal gedragveranderingsmaatregelen in gang zetten. Mocht dat leiden tot allerlei infrastructurele wensen, dan kunnen we met dit budget daar niet in voorzien, tenminste niet in grote mate. Maar ik stel voor dat, als dat zo is en als dat zich op die manier voldoet, ik gewoon bij uw raad terugkom en dat aan uw raad ter beoordeling voorleg. Dan kunt u daarna een afweging daarin maken.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, dat betekent dus niet dat die scholen zich dan bij de wijk moeten melden, van: "Uit het wijkbudget willen wij graag dat die maatregelen worden genomen"?

Wethouder DE ROOK: Dat zou inderdaad kunnen. Ik kom zo nog even specifiek op uw vraag terug, maar dit is even ten aanzien van de heer Castelein. Stel, je gaat in gesprek met die scholen. Wij zeggen: "Wij kunnen u een aantal gedragsveranderingsmaatregelen aanbieden" en die scholen zeggen bijvoorbeeld: "Wij hebben liever dat u even een plantenbak verschuift of even de stoep aanpast." Nou, daar voorziet dit budget niet in, maar ik zeg u toe dat wij dit in kaart brengen, en dat als het zich voordoet, wij dit aan uw raad voorleggen. Ik kom zo nog even specifiek terug op de vraag van de heer Ubbens.
De heer Koks heeft gevraagd naar de nieuwe Engelberterweg. Het gevaar van deze programma's is dat het inderdaad overal over gaat, dus ik heb nu even niet paraat wat daar nu specifiek de plannen voor zijn. Ik stel voor dat ik daar even specifiek in de mededelingen mondeling op terugkom bij de volgende commissievergadering en dan hebt u daar uw antwoord.
De PvdA vraagt naar die uitvoeringsvraag. "We stellen als raad", zegt u eigenlijk, "wel de startaanvragen vast, maar ja, hoe hebben we dan nog greep op wat er vervolgens allemaal mee gebeurt en hoe het daadwerkelijk uitwerkt?" Ik stel voor dat we voor al die projecten waarbij we met een startaanvraag bij

uw raad terugkomen op het moment dat het plan definitief is, dit ook weer in ieder geval ter informatie bij uw raad voorleggen, zodat je daar ook nog wat van kunt vinden. Dan kunnen we dat in ieder geval op die manier beoordelen. Dat is misschien wel een goede manier. Dan is het proces ook doorlopen en dan kunt u daar als raad ook gewoon kennis van nemen. Dus dat wil ik u voorstellen.
Dan de effectiviteit van educatie, mevrouw Koebrugge zei daar ook wat over. U zei eigenlijk twee dingen: hoe effectief zijn die programma's nou? Dat is een belangrijk aandachtspunt. We gaan geen 100.000 euro uitgeven aan dingen die uiteindelijk niet werken. Dus we zullen daar goed op toezien. En dat niet alle scholen meedoen, daarvan zeggen wij: "Dat moet dus anders." We moeten met die scholen samenwerken om te bepalen hoe we dit vraagstuk aan gaan pakken en we verwachten ook dat die scholen daar, als zij het probleem erkennen, gewoon aan meedoen. Dat zijn niet alleen scholen, maar ook ouders van die scholen.
De verhouding met wijkgericht werken, daar vroeg de heer Ubbens naar. We hebben bij de begroting een besluit genomen om de kleine verkeersmaatregelen naar de wijken te verplaatsen. Het betekent in concreto dat de afweging of een verkeersknelpunt in de wijk wordt opgelost, nu plaatsvindt binnen de wijk. Dus ook in samenhang met alle andere vraagstukken in die wijk, wordt daar bepaald welke knelpunten worden aangepakt. Misschien is dat een beetje intern, maar het is nu zo dat er een knelpunt binnenkomt bij het loket Verkeer en dan wordt er een plan of een voorstel gemaakt. Op dit moment vinkt de wethouder Verkeer af of daar het kleineverkeersmaatregelenbudget wordt afgegeven. Dat zal in de toekomst niet de wethouder Verkeer zijn, maar de wijkwethouder. Dus dat is eigenlijk hoe dit vorm krijgt.
De Partij voor de Dieren heeft nog een aantal vragen gesteld over brommers. Daarbij verwijs ik eigenlijk gemakshalve even naar de discussie die wij volgens mij vorige maand hebben gehad, toen we het initiatiefvoorstel 'De eerlijke brommer' met elkaar bespraken. Voorzitter, volgens mij ben ik er zo doorheen gegaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, twee vragen. In het stuk lezen wij dat er eigenlijk geen cijfers zijn die wij kunnen vertrouwen. Ik kan mij voorstellen dat dit voor u ook niet echt prettig werken is, dus wat is uw visie daarop? En ten tweede, over die kleine verkeersmaatregelen: ik kan mij voorstellen dat er in de ene wijk al heel veel punten zijn opgelost of dat er gewoon geen problemen zijn, terwijl er in de andere wijk juist een heel grote opgave ligt. Het moet natuurlijk niet zo zijn dat in die wijk waar de opgave op dat moment het grootste is, gewoon op een gegeven moment het geld op is. Dat zou zonde zijn. Dus ik hoop niet dat dit de manier is waarop u uw beleid inzet.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, twee dingen. Het puntje over het meten van de verkeersslachtoffers, daar hebt u het volgens mij specifiek over, daar hebben we ook eerder bij de begroting bij stilgestaan. Ja, dat blijft inderdaad een probleem. Dat werd landelijk gedaan en dat gebeurt nu eigenlijk niet meer. Dus we zijn nog steeds op zoek naar een manier om dat te doen. Ik kan dat op dit moment niet oplossen. Ik stel voor dat we daar bij de jaarrekening en bij de begroting ook even op terugkomen, over wat de ontwikkelingen zijn en hoe we dat het beste kunnen doen. Wat wij natuurlijk wel hebben, zijn gewoon de gegevens van de politie over verkeersongelukken en wat we natuurlijk ook als een belangrijke graadmeter hebben, zijn gewoon de meldingen die bij ons binnenkomen bij het loket Verkeer. Dus het is niet zo dat wij totaal geen indicatie meer hebben, alleen die heldere monitoring waar u het over hebt, die ontbreekt inderdaad op dit moment. Ik stel voor dat we daar in de toekomst gewoon aandacht voor blijven houden en dat we daarop terugkomen.
Het tweede is: u wijst op het verschil tussen wijken. Dat is eigenlijk precies waar we ook ruimte voor willen bieden in het wijkgericht werken. Er zijn bijvoorbeeld ook wijken waar andere problematiek weer heviger is dan in andere wijken en zo moet elke wijk daar zijn eigen programma in vinden. Misschien is dat in de ene wijk iets meer verkeer en iets minder van wat anders, en bij de andere wijk is het wat minder van wat anders en wat meer verkeer. Dat is ook de flexibiliteit die wij daarin nodig hebben. Als dat tot een probleem leidt, zullen we daar natuurlijk ook bij uw raad op terugkomen, als we het niet binnen het programma zouden kunnen oplossen. Volgens mij hebben we daar wel een werkwijze die gewoon recht doet aan de praktijk.

De VOORZITTER: Oké. Ik beschouw de beraadslagingen op dit punt als gesloten, nu.

6.f: Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2016-2019 (raadsvoorstel 23 november 2015)

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, vorig jaar heeft de raad vrijwel voltallig ingestemd met de plannen voor de zuidelijke ringweg en het onderliggende wegennet. Toen al was bekend dat er onder bewoners met name in de zuidelijke stadswijken veel vragen en zorgen leven over het effect dat de Aanpak Ring Zuid op hun directe woon- en leefomgeving heeft. Hoe gaat het met de Vondellaan? De fietsoversteek bij de Brailleweg? De gevolgen van het wegvallen van de fietstunnel? Wordt De Papiermolen gehalveerd en is er nog wel een plek voor de nieuwe sporthal in De Wijert? Dat zijn zo van die vragen die in gesprekken met bewoners ingevuld zouden worden. We zijn nu anderhalf jaar verder. ChristenUnie, Stadspartij en CDA en SP constateren dat die vragen bepaald niet beantwoord, noch dat die zorgen weggenomen zijn. Dat blijkt uit de media, uit de mails die we krijgen, uit een bewonersbijeenkomst van onlangs, uit een brief van vijf bewonersorganisaties. Dat is funest voor het draagvlak onder Stadjers voor de aanpak van de zuidelijke ring.
We roepen het college ook op om zo snel mogelijk de communicatie met de betrokken buurten van een nieuwe impuls te voorzien. Zoek bewoners en hun organisaties op. Geef in woord en schrift antwoord op de zorgen en laat mensen weten hoe en wanneer ze mee kunnen praten over de herinrichting van hun eigen woonomgeving. We wachten de reactie van het college af alvorens al dan niet met een motie te komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, oké, maar dan kan die straks niet meer in bespreking worden gebracht. Want het is een 1-minuutinterventie. Er is maar één termijn. Dus dan dient u haar in en dan kunnen er nog stemverklaringen komen. U moet het zelf weten, ik vind het prima.
Ja, dat kan, maar dan kunnen we er niet meer over discussiëren. Dat vinden jullie niet erg, begrijp ik.

Motie 5: Draagvlak voor de Zuidelijke Ringweg (ChristenUnie, Stadspartij, CDA, SP)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 16 december 2015, besprekende het raadsvoorstel Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2016-2019,

constaterende dat:
- onderdeel van het programma de aanleg van de vernieuwde zuidelijke ringweg is en de daaruit voortvloeiende aanpassingen op het onderliggende wegennet;
- de raad vrijwel geheel ook met steun van onderstaande partijen heeft ingestemd met deze plannen;
- de aanbesteding van de uitvoering van de bijbehorende werken in volle gang is en naar verwachting begin 2016 tot een keuze van de aannemer leidt;
- zorgen van (groepen) bewoners van de zuidelijke wijken voor de gevolgen van het project voor de kwaliteit van hun woonomgeving nog immer bestaan zoals blijkt uit publicaties in het Dagblad van het Noorden, de brief van vijf bewonersorganisaties van 6 december jl., de bewonersavond van 26 november jl. en diverse mails aan de raad;
- deze onrust ten dele veroorzaakt wordt door misverstanden onder bewoners rond onderdelen van het project en ten dele doordat dat de invulling van het project op straat- en buurtniveau pas gestalte krijgt op het moment dat de aannemer bekend is;

overwegende dat:
- deze zorgen het draagvlak voor het project onder bewoners van de zuidelijke wijken dreigt te ondermijnen;
- bewoners vooral ook geïnteresseerd zijn in de gevolgen en betrokken willen worden bij de invulling van hetgeen in hun directe woonomgeving op stapel staat;
- bewoners lang in onduidelijkheid verkeren wanneer en op welke wijze zij betrokken worden bij de uitwerking van het project ten gevolge van de lengte van de aanbestedingsprocedure;
- de huidige informatievoorziening te weinig ingaat op concrete zorgen die mensen zich maken;

verzoekt het college:
- op de kortst mogelijke termijn bewoners helderheid te verschaffen rond onderdelen van het project, zoals de locaties Papiermolen en Sporthal De Wijert en daarbij aan te geven op welk moment en op welke wijze zij binnen de kaders van het project betrokken worden bij uitwerking van de plannen;
- de raad te informeren op welke momenten en rond welke onderwerpen straten en buurten geïnformeerd worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is ingediend. Wie mag ik vervolgens het woord geven? Ja, de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Tijdens de commissie was er een aantal insprekers dat aandacht vroeg voor de effecten van de zuidelijke ringweg voor de zuidelijke wijken. Zij pleitten voor het stopzetten van de plannen. Wij hebben echter in 2014 voor de uitvoering gestemd en er is op dit moment niet voldoende aanleiding om dit besluit te heroverwegen. Is daarmee dan de kous af? Nee, absoluut niet. Want de onvrede in de zuidelijke wijken, daar moet de gemeente en daar moet de Aanpak Ring Zuid op blijven reageren. Wijkorganisaties moeten weer gesprekspartner worden, zeker met het oog op de toekomst van de wijken. Als het een loopgravenoorlog wordt tussen de voor- en tegenstanders, dan zijn uiteindelijk de wijkbewoners de verliezer, omdat er dan niet veel terecht zou komen van het uitwerken van de inrichtingsplannen, die juist bedoeld zijn om het te verzachten. Want, we moeten er niet omheen draaien: de Aanpak Ring Zuid zal voor sommige mensen en voor sommige straten nadeliger zijn dan de huidige situatie. Wij roepen het college op om meer in te zetten op de dialoog met de zuidelijke wijken en weer aan tafel te gaan met de inwoners, de inwoners meer op te zoeken en nog meer te informeren.

De VOORZITTER: Wie mag ik verder het woord geven? Niemand? Dan is het woord aan de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Dank u wel. We bespreken vandaag het meerjarenprogramma Verkeer en vervoer. Dat gaat eigenlijk over het totale pakket en allerlei ontwikkelingen die er op het gebied van verkeer plaatsvinden. Maar een van de dingen die in de commissie bleven hangen, of waar de discussie met name over ging, was de zuidelijke ringweg en de fase waarin het project nu eigenlijk zit, en dat dit toch ook wel onrust bij een aantal mensen blijft oproepen in de stad. Ik wil daarmee niet de indruk wekken dat dit nou alles is waar dit programma over gaat, maar het is een van de dingen waar we het in de commissie over hebben gehad en waar we het vandaag even specifiek over hebben.
Ik denk dat we met het project toch wel een beetje in een aparte fase zitten. Normaal is het zou met een project, dat je op een bepaald moment de planvorming afrondt en dan ga je vrij snel richting de uitvoering. Op het moment dat de uitvoering er is, dan komt het project toch in een andere fase en er zit bij de zuidelijke ringweg, vanwege de manier van aanbesteden en natuurlijk ook de procedure die er nog loopt bij de Raad van State, een flinke periode tussenin, waarbij er eigenlijk niet zo veel nieuws te melden is, maar de discussie natuurlijk volop doorgaat. Dat heeft u ook allemaal wel gesignaleerd, dat dit ook gebeurt. Dus ik voel wel met u mee. We moeten gewoon wel bezig blijven dat het beeld over wat er nu allemaal gebeurt, nu niet gaat verschuiven, simpelweg omdat er nu even niets nieuws te melden valt. Wat dat betreft, voel ik echt wel met u mee. Misschien wel even ter nuance, ook in reactie op wat de heer Ubbens heeft gezegd: het is niet zo dat de Aanpak Ring Zuid op dit moment het gesprek weigert, niemand informeert. Er wordt op verschillende momenten met verschillende groepen in de wijk gecommuniceerd, via wijkkranten, via allerlei mogelijke middelen gebeurt dat. Maar tegelijkertijd constateer ik ook wel met de heer Koks, dat we dat misschien nog wel even steviger zouden kunnen aanzetten, om ervoor te zorgen dat die onrust die ontstaat niet groter wordt, terwijl daar eigenlijk, als je kijkt naar de feiten, niet echt aanleiding toe is. Dus wat ik eigenlijk wil voorstellen, ook richting de heer Koks, is dat ik u toezeg dat wij de communicatie richting de wijken ook wel gaan intensiveren, dat we gaan vertellen: “Hoe staat het er nu voor en op welke manier kun je nu nog invloed hebben op bijvoorbeeld de inrichtingsplannen en alle verschillende elementen die er aan het plan zitten?” Maar ik zou wel wat ruimte willen vragen over hoe we dat dan precies doen. We hebben een vrij stevige communicatie-aanpak bij de Aanpak Ring Zuid, die gaat over hoe we die mensen het beste kunnen informeren. En dan zou ik eigenlijk willen aanbieden om eens met een aantal raadsleden die erover zouden willen meedenken, met mij en met de mensen van het projectbureau eens te kijken hoe we dat dan aanpakken, in het eerste kwartaal van 2016, zodat we dit ook op een goede manier kunnen doen. Dus ik zeg u toe dat we gaan intensiveren, dat lijkt mij ook goed, maar ten aanzien van de invulling zou ik daar graag samen met u over willen nadenken. Dat biedt iets meer ruimte dan de motie. Ik hoop dat u aan deze toezegging voldoende hebt.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, in het tweede deel van onze motie vragen we dat we als raad ook geïnformeerd worden over wanneer er inspraak- en contactmomenten met de bewoners zijn. Wij vinden het in ieder geval als SP erg belangrijk dat wij in de gelegenheid worden gesteld om ook te horen wat bewoners vinden van concrete onderdelen van het plan.

Wethouder DE ROOK: Dat lijkt mij iets heel praktisch en dat kunnen we uitstekend doen. Dat is geen enkel probleem. Dus dat zeg ik u ook toe.

De heer KOKS (SP): Ja, voorzitter, ik moet eigenlijk even een minuutje overleggen. Mag dat wel bij een 1-minuutinterventie?

De VOORZITTER: Natuurlijk. U mag altijd een interventie op uw eigen inbreng leveren.

De heer KOKS (SP): Mooi zo. Dus wij willen graag even een minuutje schorsen.

De VOORZITTER: De vergadering is geschorst voor een minuut.

(Schorsing 17.46 uur – 17.48 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. De heer Koks heeft het woord.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, wij vinden de toezeggingen van de wethouder voldoende. Daarmee trekken wij dus onze motie in. Maar we willen inderdaad graag betrokken worden bij de nadere invulling van dat hele communicatiegebeuren.

De VOORZITTER: Dat is toegezegd door de wethouder. Ik stel voor dat wij de beraadslagingen gaan sluiten en gaan stemmen over het totale plan. Moment mensen, we gaan eerst een stemverklaringsronde doen. De heer Koks? Oh sorry. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ja, dank u wel. ik heb in de commissie al duidelijk aangegeven waarom wij dit gedeeltelijk een slecht plan vinden en om die reden zal ik niet instemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? 38 voor, 1 tegen. Het plan is aanvaard.

7. Discussiestukken

7.a: Wensen en bedenkingen ‘Overdracht Stadsschouwburg aan Groninger Monumentenfonds NV’ (collegebrief 20 november)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie kan zich prima vinden in het voornemen om de Stadsschouwburg over te dragen aan het Monumentenfonds. We hebben het over een uniek gebouw, zoals ook al gezegd wordt, waar artiesten ook altijd erg over te spreken zijn. Er worden immers ook regelmatig tv-uitzendingen van voorstellingen gemaakt, vanwege de bijzondere uitstraling, ook van het interieur. Het college geeft aan dat verkoop nodig is om in aanmerking te komen voor de provinciale subsidie om de verbouwing te financieren. Nu besluiten we hier niet over de verbouwing, maar ik ga er wel van uit dat dit keer wel met de kunstenares van de plafondschilderingen overlegd wordt en de foyer niet weer dichtgetimmerd wordt en er blauwe vloerbedekking overheen gelegd wordt. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, dank u wel. Er wordt door het college op allerlei manieren geld bij elkaar gesprokkeld om de Stadsschouwburg op te schalen naar een niveau dat past bij de huidige verwachtingen van de mensen bij een avondje naar het theater. De risico’s lijken met dit plan goed afgedekt en de rollen en de verantwoordelijkheden zijn wat ons betreft ook wel duidelijk. In die zin leest het natuurlijk wat vreemd, als het gebouw verkocht wordt voor een euro. En met zulke regelingen ben je als raadslid extra alert, met het Infoversum en MartiniPlaza nog vers in ons achterhoofd. Daarom hebben wij een aantal opmerkingen. Voor de buitenkant van het gebouw is een MJOP opgesteld en door externe partijen goedgekeurd. Voor de binnenkant moeten nog een integraal plan gemaakt worden, want de hoogte van het bedrag is nog niet bekend. De BankGiro Loterij geeft 300.000 euro en de provincie moet ook nog groen licht geven. Mijn vraag is: wanneer verwacht het college dit plan wel te hebben? Aan

wie wordt dit plan voorgelegd? Wordt dit plan ook door externen getoetst en wie stuurt bij, als de ambities naar beneden bijgesteld moeten worden omdat de gelden niet beschikbaar zijn? En hoe ziet de wethouder de rol van de raad hierin? In het stuk staat dat als de plannen van het onderhoud niet goed worden uitgevoerd, het gebouw teruggevorderd kan worden. Wie bepaalt eigenlijk of iets slecht uitgevoerd wordt en hoe voorkomen we dat? Nou ja, net zoals bij MartiniPlaza; daar kwamen we toen veel te laat achter. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Eerst de heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Ja, dank u, voorzitter. Het onderbrengen van de Stadsschouwburg bij het Groninger Monumentenfonds is een logische keuze, gezien de mogelijkheden tot het aantrekken van externe fondsen en subsidies, zoals die van de provincie, die ook in het stuk genoemd wordt. Deze keuze maakt het mogelijk om de Stadsschouwburg weer in zijn grandeur te herstellen en aan te passen aan de wensen van de moderne tijd. Wij hopen dat de Stadsschouwburg hier weer een hele tijd mee vooruit kan. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dank u wel. Er ligt een goed voorstel van het college over de overdracht van de schouwburg, zeker bezien vanuit het oogpunt van het Monumentenfonds. Voor een euro eigenaar worden van zo een prachtig gebouw, geweldig! Ik heb nog overwogen om het bod tot twee euro op te bieden, maar zag er toch wel veel haken en ogen aan qua onderhoud. Bovendien was het niet te combineren met mijn raadslidmaatschap, en dat wil ik echt niet opgeven. Maar nu serieus. We kunnen ons vinden in het voorstel, maar we hebben een vraag. Wij verzoeken de verschillende verantwoordelijkheden van de eigenaar en de huurder zeer duidelijk op papier te zetten. Dat staat trouwens ook in de stukken. Maar gaat het ook wel goed? Want er lijkt meteen al een discrepantie te zitten tussen de afspraak dat het Monumentenfonds verantwoordelijk is voor het langdurig onderhoud en het exterieur en de OBSB voor het interieur anderzijds. En de reden om het Monumentenfonds nu eigenaar te maken, is dat het subsidies kan aanvragen voor het interieur. Hoe kan dat nou toch? Hoe rijmt u dat met elkaar? Daar hebt u vast een goed antwoord op.
Nog een vraag. U zegt in de tekst dat u streeft naar een betere benutting van de Stadsschouwburg. Daar zijn we uiteraard ook heel erg voor. Maar we hopen niet dat de programmering hinder zal ondervinden van die betere benutting, door bijvoorbeeld commerciële feestjes. Dus een vraag aan de wethouder, of de programmering er ook onder te lijden zal hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. We vinden het op zich een prima plan en fijn dat het opgewaardeerd wordt, dat de ruimtes beter benut zullen worden. Het lijkt over het algemeen een goed plan. Toch willen wij een aantal duidelijkheden en garanties van het college. Allereerst zijn wij wel benieuwd naar het belang dat het Groninger Monumentenfonds hierbij heeft. En daarnaast de vraag: is er al iets vastgesteld aangaande het aardbevingsbestendig maken van de schouwburg? Wie moet hier nu zo meteen actie gaan ondernemen? We weten wel dat de NAM verantwoordelijk is, maar er moet toch iemand daar een soort subverantwoordelijkheid voor hebben? Het is voor hen ook een heel groot project natuurlijk, met eventueel veel sores. Vandaar mijn vraag naar het belang.
Daarnaast wordt er ook gesteld dat de gemeente de schouwburg weer terugkrijgt als het Groninger Monumentenfonds bijvoorbeeld failliet gaat. Wij zijn immers voor 33% aandeelhouder. Maar, voorzitter, een kleine rekensom leert dat 33% een minderheid is. Dus hoe zeker zijn wij dan van onze zaak? Kortom, zien wij geen dingen over het hoofd? En doen wij er echt goed aan, of zeggen we allemaal over een jaar: “Zie je nou wel, ik dacht wel dat we het niet hadden moeten doen! We hebben toch geleerd van MartiniPlaza en het Infoversum?” Daar wil ik graag een reactie op. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Brandenbarg.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil omwille van de tijd graag aansluiten bij de woordvoering van de heer Koopmans en van de heer Kelder.

De VOORZITTER: Ja, de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ik wil graag alleen bij de heer Koopmans aansluiten.

De VOORZITTER: De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Ja, dank u wel. Omwille van de tijd sluiten wij ons ook aan bij de woordvoering van de heer Koopmans. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan geef ik omwille van de tijd het woord nu aan de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, dank u wel. Ik vat de bijdragen van de raad maar even zo samen: in principe een goed voorstel en ondernemend gedacht van het college. Tegelijkertijd ook een aantal terechte, heel kritische vragen over: “Zien we nu niets over het hoofd? Hebben we nu alles goed in de peiling? Doen we hier nu niet iets waar we later spijt van krijgen?” Dat is natuurlijk ook wat wij als college hebben gezegd. Het moet goed op orde zijn en we moeten ook echt een aantal waarborgen inbouwen om te zorgen dat het ons later niet in de staart gaat bijten. Dat hebben we denk ik ook echt gedaan. We hebben in de huurovereenkomst vastgelegd dat de verantwoordelijkheid voor de buitenkant naar het Groninger Monumentenfonds gaat en de binnenkant blijft dus bij de gemeente; de Oosterpoort, de Stadsschouwburg. Dat betekent dat wij een plan van eisen daarvoor maken en er ook een budget op stellen en daar moet het ook voor gebeuren. Het mag niet minder worden en het mag ook niet meer worden. De Oosterpoort ziet er natuurlijk op toe dat dit goed gebeurt en die zal daar ook met het Groninger Monumentenfonds afspraken over maken. De tweede borging is dat wij in de leveringsakte twee dingen hebben vastgelegd. Enerzijds, op het moment dat we ontevreden zijn over het onderhoud of de samenwerking met het Monumentenfonds, we gaan er niet van uit, maar stel dat; dan hebben we in de leveringsakte opgenomen dat we het pand gewoon weer teruggeleverd krijgen voor een euro. Bovendien is het ook nog zo dat aan de opdrachtgeverskant, bij het Groninger Monumentenfonds, de gemeente ook aandeelhouder is. Wethouder Van der Schaaf is aandeelhouder van het Groninger Monumentenfonds. Daar hebben we inderdaad 33%, dus ook daar hebben wij een stoel aan tafel. Het is ook zo dat wij, zoals ik al zei, er te allen tijde voor kunnen kiezen om de schouwburg aan ons teruggeleverd te krijgen voor een euro, dus als de heer Kelder zegt: “Hoe gaat het dan bij een faillissement? Zegt dan niet die andere 67% van de aandeelhouders: ‘Nou, we verkopen het aan iets anders?’ Nee, dat is dus niet geborgd via het aandeelhouderschap, maar dit is echt geborgd via de leveringsakte. En die leveringsakte bindt niet alleen het Groninger Monumentenfonds, maar ook de curator, in een geval van faillissement. Daar ligt de titel dat we het altijd kunnen terugvorderen voor dat bedrag.
Mevrouw Woldhuis heeft nog gevraagd wat nu de status is van die aanvraag. We hebben van de provincie inmiddels de toezegging, maar die wacht met het beschikbaar stellen van dat bedrag totdat dit voorstel rond is, totdat eigenlijk de akte tot levering gepasseerd is. Dan kom ik ook op de vraag van de heer Van der Meide: hoe zit dat nou? Een deel van die verbouwing is juist het interieur? Het gaat erom op wiens naam het eigendom van het gebouw gesteld is. Dat is nu nog de gemeente Groningen, maar dat wordt dus het Groninger Monumentenfonds, waarmee we aan de subsidievoorwaarden hebben voldaan. Daar gaat het om en dat lossen we hiermee op.
Er is ook nog gevraagd naar het verbouwingsplan. Krijgen we dat nog terug? Dat gaat over een budget dat de raad ter beschikking stelt, dus uiteraard komt dat hele plan met alle bedragen erbij nog bij u terug. Dan zullen we ook zicht hebben op de financiering. Dus die is dan ook rond, of niet, maar dan zullen wij een ander voorstel aan uw raad voorleggen. Ja, de vraag van de heer Van der Meide heb ik beantwoord. Ik denk dat het in ieder geval voorwaarden schept om op een heel mooie manier de Stadsschouwburg te gaan verbouwen zodat hij weer de grandeur krijgt die hij ook verdient. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Kelder nog.

De heer KELDER (PvdD): Ja, dank u wel voor het antwoorden. Ik had eigenlijk nog wel een vraag gesteld. Wat is nou het belang voor het Groninger Monumentenfonds? Wat heeft dit hier voor belang bij als het misschien ook nog allerlei sores krijgt, zoals ik aangaf, zoals het aardbevingsbestendig maken en andere dingen? Waarom doen ze dit?

Wethouder DE ROOK: Nou ja, het Groninger Monumentenfonds heeft natuurlijk iets in de doelstellingen van het fonds staan. Daar hebben ze een aantal dingen neergelegd waar zij zich verantwoordelijk voor voelen en waar ze zich voor willen inspannen en daar valt dus ook het doen van onderhoud en het beheren

van monumentale gebouwen onder. Ik schat in dat dit het belang is dat het Groninger Monumentenfonds heeft. Maar voor de goede orde moet ik zeggen dat het eigenlijk vooral aan de aandeelhouders van het Groninger Monumentenfonds is. Maar dit is wat het Groninger Monumentenfonds doet en dit past dus ook bij de doelstellingen die het heeft.

De VOORZITTER: Zullen wij de beraadslagingen sluiten? Dit is een zienswijzeprocedure. Het college zal na het aanhoren van de raad een definitief besluit nemen.

7.b: Herindeling Groningen en Ten Boer (raadsvoorstel 26 november, 5398107)

De VOORZITTER: Het is tegen zessen. Ik stel mij voor dat we dit onderwerp nog afhandelen voordat we gaan eten. Tenzij u denkt dat dit de halve avond in beslag gaat nemen, want dan moeten we dat even anders doen. Nou ja, je weet het nooit natuurlijk. Zullen we proberen dit nog voordat we gaan eten te doen? De heer Benjamins neemt voor dit punt het voorzitterschap even over.

De PLV VOORZITTER: Dit is zodat ik mijn kinderen kan aantonen waarom ik niet bij de kerstmusical ben. Akkoord, we gaan over tot het inhoudelijke agendaonderwerp. Wie mag ik als eerste daarover het woord geven? Mevrouw Woldhuis, Stadspartij.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Goed, voorzitter. Ten Boer kent zijn eigen identiteit en eigenzinnigheid als plattelandsgemeente, zoals Hoogkerk die ook kent, waar ze zich nog steeds meer dorp dan stad voelen. Voor de Stadspartij is dat het uitgangspunt dat van belang is om een herindeling te laten slagen, die aanvoelt als een warm welkom. Daarnaast zou het voor de gemeente Groningen een kans moeten zijn om zich meer te binden met het platteland, om vraagstukken zoals de leefbaarheid in krimpgemeenten meer aandacht te geven.

De PLV VOORZITTER: Gaat uw gang, mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, gaat de Stadspartij dan ook haar naam wijzigen?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis, gaat uw gang.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Goh? Ik zou graag verder willen, voorzitter, want hier gaat het niet over in dit stuk. Derde uitgangspunt qua herindeling, zou wat ons betreft ook moeten zijn dat de bewoners er financieel niet op achteruit moeten gaan. Zij hebben tenslotte niet om deze herindeling gevraagd en zouden voor grote verrassingen komen te staan als zij door de gemeentelijke lasten honderden euro's meer moeten gaan betalen. Om een inzicht te kunnen krijgen in wat de financiële consequenties voor de inwoners van Ten Boer zullen zijn, denken wij dat het goed is dat het college dit meeneemt in de financiële scan die is aangekondigd. Daarom dienen wij deze motie in.
Dan is er nog een punt dat in de zijlijn van deze herindeling meespeelt.

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, een vraag aan mevrouw Woldhuis. Hebt u al aan het college gevraagd of het college bereid is om dat te doen? Misschien kunt u volstaan met het vragen van een toezegging.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dank u wel, mijnheer Leemhuis, voor uw toevoeging. Dat ga ik zo meteen vragen en als de wethouder een toezegging hierop doet, dan trek ik die motie in, vanzelfsprekend. Ja hoor.

De PLV VOORZITTER: De burgemeester. Even voor de goede orde. De burgemeester zal de beantwoording doen. U zei: "de wethouder."

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Oh, excuses. De burgemeester. Dan is er nog een punt dat in de zijlijn van deze herindeling meespeelt en dat is de kwestie Haren. De raad heeft in het recente verleden duidelijk aangegeven dat een eventuele samenvoeging met Haren de wens van Haren zelf zal moeten zijn. In dat licht is de brief van het college aan de gemeente Haren, waarin kort door de bocht staat dat het een

kwestie van nu of nooit is voor Haren om zich bij Groningen aan te sluiten, erg ongelukkig. Het had het college gesierd als het dit eerst met de raad had besproken. Graag ook uw reactie, burgemeester.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik heb even een vraag aan de Stadspartij. Volgens mij staat er niet “nu of nooit”, maar staat de deur open. Vindt u dan dat over twee jaar, als wij al helemaal klaar zijn in het proces, het juiste moment is voor Haren om alsnog te beslissen aan tafel te gaan?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Wij zeggen hiermee dat de brief eerst bij de raad langs had moeten gaan, omdat wij als raad heel duidelijk hebben gezegd: “Haren, de keuze ligt bij jullie zelf.” En het was heel netjes geweest als de burgemeester daar gehoor aan had gegeven.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ik vraag u wat de Stadspartij zelf vindt van deze kwestie. Is Haren nog welkom en op welk moment nog?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): We blijven bij de mening van de raad, dat Haren zelf die keuze had moeten maken en dat het die niet opgelegd moet krijgen. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, maar er wordt toch in die brief helemaal niets opgelegd? Er wordt juist nogmaals een dringende uitnodiging gedaan door het college: “Wilt u bij ons komen, dan is nu ongeveer wel een heel goed moment daarvoor.” En u zegt nu: “Ja, dat moet dan eerst langs de raad”, terwijl de raad zelf zegt: “Het moet de beslissing van Haren zijn.” Dat is precies wat het college gedaan heeft, dus wat is uw probleem?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): U zegt dat het de beslissing is van Haren zelf. Wij vonden de brief een ‘nu of nooit’ en wij vinden het netjes als hij eerder bij de raad was langs geweest.

De heer DIJK (SP): Voorzitter?

De PLV VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, ik ben wel een klein beetje verrast over de woordvoering van de Stadspartij. Ik kan mij herinneren dat een jaar of anderhalf à twee geleden Haren voor de Stadspartij nog een buitenwijk was, die geannexeerd moest worden door de gemeente Groningen.

De PLV VOORZITTER: Ik herinner me ook zoiets. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Wij hebben altijd heel duidelijk gezegd: “Het is de keuze van Haren.” Wij zijn in lijn met de raad en vonden het heel netjes en we zitten hier met zijn allen bij, als de burgemeester eerst bij de raad langs was geweest. Dat is de vierde keer dat ik dit nu herhaal. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel.

Motie 6: Financiële consequenties voor bewoners Ten Boer na herindeling met Groningen (Stadspartij)
De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op 15 december 2015, besprekende het voorstel Herindeling Groningen en Ten Boer,

overwegende dat:

- het wenselijk is dat een herindeling met Ten Boer niet gepaard gaat met te grote financiële consequenties voor de inwoners van Ten Boer;

constaterende dat:

- de financiële consequenties van de mogelijke herindeling voor de inwoners van Ten Boer op dit moment niet bekend zijn;
- het maken van een financiële scan deel uitmaakt van het op te stellen conceptherindelingsontwerp;

verzoekt het college:

- een aparte paragraaf toe te voegen aan de voorgenomen financiële scan, waarin de financiële consequenties van de herindeling voor de inwoners van Ten Boer uiteengezet worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

De PLV VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Van den Anker, Student en Stad.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Op woensdag 28 oktober heeft de raad van Ten Boer besloten om voor te sorteren op een herindeling met Groningen. Vier van de vijf raadsfracties gaven aan samen te willen gaan met de gemeente Groningen. Alleen de fractie van de ChristenUnie wilde daar zelfstandig blijven. Door ons is in het verleden een open en respectvolle houding aangenomen ten opzichte van een herindeling met omliggende gemeenten. Hierop is nu dus een concreet verzoek gekomen. Zoals in het stuk ook wordt gesteld, moeten we daarom nu de daad bij het woord voegen en opdracht geven voor een conceptherindelingsontwerp, zodat het proces voortgang kan vinden en we in gesprek kunnen gaan met Ten Boer. Dit besluit betekent niet dat we er nu al direct uit zijn hoe het precies vorm moet krijgen. Zo zullen de financiële consequenties eerst duidelijk in kaart moeten worden gebracht en zullen we moeten onderzoeken hoe we een zachte landing voorbereiden voor de bewoners van Ten Boer. We gaan ervan uit dat de colleges van beide gemeenten dit in alle zorgvuldigheid zullen doen en iedereen zullen horen. Dank u.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Van den Anker. De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, de houding van de stad is volgens mij altijd geweest, ten aanzien van omliggende gemeenten, als het om herindeling gaat, dat ze altijd welkom waren. Een bescheiden houding. Als je kijkt naar Ten Boer, zie je dat we al heel veel taken voor en met Ten Boer uitvoeren. Ik zie in het stuk ook terug dat er buurt- en dorpsrondes worden gehouden. Dat lijkt me een erg goede manier om te ervaren wat de bewoners van Ten Boer willen meenemen uit hun gemeente Ten Boer. Ik vind het wat voorbarig om over die lasten te gaan praten en ik ging er ook een beetje van uit dat, net als bij de grenscorrectie Meerstad, het gewoon een punt was waarover met bewoners in gesprek wordt gegaan, inderdaad voor een zachte landing. Daar laat ik het bij.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Dijk. De heer Bolle, CDA.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Het raadsvoorstel besluit om het college van B en W opdracht geven om in overleg te treden met de gemeente Ten Boer en met een concept te komen om te gaan voor een samenvoeging en het CDA kan zich daarin vinden. Maar we willen het college nog wel een aantal zaken meegeven voor dat overleg. Mevrouw Woldhuis had het ook wel even over de financiële scan. In die financiële scan zou het CDA ook willen zien dat het niet alleen om de gemeentelijke organisatie gaat, maar ook om de inwoners. In Ten Boer wordt bijvoorbeeld geen hondenbelasting betaald. Ook zou er wat ons betreft naar de ozb gekeken moeten worden. Die is daar nu heel hoog, omdat ze een artikel 12-status hebben, maar wat ons betreft, kan het niet zo zijn dat de inwoners van Ten Boer er financieel op achteruitgaan, terwijl de voorzieningen niet veranderen. Dat geldt andersom voor de inwoners van Groningen ook. Nog even speciale aandacht voor de vele boerenbedrijven die er met een mogelijke herindeling bijkomen. We hebben bij Meerstad gezien dat het voor die bedrijven financiële gevolgen kan hebben die vrij fors kunnen zijn.
Financiën, daar heb ik het over gehad, maar het draagvlak is natuurlijk het allerbelangrijkste, zowel onder de Stadjers als onder de inwoners van Ten Boer. De dorpenronde vinden we een goed idee en het is wat het CDA betreft belangrijk dat die dorpen hun identiteit kunnen behouden. Goed om te zien dat het college dat ook erkent en dat er al gedachten worden ontwikkeld over plattelandsbeleid.
Dan nog een laatste puntje over de aardbevingsproblematiek. Ik heb gehoord dat ongeveer 60% van de huizen in Ten Boer schade heeft. Nu zitten we daar natuurlijk al op als gemeente, maar op die manier

komen we wel echt in een aardbevingsgebied te liggen. Dus graag ook een reactie van de wethouder daarop. De burgemeester.

De PLV VOORZITTER: Ja, de wethouder heeft mij toegefluisterd dat hij misschien ook nog een toevoeging heeft, straks. De heer Blom, VVD.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zijn positief over de samenvoeging met Ten Boer. Het is natuurlijk ook mooi dat dit een gemeente is, die wel graag met ons samen wil. We gaan uit van een volledige financiële scan en we zien het ontwerp met belangstelling tegemoet. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Wat mijn fractie betreft, wordt hier ons de vraag gesteld: is Ten Boer welkom? Nou, wat ons betreft, en zo te horen de hele raad tot nu toe, van harte welkom als Ten Boer samen wil gaan met de gemeente Groningen. We gaan nu een proces starten waarbij allerlei dingen worden uitgezocht, dus ik neem aan dat ook een financiële scan daar onderdeel van is. Het is ook interessant om die samenvoeging op dit moment te doen, op het moment dat de gemeente Groningen bezig is met wijkgewijs werken. Nou, dat noemen we dan straks wijk- en dorpsgewijs werken en dan past dat volledig bij de aanpak die er gekozen wordt.
We spreken hier ook even over de situatie in Haren. Ik kan mij eigenlijk wel vinden in de brief die het college heeft gestuurd. Het lijkt me gewoon een duidelijke vorm van communicatie. Mijn fractie is van mening dat samenwerking met Haren goed zou zijn voor Haren, goed zou zijn voor de huidige en de toekomstige gemeente Groningen en ook voor de provincie Groningen. En dan kan ik nog wel even doorgaan. Dus het zou mooi zijn. Maandag is er iets gebeurd in Haren en gisteren of vandaag heeft de provincie daar ook weer iets van gevonden. Het zou mooi zijn als bijvoorbeeld mensen uit de gemeente Haren zouden spreken met mensen in Ten Boer, waarom zij denken dat er in de komende jaren goed tot overeenstemming gekomen zou worden. Misschien dat het nog tot nieuwe inzichten leidt in Haren. Dank u wel, voorzitter.
Oh, tot slot nog een ding, neem me niet kwalijk. Het proces dat het college schetst, lijkt ons duidelijk, alleen was mijn fractie van mening dat het misschien ook wel een goed idee was om iets met de raad van Ten Boer samen te doen. Dus de raad van Groningen en de raad van Ten Boer. Ik kan, nadat wij van de zomer een bezoek hebben gebracht aan de GroenLinks-fractie van Ten Boer, bijvoorbeeld aanraden om in de kerk van Garmerwolde samen te komen of bijvoorbeeld bij de oude school in Thesinge. Met andere woorden: even een keer kennismaken met elkaar en dan kunnen we van elkaar ook rechtstreeks horen wat er leeft. Dank u wel, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: De heer Koopmans, ChristenUnie.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, toch wel een bijzonder moment, het besluit om te komen tot een herindeling met Ten Boer. Niet zozeer voor ons als raad van Groningen, maar meer voor de gemeente Ten Boer en dan vooral voor haar inwoners. De angst om een stuk identiteit te gaan verliezen, is wellicht aanwezig. Wij hebben altijd gezegd: de stad moet het als grote broer niet gaan bepalen voor de omliggende gemeenten, maar eind oktober heeft Ten Boer zelf aangegeven bij Groningen te willen en wat ons betreft, is dat dan ook de juiste volgorde. Wat de ChristenUnie betreft, moeten we Ten Boer en zijn inwoners dan ook warm welkom heten. De dienstverlening naar de inwoners mag niet veranderen. We zien dat met Hoogkerk en Noordijk ook. We hebben gemeentelijke loketten in Hoogkerk en Lewenborg. Hoe ziet het college dit welkom voor zich? Kan het garanderen dat er ook gemeentelijke loketten in de gemeente Ten Boer blijven bestaan?
Tot slot, ja, er wordt ook een en ander over Haren gezegd. Wat ons betreft, was de collegebrief ook een prima brief. Het blijft een keuze, net als bij Ten Boer, van de raad van Haren, maar wat de ChristenUnie betreft, is Haren welkom. Vandaag konden we ook lezen dat de oppositiepartijen in Haren een dringend beroep doen op het college aldaar om alsnog in overleg te treden met het Groningse gemeentebestuur en we zien de ontwikkelingen dan ook tegemoet. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. In 2013 begon, dat was eigenlijk een nieuw punt, de commissie-Jansen. D66 deelde toen en deelt nog steeds de conclusies uit het rapport, dat het goed zou

zijn van Groningen als regio om in grotere gemeenten te gaan werken. Voor de gemeente Groningen zelf was die noodzaak er natuurlijk niet. In principe zou je verwachten dat de gemeente met de omvang van de gemeente Groningen in staat zou moeten zijn om alle taken die erbij zijn gekomen een goede manier te organiseren. Mede daarom en ook vanwege de gevoeligheid die er altijd wat is, tussen stad en ommeland, past ons een bescheiden houding. Die hebben we ook getoond en tonen we nog steeds, ook in de brief die naar Haren is verstuurd, naar onze mening. Maar D66 vindt wel dat we open moeten staan voor samenwerking. Nu ligt er dus ook een verzoek vanuit Ten Boer. We zijn positief over dat verzoek en steunen dan ook de opdrachtverlening aan het college om te gaan werken aan een conceptherindelingsontwerp. Wat we terugzien in het voorstel is dat het gericht is, enerzijds terecht, op die financiële situatie. Het moet goed worden onderzocht hoe dat zit met de gemeente Ten Boer en hoe er een oplossing voor kan worden gevonden, straks. Het gaat ook over de verandering van het karakter van de gemeente, van centrum-stedelijk naar platteland. Maar dat is natuurlijk wel vanuit het stadhuis en ambtelijk geredeneerd, want wat er nog veel meer aan de hand is en wat veel belangrijker is, zijn de voorzieningen. De ozb is natuurlijk al genoemd; daar is ook een motie over ingediend door de Stadspartij. Hoe is het voorzieningen- en onderhoudsniveau van gemeentelijke werken? Ik kan me voorstellen dat we het komend jaar in Ten Boer of hier nog een hele koopzondagendiscussie gaan hebben, omdat de regelingen hier en in Ten Boer op dat gebied bijvoorbeeld erg verschillen. Tegelijkertijd geeft het ook een prachtige mogelijkheid voor de gemeente Groningen om het gebiedsgericht werken een extra impuls te geven, zodat inwoners van Thesinge, Hoogkerk, maar ook Lewenborg eigenlijk niets gaan merken van het feit dat er een nieuwe organisatie ontstaat, en dat op een goede manier invulling wordt gegeven aan deze herindeling. Dat is volgens mij een veel ingewikkelder proces dan we nu zo eventjes kunnen bedenken, hoe je dat gaat doen, hoe je dat beleid, voorzieningen, regelgeving, enzovoort gaat samenvoegen. In dat licht is het ook heel goed dat het college en de burgemeester een brief hebben gestuurd naar Haren om te zeggen dat dit natuurlijk geen proces is dat je elke vier jaar wilt herhalen. Daar moet je even de tijd voor nemen en dat moet je goed en serieus doen. Het gaat veel vergen. Dus het zou wat dat betreft Haren, als dit nu mee gaat doen, ook een prachtige kans bieden om daar invloed op te hebben. Maar het is daarna ook wel daarna even klaar. Dus wat dat betreft steun voor het voorstel en steun voor de brief die het college heeft verstuurd.

De PLV VOORZITTER: We gaan naar mevrouw Bloemhoff, PvdA. Sorry, mevrouw Bloemhoff, eerst nog even mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, vindt mijnheer Luhoff ook niet dat deze brief een karakter heeft van: het is nu of nooit?

De PLV VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dat zeg ik net. Zo voelt het ook een beetje. We gaan nu een herindeling in met Ten Boer. Naar onze inschatting is dat best een heftig proces dat je met elkaar een aantal jaren gaat doormaken. Dat is niet iets wat je elke vier jaar wilt gaan doen. Dus ja, dit is nu een heel mooie mogelijkheid voor Haren om daarin mee te gaan, mochten ze dat willen, maar ze hebben maandag aangegeven dat niet te willen. Maar mochten ze het willen, dan is dit een heel mooi moment om daarin mee te gaan. En ja, dat gaat nu dan even over.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Maar hoe rijmt dit dan met de mening van de raad, die altijd heeft gezegd: “Het is de keuze van Haren zelf om te beslissen of ze willen herindelen of niet”?

De PLV VOORZITTER: Daar staat het antwoord op in de brief, denk ik. Mijnheer Luhoff?

De heer LUHOFF (D66): Precies. Het is ook een keuze van Haren zelf, en van de provincie natuurlijk. Want die twee gaan daarover. De gemeenteraad van Haren heeft daar afgelopen maandag een keuze in gemaakt en dat is prima, maar een herindelingsproces is niet zomaar even geregeld. Dat doe je, nogmaals, niet elke raadsperiode.

De PLV VOORZITTER: We gaan naar mevrouw Bloemhoff, PvdA.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u. De PvdA Groningen is voorstander van de herindeling met Ten Boer en kan ook de routekaart die het college hier presenteert, steunen. We vinden het van belang dat eerst de gemeenteraad van Ten Boer zelf heeft aangegeven dat men graag in gesprek wil en daarom kunnen we nu ook het college opdracht geven om die gesprekken aan te gaan.
We hebben het al gehad over het proces; dat de bewoners van zowel Ten Boer als Groningen er ook goed bij worden betrokken, wat de wensen en verwachtingen zijn. Dan denken we dus aan de verschillende dorpskernen, onze noordelijke en oostelijke wijken. Daarbij willen we aandacht vragen voor dat onderwerp eenheid en verscheidenheid, behoud van identiteit van de kern. Tot slot is er al wat gezegd over de financiële situatie en de financiële scan. En juist op die drie onderwerpen denken wij dat het van belang is, inspraak en participatie, waarborgen, eenheid en verscheidenheid en financiën, dat we er als raad ook goed bij betrokken worden. Dus niet dat het college alleen daarover in gesprek gaat met het andere college, maar dat we daar als raad goed bij betrokken worden. Dus wij willen graag een reactie van het college hoe dit volgend jaar gaat gebeuren, op welke momenten wij erbij betrokken kunnen worden. En GroenLinks deed net al het heel terechte voorstel om samen met de raad van Ten Boer ook snel een keer een bijeenkomst te beleggen wat onze wensen zijn, ook ten opzichte van die drie thema's. Het lijkt me heel goed dat we dat als gezamenlijke raden ook bepalen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, ik hoor mevrouw Bloemhoff zeggen dat ze het belangrijk vindt dat de raad erbij betrokken wordt. Maar hoe rijmt u dit dan met de brief die niet door de raad is gekomen, maar wel door het college is verstuurd in dit proces?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dat gaat toch over Haren en dit gaat over Ten Boer. En ik zeg dat ik in dit proces graag wil, het college heeft hier dus een conceptreactie die we nu bespreken, dat we de komende tijd als raad ook onze rol als volksvertegenwoordiging kunnen pakken.
Dan Haren, want daar wilt u vast op door. Dan mag ik eerst even zeggen wat ik er zelf van vind en dan kunt u misschien horen of dat aan uw wensen tegemoetkomt. De raad van Haren heeft besloten dat Haren zelfstandig wil blijven. Dat is een keuze die wij gewoon hebben te respecteren. Alleen zijn wij het met D66 eens dat die keuze niet vrijblijvend is. Die heeft bepaalde consequenties. Als wij nu de gesprekken met Ten Boer aangaan en over twee jaar besluit de raad daar: "Oh, we willen het toch ineens anders", ja, dan zijn wij al zover het proces in. Dan wordt het gewoon lastig. Dus wij vinden het heel terecht dat het college heeft opgemerkt: "De deur staat open" en wat ons betreft blijft hij ook nog even openstaan, want er gebeurt nog weer van alles daar, maar het houdt wel een keer op. Over een jaar zijn we een eind verder en dan kunnen wij niet hebben dat Haren zich alsnog wil aansluiten.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ik was even benieuwd of mevrouw Bloemhoff het met mij eens is dat deze brief een nu-of-nooitkarakter heeft.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ik heb net al in uw interruptie gezegd, dat ik dat helemaal niet vind. Ik vind dat het college duidelijk heeft aangegeven dat de deur openstaat. Ik heb gebeld met mijn fractievoorzitter in Haren en die heeft het helemaal niet op die manier geïnterpreteerd. Onze fractie is daar overigens ook voor dat Haren gaat deelnemen aan de gesprekken. Dat zou goed zijn.
Tot slot nog even een punt dat nog niet benoemd is: die herindeling biedt ook kansen om af te komen van allerlei gemeenschappelijke regelingen, die wel functioneel, maar niet democratisch zijn. Bijvoorbeeld op het gebied van zorg en jeugdzorg. Als er straks grotere gemeenten ontstaan, dan kunnen die dat hopelijk meer zelf regelen en het biedt ons ook kansen om van dat soort constructies af te komen. Wij vragen het college om samen met andere herindelingsgemeenten ook stappen te ondernemen om een aantal van die GR's te beëindigen. Graag ook op dit punt een reactie van het college. Dus als wij daar een geherindeelde provincie hebben, kunnen we dat misschien beter zelf.

De PLV VOORZITTER: De heer Bolle heeft er nog een vraag over.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Aan welke gemeenschappelijke regelingen dacht de PvdA zelf?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Nou, ik denk bijvoorbeeld aan het gebied van jeugdzorg. Dat is nu provinciaal belegd, omdat het van de provincie kwam en ik kan mij zo voorstellen dat dan bijvoorbeeld het Westerkwartier en Groningen Ten Boer, Oost-Groningen, dat je het dan bijvoorbeeld in kleinere partjes kunt regelen.

De PLV VOORZITTER: Daar gaan we naar de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ook de Partij voor de Dieren wil Ten Boer welkom heten. Het is heel fijn dat een gemeente uit zichzelf zegt: "We willen graag bij jullie horen." Dat moeten we als een compliment beschouwen. Er zijn een heleboel vragen gesteld, dus ik ga die vragen niet opnieuw stellen. Ik kan me echt bij de meeste vragen wel aansluiten. Persoonlijk heb ik, als Partij voor de Dieren, geprobeerd de fractievoorzitters van Ten Boer en Haren te bereiken, maar die bleken niet te bestaan. Ik vind het wel interessant dat er dus een Partij voor de Dieren komt bij Ten Boer. Er zijn veel boerenbedrijven in Ten Boer en aangezien wij onszelf wel zien als de partij die het beste met de boeren voor heeft, zou het ook best kunnen zijn dat er wel leuke ontwikkelingen ontstaan, daardoor. Wat dat betreft, als ik puur naar het eigenbelang kijk, kunnen wij het ook toejuichen. Ik wil graag het college veel succes wensen met de plannen die het verder die kant op heeft. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Kelder. Volop kansen! Dan heb ik de raad gehad en dan ga ik naar de beantwoording door het college bij monde van de burgemeester.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Voorzitter, het is, denk ik, een heel mooi proces dat met de gemeente Ten Boer is gelopen. De gemeente Ten Boer heeft zelf gezegd: "Wij willen nu graag de volgende stap nemen. Wij willen graag herindelen en samen met de gemeente Groningen." Dat ligt nu hier voor, dus er liggen straks twee raadsbesluiten voor, waarvan de beide raden hebben gezegd: "Laten wij dat traject van die herindeling, van dat samenwerken, opgaan in een gemeente, ingaan." Vanwege de massa verschillen tussen de beide gemeenten is gekozen voor een ander herindelingsmodel dan zoals bij andere gemeenten gekozen zou zijn, maar dat neemt niet weg dat wij met de gemeente Ten Boer een volwaardig proces lopen. Een onderdeel van dat proces is natuurlijk dat wij de financiële consequenties voor zowel de nieuwe gemeente als voor ons, ten opzichte van onze huidige begroting, maar in de eerste plaats voor de inwoners, op een rij zetten. Wij kunnen ons niet voorstellen dat nadat dit besluit genomen is, er in de gemeente Ten Boer opnieuw een dorpenronde wordt gemaakt en er met inwoners wordt gesproken, niet precies bekend zou zijn wat nu precies de financiële consequenties voor die inwoners zijn. Dat kan natuurlijk nooit. Dus dat gaat gebeuren. Dus wat mevrouw Woldhuis in de motie heeft neergelegd, is onderdeel van het proces. Zo simpel is het. Er komt een heldere vergelijking van wat de lasten voor de inwoners van Ten Boer nu zijn, ten opzichte van de toekomstige situatie. En dan moet natuurlijk beoordeeld worden in hoeverre dat ook in overeenstemming is met de verwachting, in hoeverre het nog aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen, enzovoort, enzovoort. Maar die beoordeling vindt zowel plaats bij de raadsvergadering in september, oktober, van de gemeente Ten Boer, waarin het definitieve besluit wordt genomen, als uiteindelijk ook hier. Dan krijgt u het totale pakket hier op tafel en dan kunt u daarover oordelen of u het totale pakket acceptabel vindt of niet. Dat is even de financieel-technische kant van de zaak. Dus wat u in de motie vraagt, zit in het proces. We zijn het eens dat het verstandig is dat dit moet gebeuren, maar het lijkt mij eerlijk gezegd overbodig om dat nog een keer in een motie extra te vragen. Maar u moet zelf maar even kijken hoe u daarmee omgaat. Maar dat is het beeld ten aanzien van de financiën.
Dan zijn er allerlei opmerkingen gemaakt over het specifieke karakter van de gemeente Ten Boer. Wij zijn ons heel goed bewust van het feit, en dat staat ook in het stuk zelf, dat als de gemeente Ten Boer en de gemeente Groningen samen in één gemeente verdergaan, dit ook voor de stad Groningen iets betekent en ook voor onszelf in termen van beleid. Wij krijgen een groot stuk landelijk gebied in een gemeente. We zijn toch stedelijke denkers en dat kan ook een grote meerwaarde zijn, dat dit landelijke gebied ook invloed heeft op het denken in de totale nieuwe gemeente. Dus in die zin zijn we ons daarvan bewust. We zijn ons er ook van bewust, dat is net ook gezegd door een aantal van u, dat daar waar je de cultuur van de gemeente Ten Boer echt een kans voor de lange termijn wilt geven, en de gemeente Ten Boer wil dat ook zelf, dat we natuurlijk ook een extra impuls geven aan het dorpenbeleid, dat we eigenlijk aan ons beleid zouden moeten toevoegen. Dus in die zin is er alle oog voor het specifieke karakter van Ten Boer en ook alle ruimte in de onderlinge gesprekken om het specifieke karakter van Ten Boer ook voor de lange termijn te handhaven, daar waar de gemeente Ten Boer dat ook wil. Dat er specifieke bedrijfstakken zijn die daar meer aanwezig zijn dan wij nu in onze gemeente hebben, is helder. En dat dit ook zijn

consequenties heeft ook, als het gaat over de ozb, de tariefstelling et cetera, is ook duidelijk en dat zal straks in die onderlinge vergelijking wel nadrukkelijk naar voren komen.
Dan zijn er opmerkingen gemaakt over de bestuurlijke drukte. Mevrouw Bloemhoff heeft specifiek iets gezegd over de gemeenschappelijke regelingen. Je zou daar eigenlijk in algemene zin van kunnen zeggen dat daar waar het aantal gemeenten groot is en het aantal samenwerkingsverbanden minder, het ook zijn invloed moet hebben op gemeenschappelijke regelingen. Nou noemt u er een specifiek, de jeugdzorg. We kunnen best even aan de wethouder vragen om daar nader op in te gaan, want dit is wel een bijzondere op zichzelf, natuurlijk. Maar we zouden dat punt ook nu kunnen laten liggen om daar later nog eens even goed met u naar te kijken, wat het betekent voor het totale samenwerkingsverband dat wij als nieuwe gemeente gaan krijgen. En is dat een verbetering ten opzichte van de samenwerkingsverbanden die wij nu hebben? Dat hangt niet alleen af van het herindelingsvoorstel dat wij u nu doen, maar het hangt ook af van het welslagen van alle andere herindelingsvoorstellen in de provincie. En daar hebben we nog onvoldoende zicht op, op dit moment.
Dan is er een opmerking gemaakt over of we de raden van de beide gemeenten niet nu alvast ook eens wat beter met elkaar kunnen laten kennismaken. Een soort meet-and-greetvoorstel van de heer Leemhuis. Ik vind dat een uitstekend voorstel. Laten we kijken op welke manier we dat kunnen organiseren. Ik denk dat de gemeenteraad van Ten Boer het ook leuk zou vinden als wij ons een keer komen melden in Ten Boer. Dat lijkt mij in de verhouding even de beste stap.
Ik heb nog even na zitten denken over de opmerking “Worden wij als raad voldoende betrokken bij het proces dat u nu als colleges start?” Mijn voorstel is eigenlijk om in het voorjaar, zeg maar maart, april, een voortgangsrapportage aan te bieden, waarop we dan weer even opnieuw kunnen kijken waar we staan en wat de voortgang is van de verschillende elementen van het proces dat we lopen, zodat we daar goed met elkaar over kunnen spreken en kunnen kijken in hoeverre er nog extra betrokkenheid van de raad nodig is, als we wat verder op weg zijn.
Dan zijn er opmerkingen gemaakt over Haren. Het is op zichzelf een interessant onderwerp. Het ligt nu niet op tafel, maar omdat het ook gaat om een herindelingsdiscussie, lijkt het me goed om er wel een paar dingen over te zeggen. Ik begrijp niet goed waarom een partij, mevrouw Woldhuis, zegt, wat kort door de bocht: “Het is eigenlijk nu of nooit.” Misschien even de praktische situatie, waar wij ons in bevinden. Als wij een proces starten met de gemeente Ten Boer is dat een serieus proces, dat wij dus ook in de planning, die ruim lijkt maar strak is, niet laten verstoren door andere elementen. Wij gaan met zijn tweeën zo’n proces in en het betekent ook dat we met zijn tweeën verantwoordelijk zijn voor het halen van de einddatum. Dat is opmerking nummer 1. En een specifiek element is dat er op enig moment een gezamenlijke verkiezing van de nieuwe gemeente moet plaatsvinden. Op het moment dat je dat doet, ergens een halfjaar na de normale verkiezingstermijn, wij denken dat het daarop uit zal komen, en je zou in de situatie komen dat er halverwege nog een gemeente bij zit, en je een jaar later weer opnieuw een verkiezing moet doen: dat gaat niet. Dat is geen onwil van ons, maar dat gaat gewoon niet. Dat is de reden dat wij tegen de gemeente Haren hebben gezegd: “U moet zich realiseren dat wij nu in dit proces zitten en dat wij straks in een onmogelijke omstandigheid zitten als u over twee jaar of over drie jaar zegt: “We hebben toch een situatie dat we echt samen willen.” Dat is niet omdat we op dat moment onwillig zijn om met Haren een gesprek aan te gaan, maar het is gewoon praktisch onmogelijk en het zou ook niet goed zijn en niet netjes naar de partner toe met wie wij dit proces ingaan. Dat is dus een praktische omstandigheid. Het is geen ‘nu of nooit’, maar het is gewoon even wijzen op de situatie waarin wij zitten.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dus als ik u goed begrijp, is het een ‘nu of over vier jaar’-kwestie?

Burgemeester DEN OUDSTEN: U moet zelf ook even de realiteit van deze opmerking die ik heb gemaakt, in ogenschouw nemen. U kunt wel net doen alsof wij iets doen waar u het niet mee eens bent, dat mag ook natuurlijk, maar het is gewoon een praktische onmogelijkheid voor ons. Wij kunnen niet anders dan dit nu, overigens in de meest softe bewoordingen die wij konden verzinnen, ook stellen. Wij wijzen de gemeente Haren op het proces waarin wij zitten.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, voorzitter, u had het net over de rol van de raad hierin. Waar ik nu gewoon op wijs, is dat het gewoon sierlijk was geweest als u dit eerst met de raad had besproken. Dat is wat ik wil zeggen.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Nou, die opmerking hebt u net ook gemaakt. Ik kan mij voorstellen dat u die opmerking maakt; tegelijkertijd heeft het college de vrijheid gevonden in een eerdere opstelling van de raad, om nu deze stap te zetten. En wat hebben wij gezegd? Wat hebben wij gezegd tegen de gemeente Haren: “Wij zullen elk besluit dat jullie nemen, respecteren.” Het is op geen enkele manier zo dat wij iets doen waardoor de gemeente Haren zich gedwongen voelt. Maar we hebben wel gezegd: “Laten we nu echt de vergelijking maken van wat Groningen jullie te bieden heeft, wat de situatie zou zijn van Haren met Groningen en bij zelfstandigheid.” En wij hebben de legitimatie daarvoor gevonden in het feit dat de gemeente Haren recentelijk twee besluiten heeft genomen. Besluit 1 is: wij blijven niet zelfstandig, en besluit 2 was: we gaan niet met Groningen. Dus een van die twee besluiten moest herzien worden. En in die situatie vonden wij ook dat we onder de aandacht moesten brengen dat wij nog steeds openstaan voor samenwerking, dat wij het ook in ons belang vinden dat dit gebeurt. Er is net een aantal opmerkingen gemaakt, onder andere de heer Leemhuis heeft dat gezegd: het is ook in ons belang dat dit zal gebeuren. Wij hebben dus die opening geboden. Nu zie je een situatie dat Haren uiteindelijk heeft gezegd: “Wij gaan dat niet doen.” Overigens gaat de provincie een onderzoek starten, waarin de provincie zegt toch nog eens nader te willen onderzoeken wat de positie is van Haren in zelfstandigheid. Ik zag in de krant staan dat ik heb gezegd dat wij daar wel even op wachten. Zoiets stond daarin. Wij hebben gezegd in onze planning: “Op het moment dat Haren zo’n onderzoek start, eventueel samen met ons, dan zal dat een paar maanden duren.” Dan wordt het in maart helder wat de mogelijkheden zijn en wat de vergelijking is. Ik heb begrepen van de provincie dat dit onderzoek niet langer gaat duren. Dus ik begrijp de opmerking van de gedeputeerde op dit punt.

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, even daarop doorgaand: het besluit van maandag lijkt vast, maar er zijn in Haren in de afgelopen periode geloof ik drie besluiten geweest, die allemaal verschillend waren. Stel, er wordt nog een vierde besluit genomen. Tot ongeveer wanneer past het nog in het proces met Ten Boer om toch nog gedrieën samen te gaan? Hebt u daar misschien niet hard, maar een periode in gedachte?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Nou, ik heb daar net over gezegd wat de vergelijking is met de situatie zoals wij die hebben aangeboden, met wat er nu aan de orde is. Het onderzoek zal een maand of twee, drie duren. Maar veel langer niet. Het moet dan dit voorjaar of een of twee maanden langer zijn, dat kan ik niet goed beoordelen natuurlijk, maar in ieder geval voor de zomervakantie, dat er helderheid moet komen over de positie van Haren. Maar wij gaan er nu van uit dat Haren voor zichzelf een besluit heeft genomen en dat Haren dat besluit ook in de komende periode zal verdedigen in de positie die men voor zichzelf ziet in de komende jaren. Wij respecteren dat besluit en wij zien wel wat dit oplevert. Maar we maken geen deel uit van het onderzoek.

De PLV VOORZITTER: Hartelijk dank, burgemeester. Mevrouw Woldhuis?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, voorzitter, op de toezegging van de burgemeester zou ik de motie willen intrekken. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Motie 6 bestaat niet meer. We gaan we nu over tot besluitvorming over het raadsvoorstel Herindeling Groningen en Ten Boer, waaronder twee besluitpunten. Wie is er voor dit raadsvoorstel? 39 stemmen voor dit raadsvoorstel en 0 tegen. Dat betekent dat dit voorstel is aangenomen.
Dan schors ik de vergadering voor een uur. U kunt tot 19.35 uur dineren bij de Vietnamees.

(Schorsing 18.37 uur – 19.45 uur)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. We hebben nog twee echt inhoudelijke agendapunten te gaan en dat veronderstelt dat we een groot deel van de avond andere dingen kunnen gaan doen. Maar het hoeft helemaal niet. We gaan nu spreken over het afvalbeheerplan. Ik zou u willen verzoeken om uw bijdrage toch vooral te concentreren op het punt waarover het debat ook zou moeten gaan, en dat is wel of geen diftar. Zullen we dat zo doen?

7.c: Afvalbeheerplan 2016-2020 Op weg naar een afvalloze stad (raadsvoorstel 23 november 2015)

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Vergroening en duurzaamheid vindt de PvdA een van de belangrijkste onderwerpen die momenteel in onze samenleving spelen en daarom zijn we ook enthousiast over het Afvalbeheer 2016-2020. Daar zijn al de nodige woorden over gezegd in de commissie en wat rest, is het besluit Extra impuls of diftar. Onze fractie kiest vooralsnog voor de optie Extra impuls, omdat deze optie een groot draagvlak heeft onder de inwoners van deze stad, en de PvdA Extra impuls op dit moment ook het meest rechtvaardig en effectief vindt richting de inwoners van deze stad. Cruciaal vinden wij de voorlichting aan onze inwoners over afvalscheiding en afvalverwerking Vooral de voorlichting op scholen juichen wij toe. Kennisoverdracht en het creëren van draagvlak over afvalscheiding is een voorwaarde om inwoners nog meer mee te krijgen in ons streven naar 100% hergebruik in 2025. Invoering van diftar sluiten wij voor de toekomst niet uit. Alleen, voorwaarde is dan wel dat iedere inwoner van deze stad dezelfde mogelijkheden heeft om te scheiden, dan wel onder een doelgroepenregeling valt. In het plan staat wel beschreven op welke manier diftar technisch gezien kan worden ingevoerd, maar er staat bijna niets in over de verschillende groepen inwoners die in de problemen kunnen komen door diftar. In het plan staat slechts beschreven dat er flankerend beleid zal worden ontwikkeld met betrekking tot chronisch zieken en ouderen, maar het is volstrekt onduidelijk op welke manier dat beleid wordt vormgegeven. Bewoners van kamers, studio's, hoogbouwflats en kleine woningen en appartementen worden in het afvalbeheerplan niet eens genoemd en dat geldt ook voor gezinnen met jonge kinderen.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Ja, voorzitter, ik had een vraag over de positie van de PvdA ten opzichte van diftar. Is de toekomst van de PvdA zeven dagen lang?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Die vraag begrijp ik niet helemaal, voorzitter.

De heer CASTELEIN (D66): Nou, dan denk ik u dat ik hem verder toe mag lichten. De fractie van de PvdA is in de toekomst voorstander van diftar. Het moet wel eerst meetbaarder en er moet voorlichting komen, de komende jaren. Dat was uw standpunt in de commissie. Nu hoor ik u zeggen: "Wij zijn eigenlijk wel voor diftar." Dus mijn vraag was: bent u in die zeven dagen gedraaid?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nee, dan hebt u niet goed opgelet. Dan hebt u in april niet goed opgelet en dan hebt u ook niet goed opgelet, voorzitter, bij de vergadering van de afgelopen commissie. Onze fractie zegt: "Op den duur, in de toekomst, zou je diftar eventueel kunnen invoeren." Alleen moet er dan wel wat er wel wat geregeld zijn richting de doelgroepen waar wij het over hebben, waar ik het net over gehad heb. Want als je dat niet doet, wordt de rekening gewoon gepresenteerd bij de mensen die het al niet breed hebben. Indien wij reeds zouden instemmen met de invoering van diftar, geven we in feite het college carte blanche om deze regeling te ontwikkelen.

(brandalarm 20.00 -20.40 uur)

De VOORZITTER: Zo, nou ga ik eerst even kijken hoeveel van de spreektijd van de heer Loopstra nog over is. Dat is flauw en voor de hand liggend, denk ik. We hebben net een klein beraad gehad met de fractievoorzitters en daar is uitgekomen dat het onderwerp discussie 7d, Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties, naar de volgende raadsvergadering gaat. Dat betekent dus dat wij dit onderwerp gewoon afmaken en dat er daarna voldoende tijd is om alle andere dingen te doen die noodzakelijk zijn, vanavond. Zullen we het zo doen? De heer Loopstra kan zijn betoog vervolgen.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, bedankt. Ik beloof dat ik niet weer op een knopje ga drukken, waardoor we drie kwartier buiten staan.
We hadden het over diftar. Invoering van diftar sluiten we voor de toekomst niet uit. Alleen, voorwaarde is dan wel dat iedere inwoner van deze stad dezelfde mogelijkheden heeft om te scheiden, dan wel onder een doelgroepenregeling valt. In het plan staat wel beschreven op welke manier diftar technisch gezien kan worden ingevoerd, maar er staat bijna niets in over de verschillende groepen inwoners die in de

problemen kunnen komen door diftar. In het plan staat slechts beschreven dat er flankerend beleid zal worden ontwikkeld met betrekking tot de chronisch zieken en ouderen, maar het is volstrekt onduidelijk op welke manier dat beleid wordt vormgegeven. Bewoners van kamers, studio's, hoogbouwflats en kleine woningen en appartementen worden in het afvalbeheerplan niet eens genoemd en dat geldt ook voor gezinnen met jonge kinderen. Indien wij nu reeds zouden instemmen met de invoering van diftar, geven wij in feite het college carte blanche om deze regeling te ontwikkelen, terwijl invoering van diftar onomkeerbaar is. Belangrijk voor onze fractie hierbij is of allerlei verschillende doelgroepenregelingen wel haalbaar zijn. Dat willen we eerst duidelijk hebben, voordat wij beslissen over wel of geen diftar. De PvdA-fractie vindt dan ook dat er nog te veel informatie ontbreekt om tot een evenwichtig oordeel te komen. Samen met de SP, de ChristenUnie en Student en Stad dienen wij dan ook een amendement in om de beslissing over de invoering van diftar uit te stellen tot 2019 en in de tussentijd het college te vragen om regelingen te ontwikkelen voor speciale doelgroepen, zoals in mijn woordvoering genoemd. Dank u, voorzitter.

Amendement 1: Uitstel beslissing invoering diftar tot 2019 (PvdA, SP, ChristenUnie, Student en Stad)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 16 december 2015 besprekend het voorstel inzake het Afvalbeheerplan 2016-2020,

constateerde dat:
- wij op afvalgebied streven naar 100% hergebruik in 2025;
- een goede afvalscheiding daarbij een cruciale rol speelt;
- er op dit moment twee opties zijn om dit doel te bereiken maar dat de optie Extra impuls een opmaat kan zijn naar de optie diftar;

overwegende dat:
- duurzaamheid en vergroening speerpunten zijn bij gemeentelijk handelen;
- de stad Groningen grootstedelijk koploper is bij afvalscheiding en -verwerking en dat dit bereikt is zonder diftar,
- uit onderzoek blijkt dat er onder inwoners een groot draagvlak is voor Extra impuls en in mindere mate voor diftar;
- voorwaarde bij invoering van diftar is dat iedere inwoner de zelfde mogelijkheid heeft om te scheiden en dat dit nog niet geregeld en gewaarborgd is;
- het nog onduidelijk is wat invoering van diftar betekent voor bewoners van kamers, studio's, hoogbouwflats en kleine woningen;
- er ook nog geen regelingen zijn voorbereid inzake ouderen, chronisch zieken en gezinnen met jonge kinderen die meer moeite hebben om afval te scheiden dan wel extra afval hebben;
- een en ander betekent dat er nog veel informatie ontbreekt om tot een evenwichtig oordeel te komen over al dan niet invoeren van diftar;

besluit dictum II uit het voorgesteld raadsbesluit Afvalbeheerplan 2016-2020; alternatief zonder diftar, als volgt te wijzigen:
- de beslissing over het al dan niet invoeren van diftar uit te stellen tot 2019, en
- het college op te dragen maatregelen voor te bereiken die ervoor zorgen dat bij een eventuele invoering van diftar in de toekomst iedere inwoner dezelfde mogelijkheden heeft om afval te scheiden dan wel dat inwoners die niet dezelfde mogelijkheden hebben om afval te scheiden of structureel extra afval hebben onder speciale doelgroepen regelingen gaan vallen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik had nog een vraag aan de heer Loopstra. U stelt voor het in 2019 te beslissen. In het begin van uw betoog, er zat een tijd tussen, maar toen vertelde u dat voor de PvdA duurzaamheid hoog in het vaandel staat. Dan vind ik het toch bijzonder dat u voor een systeem dat bewezen duurzamer is, die procedure eigenlijk helemaal uit wilt stellen. Kunt u daar nog op ingaan?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Jazeker, voorzitter. Extra impuls zorgt er ook voor dat er meer draagvlak ontstaat onder inwoners in deze stad voor afvalscheiding, want er komt meer voorlichting, en wij denken ook dat er door middel van extra afvalbakken en extra voorzieningen, mensen ook beter en meer gaan scheiden. Diftar komt pas om de hoek kijken als Extra impuls is ingevoerd. Dus indien wij op een bepaald moment in 2019 weten hoe het is gegaan met Extra impuls, de voorlichting is gedaan, dan zouden we gewoon ook kunnen beslissen, als we alles weten, of al dan niet invoeren van diftar gewenst is.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dan is mijn volgende vraag: de PvdA wil nu allemaal dingen op tafel hebben, de vorige keer duurde dat bij u zeven dagen voordat u een ander standpunt innam; hoelang gaat het nu duren?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik wou D66 gewoon even confronteren met het feit dat wij hier geen grapjes maken over zeven dagen. Wij als PvdA komen gewoon bij mensen thuis, in de keuken, in de Javalaan, in de Florakade, in de Soerabajastraat, in de Bataviastraat op het Deliplein, in de Plutolaan, overal komt de PvdA bij de mensen thuis. Wij weten hoe de keukens eruitzien van mensen die krap behuisd zijn, voorzitter. Daarom zijn we eerst voor Extra impuls en zullen we daarna op een bepaald moment kijken of diftar gewenst is. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de heer Loopstra. Ik heb goede ervaringen met de PvdA als ik kijk naar de landelijke politiek en we hebben een hartstikke goede klimaatwet in gezamenlijkheid opgesteld. Ik las daar ook het uitermate duurzame karakter van de PvdA en een beetje in aansluiting op de heer Castelijn: is de PvdA het niet met de GroenLinks-fractie eens dat we inderdaad die keukentafelgesprekken aan moeten gaan, maar dat we dan nu wel op korte termijn moeten kiezen voor de meest duurzame oplossing, met het hoogste scheidingspercentage, namelijk diftar?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja natuurlijk! Wij streven ook naar het maximale. Wij zijn ook voor afvalscheiding. Maar wij wensen niet dat de rekening wordt neergelegd bij mensen die nu al een smalle beurs hebben, krap behuisd zijn en het gewoon moeilijker hebben. We willen eerst zorgen voor een goede voorlichting, voor goede doelgroepenregelingen en dan gaan we kijken of diftar al dan niet gewenst is.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Ja, voorzitter, de heer Loopstra herhaalt nu een argument dat hij ook in de commissie had gesteld, namelijk dat diftar landt bij een bepaalde groep mensen. Ik heb hem toen gevraagd of dit het gevoel van de heer Loopstra was of dat hij daar feiten voor had. Nu zitten we in de raadsvergadering. Ik ben benieuwd of de heer Loopstra feiten heeft die hij toen niet had om dit te onderbouwen.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Wat ik constateer, voorzitter, is dat D66 steeds roept: “burgers beslissen”, “burgerkracht”, “de stad is aan zet”. En wat blijkt nu? De stad zegt: “Wij gaan voor Extra impuls en we gaan niet voor diftar.” En wat zegt D66? “Wij gaan voor diftar.” Hoe rijmt u dat zelf?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, de heer Loopstra vraagt mij nu om daarop te reageren en dat lijkt mij ook niet meer dan logisch. Ik deel de analyse dat de stad voor Extra impuls kiest. U hebt zelf gesteld dat het verschil in voorzieningenniveau tussen diftar en Extra impuls niet aanwezig is. Dat is hetzelfde. Ik stel wel vast, in tegenstelling tot wat de PvdA doet, dat 65% van de Stadjers diftar een goed principe vindt. En dat principe heeft mijn partij hoog in het vaandel staan en het principe om nu duurzaam te kiezen durfde PvdA blijkbaar dus niet aan.

De heer LOOPSTRA (PvdA): U weet ook dat de meerderheid van de Stadjers gewoon Extra impuls wil en geen diftar. U bent dus heel erg bevoogdend bezig richting de inwoners van Groningen. Dat valt me erg van D66 tegen.

De VOORZITTER: Goed, ik denk dat hier de verschillende standpunten voldoende zijn uitgewisseld. We gaan naar de volgende spreker. De heer Van der Glas? Ah, de heer De Greef. Ja, mijnheer De Greef is jarig, dus laten we het zo maar even doen. Dan bent u de volgende, mijnheer Van der Glas.

De heer DE GREEF (SP): Ja, dank u wel, voorzitter, maar ik hoef verder geen cadeautjes hoor.
Voorzitter, de SP is groot voorstander van meer mogelijkheden voor onze inwoners om afval te scheiden. Daarom steunen wij ook de Extra impuls. Wij steunen echter niet de diftar-optie, omdat dit systeem het afvalprobleem te veel afschuift op individuen, de mogelijkheden tot afvalscheiding voor Stadjers erg verschillen, er veel haken en ogen zitten aan de diftar-plannen zoals die nu voorliggen, omdat wij vinden dat de rol en verantwoordelijkheid van de ware afvalproducenten, namelijk de verpakkingsindustrie en

winkels, nihil is in deze variant en omdat de SP de solidariteit in de afvalstoffenheffing wil behouden. Laten we eerst de mogelijkheden tot inzameling verbreden, kijken wat de resultaten zijn en inventariseren hoe de bedrijven en instellingen in de stad kunnen bijdragen.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, ik hoorde de SP praten over solidariteit. Ik wil een parallel schetsen: stelt u zich eens voor dat er een kabel voor elektriciteit naar de stad Groningen zou gaan. We gaan bij de poort iedereen verdelen en iedereen krijgt hoofdelijk een rekening daarvoor gepresenteerd. Wat vindt u er solidair aan met mensen die bijvoorbeeld een tropisch aquarium hebben of een hennepkwekerij op zolder of grootverbruiker zijn? Wat voor prikkel gaat daarvan uit? Vindt u dat solidair en eerlijk?

De heer DE GREEF (SP): Sorry, mijnheer de voorzitter, volgens mij hebben we het hier niet over stroom, maar over afval. En als we het over stroomgebruik hebben, wil ik best met u de discussie aan, maar we hebben het hier over afval, dus laat ik daarmee doorgaan.
Want politiek gesproken is er ook sprake van scheiding. Er is sprake van een duidelijke verdeeldheid in de Groningse samenleving, aangetoond door het stadspanel, en een scheiding in de raad, waar het de keuze voor diftar betreft. Voorzitter, over een optie zijn alle partijen het unaniem eens, en dat is de optie Extra impuls. In plaats van een college en een wethouder die zijn zegeningen telt, probeert deze VVD-wethouder alsnog diftar door de raad te drukken en aan de Stadjers op te leggen. Dit gebeurt, naar ons inzien, met halfbakken toezeggingen, proefballonnetjes en vage beloftes voor bepaalde doelgroepen. Zeer onverstandig.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, is het niet juist zo dat het college, voor zover ik heb kunnen zien, twee voorstellen heeft neergelegd? En drukt het college helemaal niet iets erdoorheen?

De heer DE GREEF (SP): Nou ja, dat is uw visie.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, mag ik het dan anders vragen? Hoeveel voorstellen liggen er op dit moment voor aan de raad, volgens de SP?

De heer DE GREEF (SP): Volgens de SP is de daadwerkelijke keuze die wij moeten maken: diftar of niet. De andere optie, daar zijn we het allemaal over eens, dus daar hoeven we het verder niet over te hebben, lijkt mij. Wij vinden het zeer onverstandig dat we met een zo verdeelde raad en samenleving deze optie diftar proberen door te voeren als raad en daar zijn we dus ook niet voor, zeker met de Stadspartij die het erg moeilijk vindt om überhaupt tot een oordeel te komen. Ik mag ook hopen dat de Stadspartij zich niet voor een ‘ieder-voor-zich-karretje’, het ‘diftar-karretje’ van Van Keulen laat spannen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, de Stadspartij heeft zich nooit voor een karretje laten spannen, dus dat zullen we nu ook niet doen. Ik heb een aantal bezwaren genoemd. U hoort straks in mijn betoog wat onze conclusie is. Dus om nu tot uw conclusie te komen, vind ik nogal ver gaan.

De heer DE GREEF (SP): Nou, dan hoor ik graag uw betoog, zo meteen.
Voorzitter, dit college zegt te willen luisteren en samen te willen werken met en voor de Stadjers. Dan mag men toch van dit college verwachten dat het dergelijke maatregelen niet door een verdeelde raad wil drukken en aan een verdeelde samenleving wil opleggen. Zeker niet wanneer het ingrijpende gevolgen zijn voor de lasten van de Stadjers. De SP-fractie verwacht daar meer van, van een verstandig stadbestuur. De SP steunt net als andere raadsfracties dus het Extra impulsvoorstel en ik hoop dat de andere raadsfracties ook inzien dat we daarmee gezamenlijk een grote stap zetten in de afvalscheiding en verwerking in de stad. Ook hopen wij dat de verdeeldheid in de raad en de Groninger samenleving over de invoering van diftar een helder signaal is. Laat eerst maar eens duidelijk zien wat de invoering voor effect heeft voor de woonlasten en dan kunnen we er nog wel een keer over praten. En als laatste hopen wij dat een zeer kleine meerderheid in deze raad niet haar eigen zin doordramt tegen de wil van de mensen van de stad in. Dank u wel, voorzitter.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik had nog een vraag aan de heer De Greef. Diftar, zei u nou dat dit geen solidair principe was?

De heer DE GREEF (SP): Dat hebt u mij horen zeggen.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, u schermt dat u de mening van het stadspanel bent toegedeeld, maar dan moet ik constateren dat de SP dat niet doet.

De heer DE GREEF (SP): Ja, maar daar hebt u net ook al met de heer Loopstra over gesproken. Uw interpretatie van het stadspanel is anders dan de mijne.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, volgens mij is er niets interpretabel aan. En ik citeer: “Ze zeggen dat dit leidt tot een eerlijke verdeling van de kosten”, betreffende het diftar-principe. Of u hebt het niet gelezen of ik heb het niet gelezen. Ik stel alleen vast dat het stadspanel deze mening is toegedaan en dat ik die mening van het stadspanel enorm deel. Ik stel dus ook vast dat de SP dit niet doet.

De heer DE GREEF (SP): Nou, dat mag u vaststellen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik stel voor dat ik een beetje terughoudend ben in het houden van een vlammend betoog, gezien ons brandalarm.
Voorzitter, ik citeer: “De directe kosten worden omgeslagen over het aantal aanbiedingen. Hiervoor wordt per 1 januari 1996 een systeem van dure zakken en herkenning van grijze en groene emmers en afvalcontainers ingevoerd.” Einde quote. Voorzitter, dit is een zinsnede uit de discussienotitie uit 1994 van mijn zeer gewaardeerde voorgangers Paping en Moll. De fractie van GroenLinks is zeer verheugd om nu voor ons te zien het document ‘Op weg naar een afvalloze stad’. De tijd lijkt er nu rijp voor. Een op de vier gemeenten in Nederland heeft het systeem al en over een paar jaar weten we niet anders of afval bestaat niet meer, maar is gewoon een waardevolle grondstof geworden. Het moge duidelijk zijn: mijn fractie is een groot voorstander van het systeem van diftar ten opzichte van de variant ‘extra voorzieningen’ en we hebben daar de volgende redenen voor: onze stad behoort al bij de koplopers op het gebied van hergebruik. Als we niks doen, raken we deze koppositie kwijt. Zonder dat het ons te doen is om lijstjes aan te voeren, maar diftar heeft wel aantoonbaar het hoogste percentage hergebruik.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, waar haalt GroenLinks het idee vandaan dat zonder diftar wij die koppositie verliezen? Ik bedoel: dat kunt u met feiten niet staven.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij lees ik dat stuk letterlijk in de discussienotitie die wij voor ons hebben liggen.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik kan ook wel wat schrijven.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Ja, kijk: ik baseer mij op de informatie die ik aangeleverd krijg.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nee, het gaat mij er niet om dat iemand zegt dat ik het college niet vertrouw. Dat is natuurlijk onzin. Maar ook het college komt met voorspellingen, gebaseerd op andere gemeenten. Het is natuurlijk niet zo dat wij onze koppositie verliezen als wij diftar niet invoeren. Dat is gewoon de waarheid niet.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, dat is wat ik lees, en ik geloof daar ook wel in. En daarbij komt dat wij het argument hebben dat wij, waar mogelijk, het hoogste percentage hergebruik moeten hebben. Daar hebben wij met zijn allen in Nederland afspraken over gemaakt. Die gaan we hoogstwaarschijnlijk niet halen; laten we er dan in elk geval ons best voor doen om daar zo dicht mogelijk bij te komen zitten.
Voorzitter, als wij vandaag ja zeggen tegen diftar, dan is dat pas het begin. Bewustwording creëren bij mensen is heel erg belangrijk in dit systeem. Mensen die willen scheiden, moeten straks ook kunnen

scheiden. Beide varianten gaan uit van een verbetering van de infrastructuur. Dat lijkt mijn fractie heel goed. Sommige specifieke doelgroepen kunnen, om wat voor reden dan ook, niet op eenzelfde manier hun afval aanbieden. Ik denk dan aan chronisch zieken, ouderen, kamerbewoners en ouders met kleine kinderen. Dat vraagt om een oplossing op maat. Dat proces gaan we hopelijk heel snel beginnen. In de commissie waren we heel erg verheugd om te horen dat de wethouder bereid is om ook te experimenteren met zaken als wasbare luiers.

Wethouder VAN KEULEN: (…)

De heer Van der Glas (GroenLinks): Niet persoonlijk. Nou ja, ik ben heel benieuwd naar de uitvoering van de dingen.

De VOORZITTER: Ik zou zeggen: laat u niet afleiden.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Prima. Ik ben helemaal van mijn à propos.
Maar maatwerk kan ook betekenen dat we kijken naar de kwijtscheldingsregel of naar de hoogte van de tarieven, waar we in kunnen differentiëren. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, voorzitter, een vraag aan GroenLinks. In hoeverre wilt u nu garanties van het college dat deze problemen worden opgelost, voordat u instemt met dit plan?

De heer Van der Glas (GroenLinks): Ja, weet u, garanties kunnen we niet 100% geven, want die weten we op dit moment niet. Maar het is natuurlijk wel van belang om al die doelgroepen specifiek te kunnen bekijken en kijken hoe we daarin kunnen faciliteren. Je ziet dat gemiddelde huishoudens erop vooruitgaan in het systeem van diftar, dat die al minder hoeven te betalen dan in het huidige systeem. Ik noem het even hardop: er is ook iets gezegd over zwerfafval; mensen die dit vrijwillig ophalen en het straks niet meer ergens naartoe zouden kunnen brengen. Nou, ik kan me best voorstellen dat er een systeem te bedenken is waarin wij mensen daarin faciliteren. Maar een garantie daarop? Ja, die zie ik niet zo een, twee, drie voor me.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, voorzitter, ik wou nog even van GroenLinks weten hoe ze aankijkt tegen het afschaffen van de afvalstoffenheffing bij de invoering van diftar. Want ik ken ook voorbeelden uit andere gemeenten, waar dat is gebeurd.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Ik snap uw vraag niet helemaal. Volgens mij gaan we met diftar twee tarieven aan, een vast en een variabel tarief.

De heer DE GREEF (SP): Ja, precies, maar dat is nu juist het punt. U hebt een voorstel voor diftar. U zegt zelf dat er doelgroepenbeleid nodig is, dus dat het nog geen volledig uitgekristalliseerd plan is. U gaat er nu wel mee instemmen, zonder dat u op andere terreinen tevreden bent gesteld.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, ik lees in het verhaal dat voor ons ligt, hoopgevende dingen als het gaat om het wegnemen van zorgen bij een heleboel mensen. En dat vertrouwen willen wij hier ook uitspreken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Wil Groningen voorloper blijven, mijn voorganger sprak er ook al over, op het gebied van afvalscheiding? Die vraag werd gesteld in de commissie en die vraag wordt hier nu wellicht weer gesteld. Het bracht mij op de metafoor van het lopen, het stap voor stap verdergaan. De vraag is: zijn wij nu toe aan die volgende stap en is de tijd wel rijp om op diftar over te gaan? Als de CDA-fractie naar de stad kijkt, zien we nog te veel zwerfafval, te veel dumpingen. We hebben hier herhaaldelijk aandacht voor gevraagd, maar er is nooit een meerderheid gevonden. Blijkbaar

ziet de meerderheid in deze raad het probleem niet. Nu wordt ons gevraagd een keuze te maken voor diftar, maar is er bij ons wel voldoende vertrouwen in het handhavingsverhaal? Is het voldoende dat er geld wordt gereserveerd voor extra handhaving en extra schoonmaakrondes om dumpingen op te ruimen? En ja, in de begroting voor 2016 zijn extra middelen vrijgemaakt voor de flexteams, maar het was toch apart dat de wethouder daarmee aangaf dat hij het zelf niet nodig vond. Als het college het probleem van zwerfvuil en dumpingen toen niet zag, waarom zouden wij er dan nu op kunnen vertrouwen dat het dat in de toekomst wel ziet? Dan kunnen we kijken naar wat er in het voorstel staat: eigenlijk slappe hap. Inzet op informeren en adviseren, milieustewards. Geen woord over een gerichte aanpak van wijken die nu nog negatief scoren op het gebied van scheiding en dumpingen van grofvuil en zwerfvuil. Ook daaruit kunnen wij geen vertrouwen putten.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, ik lees in het stuk toch duidelijk dat er structureel 200.000 euro per jaar naar handhaving gaat. Ziet u dat ook?

De heer UBBENS (CDA): Nou, ik zie dat er middelen voor vrijgemaakt worden. Ik zie dat er nog een heel groot gat is in het krediet dat beschikbaar moet worden gesteld. En ik zie dan onder wat bij handhaving staat, nauwelijks iets over wat er dan voorgesteld wordt en er ontbreekt een doelgerichte aanpak op de wijken waar het nu, wat ons betreft, door de ondergrens zakt.
Wij zien diftar als een goed en eerlijk systeem, waarmee afvalscheiding verbeterd wordt en ook bewustwording verbetert. Het is een uitstekende volgende stap naar een afvalloze stad. Misschien is het wel de uiteindelijke stap die wij moeten zetten, maar niet de stap die wij nu moeten zetten. Daarom steunen wij het amendement van de PvdA. Er is voor ons nu onvoldoende basis om te zeggen: “We gaan in de komende vier jaar of in de komende drie jaar diftar invoeren.”

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik volgde de heer Ubbens helemaal. We moeten diftar stap voor stap invoeren. Maar je moet dan wel op een gegeven moment een principebesluit nemen. Deelt het CDA niet met D66 dat je nu het principebesluit nemen? En dat je het dan verder uit kunt werken, zoals ook in het stuk staat: stap voor stap? 2017 extra voorzieningen, 2018 proefdraaien, 2019 …

De VOORZITTER: We hebben het stuk gelezen, mijnheer Castelein.

De heer UBBENS (CDA): Nee, dat deel ik dus niet. We delen niet dat je nu dat principebesluit moet nemen. De tijd is er nu niet rijp voor. We kunnen het ook zien aan de 5 en de 4,3. Want dat zijn de cijfers die het stadspanel aan dit idee heeft gegeven. Dan kunt u wel zeggen: “Met het principe zijn wij het eens” en dat zijn we met de stadspanelmensen eens. We zijn het met het principe wel eens, maar wij zien de uitvoering nu niet voor ons.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik heb nog wel een vraag aan het CDA. Ze geven aan dat nu dit principebesluit niet genomen kan worden, omdat het voorstel nog niet concreet genoeg is. Maar het CDA dient dan mede een amendement in voor 2019. Waarom zouden er niet eerder mogelijkheden zijn om met dat concrete voorstel te komen? Waarom zou dat pas op dat moment kunnen?

De heer UBBENS (CDA): Nou, wij kiezen daarvoor omdat wij liever het effect afwachten van de Extra impuls. Dan kunnen we zien of we die extra stap kunnen maken, of er draagvlak in de stad is ontstaan door dit in te voeren. Is het daadwerkelijk zo dat die zwerfvuilproblemen en die dumpingsproblemen aangepakt worden, dan kun je zeggen dat er genoeg vertrouwen is om die volgende stap te maken. Het vertrouwen is er nu niet.

De VOORZITTER: Gaat uw gang, mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, maar vraagt dat dan, op het moment dat je nu niet deze beslissing neemt en eerst naar die Extra impuls gaat kijken, later niet weer extra investeringen die het veel

kostbaarder maken om dan over te gaan op diftar, omdat je dan bijvoorbeeld de keuze wilt maken om toch te gaan wegen in plaats van dat je het per zak doet? Dat wordt dan op dat moment veel kostbaarder dan dat je dat nu al zou kunnen beslissen.

De heer UBBENS (CDA): Dat zou kunnen. Daar heb ik geen overzicht over.

De VOORZITTER: Oké. Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De vraag is: is het echt een beter systeem voor de stad en voor de Stadjers? Wat de heer Loopstra ook al aangaf: met het huidige systeem hebben we ook al 58% inzameling en daar lopen we echt mee aan de top van Nederland. De vraag is vervolgens: ga je mensen belonen of bestraffen? Nou, ik kan u uit ervaring vertellen dat bij kinderen beloning altijd veel beter werkt dan bestraffen. Dan is vervolgens de vraag: zie je dan diftar als een systeem waarmee je mensen straft of beloont? En wat ons betreft, is het zo dat je daarmee mensen een soort straf geeft, want er is een heel aantal groepen dat het afval niet goed kan reguleren. Sowieso kunnen we het afval heel vaak niet reguleren door de manier waarop het wordt aangeboden, door de winkels. En we kunnen niet allemaal naar de winkel waar het veel duurder is, zeg maar, om het allemaal in eigen zakken of een eigen doosjes mee te nemen, of wat dan ook. Heel veel mensen wonen bijvoorbeeld in hoogbouw, die hebben minder mogelijkheden. Er zijn grotere huishoudens. Nou, de wasbare luiers zijn al genoemd. Ik wil het niet vereenvoudigen tot de ‘luierdiscussie,’ maar zelf te wassen luiers kan ik u niet aanraden. Ook uit ervaring. Er zijn oudere mensen met veel zorgmateriaal, die kunnen dat ook niet zo goed reguleren. Mensen zijn chronisch ziek. Weliswaar zegt het college: “Daar gaan wij met beleid op sturen”, maar hoe en wat? Eigenlijk vinden wij het op dit moment, zoals het nu voorligt, een soort van straf waar mensen niet op kunnen sturen en dat is toch heel jammer.
Wat wij heel graag willen is eerst alle voorzieningen op orde, voordat we een volgende stap kunnen nemen. Het is eigenlijk net als met elektrisch rijden. Daar kun je ontzettend voor zijn; we willen met zijn allen elektrisch rijden en dat zal ook gebeuren in de toekomst. Maar het kan alleen bij voldoende laadpalen. Het college zegt nu eigenlijk: “We gaan elektrisch rijden en hoe we de laadpalen regelen, dat zien we nog wel. Het komt allemaal goed, gemeenteraad.” Daar zijn wij het dus niet mee eens.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, ik zie de naam van mevrouw Jongman onder het amendement staan, waarin staat dat wellicht Extra impuls een goede opmaat is naar een systeem van diftar. Nu is mijn vraag aan de ChristenUnie: bent u nu op termijn voor of tegen diftar?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik zeg nooit nooit. Op termijn zouden we best voor kunnen zijn, maar nogmaals: eerst moeten al die basisvoorzieningen op orde zijn, om ervoor te zorgen dat alle mensen die hun afval willen reguleren, dat ook op een goede plek, nabij hun huis of met voldoende zorg op maat kunnen aanbieden. Op dit moment is dat nog niet op orde. Dat is de reden waarom wij nu nog niet voor diftar zijn. Maar wij zullen nooit nooit zeggen en als op den duur blijkt dat mensen dat goed kunnen aanbieden, daar ook de gelegenheid voor hebben en de oma van driehoog of het gezin met zes kinderen dat ook op een goede manier kunnen aanbieden en er voor hen ook voldoende voorzieningen voor zijn, ook in de tarieven, dan zouden we misschien best weleens voor kunnen zijn.
Daar komt bij dat er in de huidige tarieven een vorm van solidariteit zit. Minderpersoonshuishoudens betalen iets minder en meerpersoonshuishoudens betalen verhoudingsgewijs iets meer, maar we delen het wel met elkaar. Dat was de uitkomst van de vorige wethouder van Beheer, die dat op die manier heeft aangeboden. Dat vonden wij een heel mooi systeem. Met diftar gaan een- tot tweepersoonshuishoudens per kilogram c.q. per aanbieding minder betalen, maar de vier- en achtpersoonshuishoudens gaan toch flink meer betalen, terwijl die meerpersoonshuishoudens dat niet altijd kunnen reguleren.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, betalen volgens de ChristenUnie die meerpersoonshuishoudens dan meer per kilo? Volgens mij is het idee juist dat je per kilo betaalt. Een kilo is een kilo en zo veel betaal je er dan voor. Dan betaal je daar dan dus niet meer voor.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): We hebben op basis van de cijfers van het college een eigen spreadsheet gemaakt en we hebben tegen elkaar afgezet wat die tarieven zijn, inclusief vastrecht. Ik wil hem hier niet presenteren, gezien de tijd, maar ik kan hem nu zo doormailen en daaraan kun je zien dat meerpersoonshuishoudens gewoon meer betalen en dat geldt voor gezinnen en studenten. Die betalen dus gewoon meer. Dat kun je op basis van de cijfers concluderen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Maar is dat niet omdat die mensen ook met elkaar meer afval produceren, omdat ze met meer zijn? Dat is toch heel logisch?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dat is heel logisch maar dan zijn we dus bij de solidariteit in deze samenleving. In die zin is het oude systeem dat we nu hebben heel prachtig. De een- en tweepersoonshuishoudens betalen verhoudingsgewijs ietsje minder en de meerpersoonshuishoudens ietsje meer, maar dat geeft wel een soort balans met elkaar. En die balans wordt nu schever getrokken dan dat die was en dat vinden wij jammer.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dat is toch interessant. We hebben naar aanleiding van de commissievergadering een toelichting gekregen van de wethouder op een aantal punten en daar staat in: “In de huidige situatie betalen bewoners met een- of tweepersoonshuishouden juist mee met de afvalstoffenheffing van bewoners in grotere huishoudens.”

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dat zeg ik ook. Ja, heel goed.

De heer CASTELEIN (D66): U zei het toch daarnet juist andersom?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nee, bij het nieuwe systeem. Bij het oude systeem geldt wat u zegt en bij het nieuwe systeem gaat die solidariteit wat weg en betalen meerpersoonshuishoudens meer. En dat vinden wij dus heel erg jammer, omdat het juist leuk is om het een beetje met elkaar te delen.
Zwerfafval is ook een punt. We verwachten meer illegale dumping. Immers, als mensen moeten gaan betalen, zal dat betekenen dat er her en der toch echt meer gedumpt gaat worden, ondanks het team dat wethouder Van Keulen wil inzetten. Het draagvlak van Stadjers hebben we ook meegewogen. Het is niet enorm, bij diftar. Het merendeel vindt de invoering niet of minder wenselijk. Nou, het merendeel is meer dan de helft. Wij vinden het jammer om daaraan voorbij te gaan, dus dat willen we ook meewegen in onze opinie. Conclusie: de tijd is nog niet rijp voor diftar, maar alle inzet en alle steun van onze fractie voor de Extra impuls.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. Zou het niet mooi zijn als wij, net als in Parijs, vanavond een goede impuls kunnen geven aan duurzaamheid? Ja, hartstikke mooi. Maar onze vraag is wel of daar, en het is al eerder gesteld, nu de tijd rijp voor is. Wij zien ook dat diftar straks meer gaat vragen van onze inwoners. En de vraag is dan in hoeverre bewoners zich meer moeten gaan inzetten en in hoeverre deze inzet voor iedereen mogelijk is. Heeft deze inzet dan ook voor iedereen dezelfde gevolgen? Wij vinden dat iedereen moet kunnen profiteren van diftar. De kosten moeten lager kunnen uitvallen, wanneer je meer inspanning levert. Maar dat betekent ook dat als ik evenveel inspanning lever als mijn buurman, ik dan ook evenveel voordeel eruit moet kunnen halen als mijn buurman. En dat is in onze ogen niet altijd mogelijk. Wanneer je in een kleine ruimte woont, moet je meer inspanning leveren om te komen tot een zelfde mate van afvalscheiding en dus in dit geval ook kostenbesparing. Het is dan ook een combinatie van inspanning en de mogelijkheid die je hebt, de ruimte, om deze winst te kunnen behalen in dit systeem.
Wij zien dan ook dat de mogelijkheden voor inwoners ook dit punt niet overal gelijk zijn. Een groep die volgens ons, en u hebt het al eerder van ons gehoord in de commissie, onevenredig zwaar de effecten van diftar zal ondervinden, zijn kamerhuurders. We gaan nu een systeem invoeren waarbij het motto is: de gebruiker betaalt. Je wilt mensen stimuleren om afval te scheiden, maar op voorhand is nu al duidelijk dat deze doelgroep, die kamerhuurders, de bestedingsruimte eigenlijk steeds minder hebben door het

leenstelsel. Juist deze groep gaat die voordelen niet merken. Kamerbewoners wonen vaak op een klein oppervlak, waardoor zij niet dezelfde mogelijkheden hebben om afval te scheiden als mensen in een vrijstaand huis met een tuin. Diftar zal bewoners van kleine woningen, naarmate het aantal bewoners stijgt, juist des te meer geld gaan kosten. Voor sommige inwoners zal deze stijging in de woonlasten niet te dragen zijn. En met de invoering, ik zei het net al, van het leenstelsel, zijn er steeds meer jongeren die rond het bijstandsniveau moeten leven. Maar voor deze groep ontbreekt het op dit moment aan elke mogelijkheid om in aanmerking te komen voor kwijtschelding van die afvalstoffenheffing. En voorzitter, al zou het mogelijk zijn om te scheiden, dan nog is het de vraag of dat voordeel dan ook daadwerkelijk bij de kamerbewoners terechtkomt. Zoals u weet, wordt die heffing betaald door de verhuurder en de vraag is natuurlijk of hij ook de huur naar beneden gaat doen, op het moment dat de bewonerswinst behalen door daadwerkelijk afval te scheiden. Voorzitter, het klopt dat het wettelijk onmogelijk is om als kamerverhuurder in aanmerking te komen voor ontheffing of kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, maar dat is nu juist het probleem waar wij nu tegenaan lopen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge wil een interruptie plegen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, u had het erover of het maar de vraag is of de bezuiniging die gerealiseerd wordt met het scheiden van afval uiteindelijk wel bij de huurders uitkomt. Maar kan dat niet opgelost worden doordat de huurder zelf vraagt hoe de rekening er uiteindelijk uit gezien heeft, zodat hij kan checken of het wel of niet eerlijk verdeeld is? Of dat er uiteindelijk gevraagd wordt wat er in het huishouden precies is uitgegeven op het gebied van afval? Daar zijn toch wel praktische oplossingen voor? Dat hoeft toch niet te betekenen dat heel diftar geen goed systeem zou zijn?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Nee, dat ben ik met u eens. Het was ook niet mijn hoofdpunt, maar ik zou in elk geval willen voorkomen, als het om dit punt gaat, dat mensen naar de rechter moeten stappen om huur terug te kunnen krijgen, omdat iemand geen inzicht wil geven in die rekening, bijvoorbeeld. Maar mijn punt is juist, dat als ik het moet betalen en ik heb het geld niet, ik op dit moment als kamerbewoner geen enkele mogelijkheid heb om überhaupt in aanmerking te komen voor kwijtschelding. En dat is iets wat ons dwars zit. En dan kan de wethouder zeggen: “Dat mag wettelijk niet”, dat klopt ook, maar dat betekent niet dat wij niet in andere richtingen kunnen gaan denken om deze groep te ontlasten. Daar zijn goede voorbeelden voor te vinden, bijvoorbeeld in Nijmegen en in Delft. Dus daar willen wij ook graag een motie toe indienen. In ieder geval is dat voor ons wel een reden om nu niet voor diftar te stemmen.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Klein Schaarsberg. Wij waren erg gecharmeerd, een tijdje geleden, van de motie die is ingediend van Student en Stad. Zo gecharmeerd, dat we er zelf ook op zijn gaan staan. Dat is de motie 100 x 100 x 100. Dit was volgens mij een heel mooi initiatief om te kijken hoe je met verschillende doelgroepen kunt komen tot 100% afvalreductie, wat mij een heel mooi voorbeeld leek van een ultiem diftar-systeem. Dus de opvatting van Student en Stad verbaast mij enigszins. Kunt u dat in dit licht uitleggen?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja hoor, dat kan ik. Wij zijn in principe voor diftar, maar het is niet zo dat wij nu bereid zijn om in te stemmen met het plan zoals dat nu voorligt. Wij zeggen: “Los eerst alle problemen op, dan weten wij waar we voor stemmen. Het hele pakket aan maatregelen kunnen we dan ook overzien en dan kunnen wij zeggen of het eerlijk genoeg vinden.” En dat pakket ligt er op dit moment niet. Ik ben het met u eens, we moeten voor die verduurzaming gaan. Ik sta ook zeker voor die doelstelling van 68% hergebruik en zelfs 100% in de toekomst. Graag zelfs, maar dan wel op een manier die eerlijk is voor iedereen.

Motie 7: **Tegemoetkoming kamerhuurders** (Student en Stad)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 16 december 2015, besprekende het raadsvoorstel Afvalbeheerplan 2016,

constaterende dat:
- sinds 1 januari 2012 de afvalstoffenheffing geïnd wordt via de kamerverhuurder;

- deze wetgeving het onmogelijk maakt voor kamerhuurders om in aanmerking te komen voor een volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing;
- met ingang van het leenstelsel in 2015 het overgrote deel van kamerhuurders (studenten) geen bijdrage meer van de overheid ontvangt;
- andere gemeenten in Nederland kamerhuurders tegemoetkomen bij het dragen van de kosten van de afvalstoffenheffing;

overwegende dat:

- door het leenstelsel het overgrote deel kamerhuurders voor hun inkomen afhankelijk is van leningen;
- kamerhuurders die rond of onder het bijstandsniveau leven hulp zouden moeten kunnen krijgen, net als alle andere inwoners van Groningen;
- zeker niet alle kamerhuurders in aanmerking moeten komen voor deze hulp, maar dat dit onder vergelijkbare criteria als gesteld voor het kwijtschelden van de afvalstoffenheffing getoetst zou moeten worden;
- een regeling, zoals deze ook in andere steden gebruikt wordt, hiertoe uitkomst kan bieden;

verzoekt het college:

- de raad te informeren over de mogelijkheden om de onevenredig zware effecten van diftar voor kamerhuurders, die op of onder het bijstandsniveau leven, te minimaliseren voordat diftar definitief wordt ingevoerd;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Diftar of niet, dat is de belangrijkste vraag, volgens mij. ‘De vervuiler betaalt’, dat is wat wij als partij zeer belangrijk vinden. Afval kan ook beschouwd worden als iets wat grondstoffen levert en het kan daarmee een bron van inkomsten zijn. Denk aan geld besparen door meer afval te scheiden, en daar gaat diftar ook om. Het recyclen van afval levert een belangrijke bijdrage aan de vermindering van nieuwe grondstoffen en levert een bijdrage aan ons milieu en onze leefomgeving. In de commissie heb ik al even aangegeven dat als alle Nederlanders het huishoudelijk textiel, papier, glas en kunststof apart inleveren, en dit wordt gerecycled, de CO_2-uitstoot met iets ongeveer gelijk aan 1 miljoen auto’s kan worden verminderd. Daarmee kunnen we dus een vijfde van de doelstelling om in 2020 de totale CO_2-uitstoot met 20% te hebben verminderd, bereiken. We streven naar een energieneutrale gemeente en dit levert daar een belangrijke bijdrage aan, omdat het verbranden en verwerken van afval, naast dat het veel vervuiling oplevert, ook veel geld kost. Voor inwoners zou het dus kunnen leiden tot een lagere afvalstoffenheffing en wij zijn van mening dat afvalrecycling en -scheiding ook voor alle bewoners uiteindelijk beschikbaar moet zijn en niet afhankelijk moet zijn van de woonsituatie. Nou weet ik dat er zo meteen een amendement aankomt, waar ik zelf ook bij opsta. Dus de mogelijke vragen die daarover komen, worden daarmee beantwoord. We denken dat de gemeente inwoners best bewust mag maken en misschien wel meer bewust mag maken van het belang van gescheiden afvalinzameling, en duidelijk mag maken dat het uiteindelijk ook geld oplevert en dat de gemeente dit de inwoners laat merken zodra ze inderdaad minder afval gaan brengen naar de container. Dat ze dan ook merken: “Hé, ik ga minder geld betalen.” En door diftar in te voeren, is de stap naar afvalscheiding een logische, aangezien inwoners minder afval hoeven te brengen en zich daardoor uiteindelijk bewust worden van wat afval kost.

De VOORZITTER: De heer Ubbens. Gaat uw gang.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, ik zou de heer Kelder willen vragen of hij zich ook bewust is van het feit dat er ook een andere manier is om geld te besparen, namelijk door het afval niet meer in de container te doen, maar er gewoon naast te zetten.

De heer KELDER (PvdD): Ja, alleen is het verschil, denk ik, tussen uw partij en mijn partij, dat ik vertrouwen heb in de goedheid van de mensen, in eerste instantie. Ik denk eigenlijk dat de mensen in eerste instantie goede dingen doen. Hetzelfde geldt voor het vuurwerkverbod. Daarbij moet je ook gewoon maar vertrouwen op mensen en natuurlijk zijn er altijd mensen die buiten de wet treden. Dan moet je natuurlijk op toezien, moet je ook goed op toezien. Maar als je er van tevoren al van uitgaat dat er waarschijnlijk wel heel veel mensen afval naast de bak gaan zetten, ja, dan kun je niks doen.

De heer UBBENS (CDA): Nee, nee, daar gaat het niet om. Dat zou zo zijn als er nu helemaal geen dumpingen plaats zouden vinden. Dan hebt u gelijk, dan ben ik misschien onterecht cynisch. Maar als er nu al heel veel heel veel dumpingen plaatsvinden, terwijl het gewoon gratis in de container kan, wat gebeurt er dan als mensen ervoor moeten gaan betalen?

De heer KELDER (PvdD): Kijk, elke dumping is er een te veel. Alleen weet ik niet of ik het met u eens ben met de constatering dat er nu al heel veel gedumpt wordt. Ik weet dat u daar anders in staat dan ik.

De heer UBBENS (CDA): Precies.

De heer KELDER (PvdD): U constateert dat dit zo is, maar ik ben het daar niet helemaal mee eens, dat er zo veel gedumpt wordt. Maar nogmaals, u vraagt aan mij of ik bang ben dat er meer gedumpt zal worden. Ja, misschien een klein beetje. Maar dat heb ik er wel voor over.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, dank u voorzitter. Ja, ik wou graag van de Partij voor de Dieren weten hoe zij de rol en de verantwoordelijkheden ziet van de in onze ogen ware afvalproducenten, namelijk de verpakkingsindustrie en winkels. En of dat aansluit op dit plan.

De heer KELDER (PvdD): Ik wilde eigenlijk mijn woordvoering uit de commissie niet herhalen. Maar ik heb in de commissie heel duidelijk gezegd wat ik daarvan vind. Dat is eigenlijk een landelijke taak en onze landelijke politieke partij is heel actief op dit punt. Ik heb toen dat voorbeeld aangedragen van die film, waar heel veel mensen van ons geweest zijn in het Forum, van dat gezin dat een jaar lang met een vuilniszak deed. Dus ik weet dat het kan en ik vind ook dat de afvalindustrie een heel grote rol heeft. En wij moeten daar … U wilt nog iets vragen, zie ik.

De VOORZITTER: Een laatste puntje, mijnheer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Nou ja, dat is nou bij uitstek een voorbeeld waarbij dus de laatste schakel in de ketting, namelijk de mensen in de stad, de verantwoordelijkheid krijgen om hun afval te verminderen. En niet dat onze winkels en de verpakkingsproducenten hun rommel terugnemen.

De heer KELDER (PvdD): Nee, maar u begrijpt niet wat ik bedoel. Ik kan nou wel opgewekt doen; iedereen kan nu al naar die winkel toegaan met zijn eigen zakje en zelf allemaal eten gaan halen. Wat je afvalstoffenheffing betreft, maakt dat niks uit. Je betaalt evenveel als iemand die dat niet doet. En dat is nu juist bij diftar het heel mooie.
Dan heb ik nog een vraagje aan het college. Zou het niet beter of handiger zijn als we gaan kijken naar gewicht in plaats van per zak? En zou dat misschien ook een mogelijkheid zijn om in werking te zetten op plekken waar nu nog containers geplaatst moeten worden? Bijvoorbeeld op het moment dat ze vervangen moeten worden? Kijk, als er dan toch een container vervangen moet worden, kan ik me voorstellen dat je denkt: is dat misschien een beter idee? Dan weeg je nog eerlijker af, letterlijk, hoeveel iemand moet betalen voor zijn afval. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. De tijdloze slogan “Een beter milieu begint bij jezelf” is hotter dan ooit. Dat blijkt wel uit het akkoord van de klimaattop van vorige week in Parijs. En premier Mark Rutte heeft op de klimaattop in Parijs vorige week maandag gepleit voor een grotere rol voor het bedrijfsleven, consumenten, steden en maatschappelijke organisaties. Klimaatbeleid kan alleen werken als het in de diepste wortels van onze samenleving en het gedrag van de mensen doordringt. En vandaag staat de raad voor de keuze om bij het Afvalbeheerplan 2016-2020 te kiezen tussen de invoering van Extra impuls en de invoering van diftar per 2019. En zoals bekend is: de Stadspartij is niet meer tegen het principe van diftar. Ik ga nog even onze overwegingen die daarbij spelen langs. Grondstoffen worden schaarser en duurder en het milieu wordt steeds meer belast, zoals het college zelf ook al heeft geconstateerd. Het Rijk wil naar een circulaire economie, waar afval en waardevolle bronnen van grondstoffen zo veel mogelijk worden hergebruikt. Gemeenten, wij ook dus, hebben een belangrijke rol bij de realisatie van die ambitie en met diftar wordt het hoogste percentage hergebruik gerealiseerd,

namelijk 65%. Het voorgestelde doel wordt gehaald en de afvalstoffenheffing van bewoners kan het meeste dalen en Stadjers hebben invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik vind het een prachtig betoog en heel ver kan ik u ook volgen. Maar uiteindelijk gaat u de rekening neerleggen bij inwoners in deze stad die problemen hebben of kunnen krijgen om te scheiden: zieken, bejaarden, mensen die klein behuisd zijn. En dat hoor ik nog niet in uw verhaal. En de Stadspartij staat bij mij bekend als een sociale partij. Ik denk dat de Stadspartij toch die mensen ook wil ontzien?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Absoluut. Helemaal met u eens. Daarom dienen wij straks ook een amendement in en ik ga daar in mijn tekst straks ook nog even op in.
Er is een hoge verwachting van scheiding en hergebruik en men is zich meer bewust van de hoeveelheid afval die men produceert. Dat is toch ook wel een belangrijk punt, wat ons betreft: je bewust zijn van het afval dat je produceert. Alleen een punt van zorg is dat bij de keuze voor diftar, van de voorzieningen die nodig zijn om afval te scheiden, op dit moment nog niet helemaal duidelijk is of deze breed genoeg door de stad worden uitgerold. We zien bij de Extra impuls al heel veel op positieve ontwikkelingen, want we stellen wel als voorwaarde dat iedereen dezelfde kansen krijgt om afval te scheiden.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, “dezelfde kansen krijgen”, ik heb in de commissie gevraagd aan de VVD: “Heeft iedereen op dit moment dezelfde kansen om te scheiden?” Toen heeft mevrouw Koebrugge gezegd: “Jazeker.” En u zegt: “Dat moet nog geregeld worden.” Hoe verhoudt zich dat? Vooral omdat ik denk dat mevrouw Koebrugge uw amendement gaat steunen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik kan niet voor mevrouw Koebrugge spreken. Ik weet niet met welke achtergrond zij dat antwoord heeft gegeven. We zien dat het college …

De heer LOOPSTRA (PvdA): Daar was u bij, voorzitter.

De VOORZITTER: Even laten uitspreken.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, maar dan kan ik het antwoord en haar overwegingen nog niet verklaren. Wat wij zien, is dat met de keuze voor Extra impuls, een heleboel voorzieningen worden bijgeplaatst. Wat het college ook heeft toegezegd, is bijvoorbeeld de biobox, de kartonnen doos waarin mensen in kleine hoeveelheden hun gft-afval kunnen bewaren. Dat zou een modernere versie kunnen zijn van de biobak die wij vroeger hebben gekend in de hele stad, met het verschil dat deze kleiner is, dus waarschijnlijk voor een groot deel toekomt aan mensen die klein behuisd zijn. Dus dat is een toevoeging, in onze ogen. En ik kom nu op het punt dat u noemde, mijnheer Loopstra. En dat is ook voor ons een zorg. Het is nog onduidelijk wat de negatieve gevolgen kunnen zijn voor sommige doelgroepen, zoals ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Deze doelgroepen mogen, wat de Stadspartij betreft, niet gedupeerd worden door de invoering van diftar.
Een ander punt waar wij zorgen over hebben, zijn illegale dumpingen. We zien nu al vaak dat grofvuil bij ondergrondse containers wordt gedumpt. Het CDA wees daar ook al op en wij hebben er met het CDA ook heel vaak voor gepleit om daar meer oog voor te hebben. Het verschil tussen het CDA en ons is dat wij die borgnormverlaging nooit hebben gewild, en het CDA dit wel, onder zijn eigen wethouder, heeft ingevoerd. Conclusie: ik ben blij dat het CDA wel oog blijft houden voor zwerfvuil.
U kunt dus concluderen dat instemmen met het huidige voorstel voor diftar de Stadspartij op dit moment te gortig is. De onduidelijkheden voor de doelgroepen heb ik genoemd, de dumping van zwerfvuil en de handhaving. Die duidelijkheid moet er wat de Stadspartij betreft eerst komen, voordat wij in kunnen stemmen met diftar. Daarom dienen wij een amendement in om eerst die plannen voor diftar op die punten uit te werken, dus doelgroepenbeleid, dumping en zwerfafval en handhaving, vragen wij het college om voor de zomer met een nader uitgewerkt voorstel naar de raad te komen, alvorens wij de keuze voor diftar echt kunnen maken. En dat amendement dienen wij in samen met GroenLinks, de Partij voor de Dieren, de VVD en D66.

De VOORZITTER: Ik geef de heer De Greef de gelegenheid om daar iets over te zeggen.

De heer DE GREEF (SP): Ja, ik heb een algemene vraag aan de heer Sijbolts van de Stadspartij. Wat vindt u van alle bezwaren die Groningers hebben geuit in onder andere het stadspanel, in brieven en op sociale media? U bent toch ook een partij voor álle Stadjers, mag ik aannemen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Absoluut en dat zullen we ook blijven en straks ook voor Ten Boer. En eventueel Haren.

De heer DE GREEF (SP): Maar wat vindt u er dan van? Dat was mijn eerste vraag.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Daar kom ik op. Ik heb het nog even voor mezelf opgelezen, want percentages uit je hoofd leren is nooit een goed idee. Wat heel erg naar voren kwam uit die enquête, is dat een deel van de bewoners twijfels heeft over de invoering van diftar, en of zij voldoende voorzieningen krijgen om afval gescheiden aan te bieden. En dat hangt dan ook af van de kosten die het met zich meebrengt. Nu weet ik dat het college, wanneer we kiezen voor diftar, uiteindelijk gaat komen met een dubbele rekening, waaraan je het verschil kunt zien. Dat is nog geen antwoord op uw vraag, want die vraag wilde ik ook stellen aan het college en in dit geval natuurlijk aan de wethouder. Want wij willen graag een toezegging van de wethouder, juist om die problemen verder in kaart te brengen, om een soort focusgroepen in te stellen waarbij we in gesprek gaan met de doelgroepen, de Wmo-raad bijvoorbeeld, om te kijken waar nu precies de pijnpunten liggen, wat de grote problemen zijn. En ook in gesprek te gaan met de stad, in die focusgroepen, om het draagvlak te vergroten en dan vervolgens met de raadscommissie in gesprek te gaan, januari, over hoe wij dat proces willen inrichten als commissie. En als de wethouder dat gaat toezeggen, zijn wij een heel eind verder.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Mag ik er dan nu van uitgaan dat de Stadspartij niet met diftar zal instemmen zolang er geen helderheid is over hoe al die doelgroepen benaderd worden en op welke wijze al die doelgroepen worden ontzien of geholpen in het scheiden van afval?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat staat in het amendement.

De heer DE GREEF (SP): Dus u gaat tegen diftar stemmen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, wij vragen het college nu om een aantal zaken die wij van belang vinden, verder te onderzoeken, daar voor de zomer mee terug te komen.

De heer DE GREEF (SP): Dus u gaat nu voor diftar stemmen, met deze vage beloftes die u vraagt van het college?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, u moet het amendement even afwachten.

De VOORZITTER: Ja, volgens mij is het slim om even die tekst te lezen. Ik geef de heer Loopstra nog even het woord voor een interruptie.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. In april van dit jaar hebben wij gesproken over Extra impuls, diftar, over het Afvalbeheerplan. We werden meegenomen door de wethouder met het opstellen van dat plan. Dat is mooi. Wij hebben toen aangegeven, onze partij maar ook een heleboel andere partijen, dat, mochten we op den duur enthousiast zijn over diftar, er wel regelingen moeten komen voor ouderen, mensen die krap behuisd zijn, gehandicapten. Het plan ligt er nu, eind december, en het enige wat erin staat over onze vragen toen, is dat er flankerend beleid komt voor zieken en ouderen. En u denkt dat over zes maanden alles plotseling klip en klaar op tafel ligt, door dit college? Ik vind dit, voorzitter, ongelooflijk naïef en ik denk dat het beter is ons amendement, waarin wij gewoon vragen: “Neem uw tijd, college, dan kunnen we kijken naar Extra impuls …”

De VOORZITTER: Hebt u nog een vraag?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou, kunt u niet gewoon beter instemmen, want u maakt zich ook zorgen, met ons amendement?

De VOORZITTER: Goed, dat is een heldere vraag, lijkt me.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat is een heldere vraag. U noemt ons naïef. Dat vind ik een beetje onzin. U durft nu geen keus te maken, of: ja, u durft wel een keus te maken, maar u bent gewoon tegen diftar. Zegt u dat dan gewoon.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nee, nu zit u hier gewoon dingen te zeggen die niet kloppen. Wij zijn niet tegen diftar.

De VOORZITTER: Ik ga u vragen dit af te ronden.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Om op uw vraag antwoord te geven: ja, ik ga ervan uit dat het college dit amendement uitvoert. En dan hebben we er voor de zomer opnieuw een discussie over.

De VOORZITTER: Ik heb de indruk dat de heer Castelein zich opmaakt voor een woordvoering. Oh, u krijgt nog een laatste gelegenheid voor het stellen van een vraag.

De heer DE GREEF (SP): Ja, want ik krijg toch de indruk dat de heer Sijbolts nu voor diftar gaat stemmen met een paar vage toezeggingen. Dus mijn vraag is: laat u zich nou echt voor het ‘ieder-voor-zich-diftar-karretje’ van Van Keulen spannen? En zo ja, op welke manier verschilt u dan nog van de VVD en D66?

De VOORZITTER: U bedoelt het diftar-karretje van het college, neem ik aan? Nee, oké. Even voor alle helderheid. Dat maakt verder niet uit, maar gaat uw gang. Geeft u antwoord, dan gaan we naar de volgende.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nogmaals, dat heb ik al eerder gezegd: de Stadspartij laat zich niet voor een karretje spannen. Wij hebben ons nooit voor een karretje laten spannen en wij gaan ons nooit voor een karretje laten spannen. Nee, mevrouw Van Gijlswijk. En wacht u nou eerst gewoon het amendement af. Dat leest u straks, dan mag u er nog van alles van vinden. Maar die opmerking werp ik verre van mij.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u dat amendement nu gaat indienen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, inclusief nog een motie die ik vergeten was te melden.

Amendement 2: Uitstel uitwerking diftar (Stadspartij, GroenLinks, Partij voor de Dieren, VVD, D66)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 16 december 2015, besprekende het Afvalbeheerplan 2016-2020,

constaterende dat:
- de raad in april 2015 heeft besloten dat het voorzieningenniveau voor de inzameling van afvalstromen wordt verhoogd en de optie van diftar wordt uitgewerkt;
- bij de vaststelling van het Afvalbeheerplan 2016-2020 de gemeenteraad kan kiezen tussen de invoering van de Extra impuls plus en invoering van diftar per 2019;

overwegende dat:
- de invoering van diftar wenselijk is;
- diftar niet mag leiden tot onrechtvaardige situaties voor bepaalde doelgroepen;
- het huidige voorstel nog een te hoog abstractieniveau kent;

besluit dictum II uit het voorgesteld raadsbesluit Afvalbeheerplan 2016-2020, alternatief met diftar als volgt te wijzigen:
- het college te verzoeken diftar verder uit te werken op de punten:
    - doelgroepenbeleid
    - dumping en zwerfafval
    - handhaving
- het college te verzoeken voor de zomer een nader uitgewerkt voorstel naar de raad te sturen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8 Grofvuil (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 16 december 2015, besprekend het raadsvoorstel intake het Afvalbeheerplan 2015-2020,

constaterende dat,
- de raad in april 2015 heeft besloten dat het voorzieningenniveau voor de inzameling van afvalstromen wordt verhoogd en de optie van diftar wordt uitgewerkt;
- bij de vaststelling van het Afvalbeheerplan 2016-2020 de gemeenteraad kan kiezen tussen de invoering van de Extra impuls plus en invoering van diftar per 2019;
- het gratis afhalen van grofvuil in de gemeente Groningen is afgeschaft;

overwegende dat:
- grofvuil vaak nog illegaal aan de weg wordt aangeboden, met name in wijken met ondergrondse containers;
- het illegaal aanbieden van grofvuil door de mogelijke invoering van diftar kan toenemen;
- een verrommeling van het straatbeeld in buurten en wijken niet bijdraagt aan de doelstellingen van ‘schoon, heel en veilig’;
- deze problemen met handhaving alleen niet zijn op te lossen;

verzoekt het college:
- om de voor- en nadelen van herinvoering van het gratis ophalen van grofvuil, minimaal een keer per jaar, in kaart te brengen en de raad hierover uiterlijk komend voorjaar te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik ga straks nog wel even samenvatten wat de oogst aan amendementen en moties is. De heer Castelein heeft het woord.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dank u wel. Een afvalloze stad, dat is het doel van onze gemeente voor 2025. Voor D66 is 2025 gisteren begonnen en daarom moeten we vandaag aan de slag. Mijn fractie kiest daarom voor een systeem van afvalinzameling dat inwoners de meeste invloed geeft op de hoogte van hun afvalstoffenheffing, een systeem dat het principe van ‘de vervuiler betaalt’ centraal plaatst, een systeem dat zorgt voor het hoogste percentage scheiding en het hoogste percentage hergebruik. Een systeem dat zorgt voor de grootste reductie van de berg restafval, waarbij Groningen grootstedelijk koploper blijft op het gebied van afvalscheiding. Maar ook een systeem dat meer voorzieningen aanlegt, om ervoor te zorgen dat inwoners beter en gemakkelijker aan de door ons gestelde doelen kunnen voldoen. Want voorzitter, op het gebied van afval zijn wij afhankelijk van onze inwoners om onze doelen te realiseren. Daarom kies D66 voor een systeem van afvalinzameling dat het meeste recht doet aan die positie. Niet door keuzes uit te stellen, niet door angst te zaaien over de gevolgen.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, hoe interpreteert u dan het cijfer dat het stadspanel geeft aan deze maatregelen?

De heer CASTELEIN (D66): Het cijfer dat het stadspanel geeft aan deze maatregelen, interpreteer ik op dezelfde wijze als dat u het doet. Namelijk dat, als er twee keuzes voorliggen, het stadspanel kiest voor Extra impuls. En dat het hoogste percentage voor het principe van diftar is. Het verschil, voorzitter, tussen het CDA en mijn partij is dat mijn partij de uitdaging graag oppakt om dat verschil zichtbaar te maken en aan te pakken, en het CDA voor de korte termijn kiest.

De heer UBBENS (CDA): Nee, dan interpreteert u het toch niet zoals ik dat ik dat doe. Ik interpreteer het als: het principe van diftar wordt gesteund, maar de uitvoering wordt niet gesteund.

De heer CASTELEIN (D66): Ja, voorzitter, en ik zie daar een opgave in. En daarom ben ik ook blij erop te wijzen dat het college in het voorliggende stuk de procedure aanpakt, namelijk de angst die u probeert te zaaien dat het rauw op het dak valt. Verre van. Stap voor stap, waardoor de gevolgen inzichtelijk zijn. En voorzitter, door doelgericht, samen met inwoners, maar ook met oog voor een situatie daaraan te werken. Vandaar dat wij op het amendement van de Stadspartij staan.
Voorzitter, dat alles doen wij om vandaag te beginnen, om zo het doel voor 2025 te bereiken. Want 2025, voorzitter, is voor D66 gisteren begonnen.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, de VVD heeft in de commissie gezegd dat zij vindt dat iedereen in deze stad dezelfde mogelijkheid heeft om te scheiden. Ik ben ook heel benieuwd, met de heer Sijbolts natuurlijk, hoe u daartegenaan kijkt. Vindt u ook dat iedereen in deze stad op dit moment dezelfde mogelijkheden heeft om te scheiden of niet?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, die vraag heeft de heer Loopstra mij ook al in de commissie gesteld. Over de interpretatie die mevrouw Koebrugge aan deze vraag heeft gegeven, roep ik u op dit haar zelf te vragen. Ik deel met u de ambitie om het voorzieningenniveau te verhogen. Daar hebben we het ook al in het interruptiedebat over gehad. Er zit geen verschil in het voorzieningenniveau tussen de variant die u voorstaat en de variant die ik voorsta.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, er is wel ruis tussen uw mening en de mening van de VVD. Dat is misschien voor de heer Sijbolts ook weer interessant.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, als daar een verschil van mening is, wat ik betwijfel, delen wij in ieder geval dezelfde ambitie en vandaar dat we beiden onder dat amendement staan. Maar nu ben ik eigenlijk al de woorden van mevrouw Koebrugge aan het invullen en ik roep u toch op om zich tot haar te richten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, voorzitter, ik heb nog een vraag aan de heer Castelein. Ik hoor mooie woorden over uitdagingen en problemen die wij moeten aanpakken, maar ik hoor bij u geen enkele garantie. Geeft u de garantie aan kamerhuurders dat u deze problemen opgelost hebt, voordat diftar wordt ingevoerd?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, er zijn uitspraken in de politiek over garanties, dat je die alleen op stofzuigers moet geven. Ik ga die niet hier herhalen, maar ik deel met u de ambitie dat we ernaar moeten kijken. Dat is ook de reden waarom wij op dat amendement staan om inzichtelijk te maken wat de gevolgen zijn voor verschillende doelgroepen hier in de stad, voor kamerhuurders. En voorzitter, ik deel dan ook de analyse dat dit inzichtelijk moet worden, zowel voor ons als raad, als voor de kamerbewoners. Alleen deel ik misschien niet de analyse dat het per definitie negatief uitpakt en dat er per definitie geen mogelijkheden zijn om dat aan te pakken.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, ik vind wel dat u een gelegenheidsargument gebruikt. U zegt: “Het moment is nu. We moeten nu die stap maken.” En vervolgens staat u op een amendement om het uit te stellen tot de zomer. Dat kun je toch niet met elkaar rijmen?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, er zit een groot verschil tussen de interpretatie die het CDA aan het amendement geeft en de interpretatie die wij aan het amendement geven. Er staat namelijk wel de principiële keuze voor diftar en dat het een wenselijk systeem is. En dat we over de invoering een aantal argumenten en inzichtelijkheden verzamelen, voordat de invoering van diftar definitief is. Het verschil is dat we daarmee wel kiezen voor diftar.

De VOORZITTER: De heer Ubbens nog even.

De heer UBBENS (CDA): Volgens mij staat het er niet. Maar daar moeten we zo nog maar eens over discussiëren, wat hier in dit amendement staat.

De VOORZITTER: Dat lijkt mij prima. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, ook een vraag aan de heer Castelein. Het merendeel van de stad in het stadspanel zegt dat hij het niet wil. D66 is een partij die graag naar de stad luistert, maar luistert nu eigenlijk niet naar de stad.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik luister heel goed naar de stad. Ik kan de aantijging die mevrouw Jongman doet aan mijn partij, totaal niet onderschrijven. Er zijn twee dingen: het stadspanel zegt, als er twee varianten worden neergelegd: “We zijn het meest enthousiast over Impuls plus.” Dat betekent dus niet dat ze daarvoor kiezen, maar dat ze het meest enthousiast zijn. Daarnaast vinden ze het principe van diftar heel goed. Door de toezegging van het college, of eigenlijk de beantwoording van het college in de commissie, door het amendement van de Stadspartij, door de houding van de keuze om voor diftar te kiezen, doe je recht aan al die principes, namelijk: je zorgt dat de effecten inzichtelijk zijn en je zorgt dat het afvalsysteem recht doet aan dat principe van ‘de vervuiler betaalt’.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman nog even.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Toch constateer ik dat de meerderheid de invoering niet of minder wenselijk vindt. Hebt u dan niet gelezen wat ik lees?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, wat wij allemaal hebben gelezen laat ik aan mevrouw Jongman. Ik stel vast dat wij als partij de keuze durven maken voor een principe nu. Dat de uitwerking verder volgt en dat we uiteindelijk daardoor een systeem van afvalinzameling krijgen dat het meeste recht doet aan de positie die inwoners hebben.

De VOORZITTER: Oké. De heer De Greef nog een laatste opmerking en dan stop ik dit punt.

De heer DE GREEF (SP): Ja, dank u wel. Bent u het dan niet met mij eens dat u een voorstel waar u zelf heel erg voor bent, nu toch door een verdeelde raad en een verdeelde Groningse samenleving probeert door te drukken?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, de angst die de SP over het diftar-systeem zaait, deel ik niet en ik deel ook niet dat we die door de raad en door de samenleving drukken. De stappen die gezet worden, doen recht aan het principe dat de meerderheid van het stadspanel wil. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD kiest voor het liberale principe waarbij iemand zelf de kosten van zijn afvalrekening in de hand heeft. De VVD kiest daarom voor de optie diftar. En om dit te kunnen kiezen, hier in deze raad, moet het geagendeerd staan, dus vandaar dat deze raadscommissie, zeg ik ook maar even tegen de SP, ervoor gekozen heeft om dit te agenderen, en dat het dus helemaal geen voorstel is van dit college, dat dit erdoorheen probeert te drukken. Nee, wij hebben zelf als raad ervoor gekozen om hier een debat over te voeren en dat doen wij nu ook. Dus zodoende zal straks de beslissing vallen of er wel of geen diftar zal komen in de toekomst. De optie Extra impuls, daar hebben we inderdaad in de raadscommissie al bewust voor gekozen. Die is sowieso al ‘conform’, heet dat dan. Maar hier kiezen wij in elk geval over wel of geen diftar.
Voor de praktische uitdagingen die er zijn, want die ziet de VVD natuurlijk ook wel, voor mensen met minder ruimte bijvoorbeeld of oudere mensen die slecht kunnen tillen of mensen met een handicap, moeten er wel oplossingen komen. De VVD vraagt zich daarom af of het niet beter is te investeren in weegsystemen, zodat we toe kunnen naar uiteindelijk de daadwerkelijke vervuiler laten betalen, en mensen die problemen hebben met grote zakken tegemoet kunnen komen. De vraag aan het college is dus ook of dit mogelijk zou zijn om meer te wegen, in plaats van per zak te betalen, en wanneer daarover besloten zou moeten worden. Praktische problemen en uitdagingen vragen om praktische oplossingen. Volgens de VVD zijn die er en kunnen we principieel kiezen voor diftar, waarbij de vervuiler betaalt en de Stadjers zelf invloed heeft op de hoogte van zijn afvalrekening. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, ja, u ziet het probleem van de dumpingen van grofvuil en afval en zwerfvuil op dit moment ook niet?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Die zie ik zeker wel een die ziet het college ook. Vandaar dat er ook voorgesteld is om meer te investeren om dat tegen te gaan.

De heer UBBENS (CDA): Nou, oké. Dat is mooi dat u dat ook ziet, dan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Volgens mij hebben we nu de eerste termijn van de raad gehad. Klopt dat? Dan gaan we naar wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Het college is in ieder geval blij met de raadsbrede steun voor het voorstel Extra impuls. Dat is een mooie stap in de goede richting die de stad vooruit helpt en waar wij als college in ieder geval mee aan de slag gaan en kunnen. Wij hebben aangegeven een lichte voorkeur te hebben voor diftar. Een 'lichte voorkeur' is een lichte voorkeur. Wij zijn ook tevreden met een Extra impuls, mocht uw raad daartoe besluiten. Dit debat, en zo hebben we het ook behandeld in de commissievergadering, gaat voornamelijk over 'to diftar of not to diftar'. En u begrijpt dat mijn woordvoering daar voornamelijk over zal gaan. Wij leggen twee voorstellen aan u voor. Dat is voor zover ik weet de allereerste keer dat dit gebeurt. En ik wil toch even benadrukken, richting de SP met name, dat er op geen enkele manier hier iets wordt doorgedrukt. En dat, als wij als college iets door willen drukken, wij dat echt heel anders doen dan op twee manieren een voorstel voorleggen.
Voorzitter, veel fracties hebben aangegeven dat ze het principe van diftar, 'de vervuiler betaalt' of 'de scheider wordt beloond', zeg ik tegen de ChristenUnie, hoewel dit misschien niet helemaal de juiste terminologie is, maar in ieder geval goed gedrag belonen, onderschrijven, maar behoefte hebben aan uitwerking op een aantal onderdelen van de plannen, van het diftar-deel van het plan, zoals het nu voorligt, in ieder geval. En wij hebben in de commissie ook aangegeven dat diftar op geen enkele wijze mag leiden tot een onrechtvaardigheid, dat iedereen dezelfde kans op afvalscheiding moet hebben en dat voor bepaalde doelgroepen allerlei maatregelen, bijvoorbeeld in de tariefstelling mogelijk zijn en dat nadelige effecten op bijvoorbeeld het gebied van zwerfvuil opgelost kunnen worden. We hebben u een aantal voorbeelden van oplossingsrichtingen gegeven. Maar het klopt dat de uitvoeringsdetails ontbreken. We hebben geprobeerd met een aantal vingeroefeningen en ook door met u op excursie te gaan naar Nijmegen, dat is toch een stad die u als SP zou moeten aanspreken, uw raad meer gevoel te geven bij de mogelijkheden die er zijn op het gebied van doelgroepenbeleid en de bestrijding van zwerfafval. Ik loop er een aantal langs. Voor wat betreft de doelgroepen, dat wil zeggen oud, jong, gehandicapt, student, maar ook mensen in hoogbouw, grote gezinnen, mensen die in laagbouw zitten, zijn er gewoon heel veel mogelijkheden om dat te doen. We hebben al aangegeven dat we ervoor zullen zorgen dat alle Stadjers gelijkwaardige mogelijkheden hebben om afval te scheiden. Dat we ervoor zorgen dat ouderen, zieken en gezinnen met jonge kinderen niet gedupeerd worden. Dat kan bijvoorbeeld door te zorgen dat er extra bakken geplaatst worden op strategische plekken, door lagere tarieven te hanteren voor bepaalde doelgroepen, door meer brengpunten te organiseren in straten, door vrijstellingenbeleid, et cetera. Maar we hebben ook aangegeven dat het beeld dat de doelgroepen er per definitie op achteruitgaan, niet klopt. De afvalstoffenheffing gaat immers in de meeste gevallen omlaag en hoe meer je scheidt, hoe lager je afvalstoffenheffing is. Hoe we dat gaan doen, en daar hebben alle partijen die dat zeggen volledig gelijk in, vraagt inderdaad nadere uitwerking.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, de commissie van april was er niet voor niets. Daarin hebben een heleboel fracties gewoon al gezegd dat er regelingen moeten komen. We zijn nu acht maanden verder en er is helemaal niets gebeurd. Het enige wat in het plan staat, is dat er flankerend beleid zal worden ontwikkeld. Dus ik vraag mij af: hoe gaat u dat doen en hoelang hebt u daar tijd voor nodig om dat beleid goed te ontwikkelen?

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, de heer Loopstra suggereert dat er de afgelopen acht maanden niets gebeurd is. Ik wens dat met hem oneens te zijn. We zijn met u de afgelopen periode naar Nijmegen geweest, we hebben eigenlijk twee plannen parallel aan elkaar uitgewerkt, waarbij het inderdaad zo is dat voor diftar het detailniveau nog niet op dat niveau is dat u wilt.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Maar u stelt hier wel voor om het nu in te voeren.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, het voorstel is om per 2019 over te gaan tot diftar. Dat is over vier jaar. Dat betekent dat wij nog vier jaar de tijd hebben om al uw zorgen weg te nemen. Ik heb u aangegeven dat er allerlei mogelijkheden zijn om flankerend beleid in te voeren. Daarom zijn we ook op excursie geweest, daarom hebben wij dat ook opgeschreven. Ik heb u een aantal voorbeelden genoemd. Volgens mij zou dat moeten kunnen. Maar nogmaals, op dit moment is het niet gelukt om het plan op dat detailniveau uit te werken. Daar hebt u volledig gelijk in.
Voorzitter, dan de handhaving. Een punt dat met name vaak gebruikt wordt door het CDA. Als u mocht besluiten, dan wordt er steviger gehandhaafd op dumping en zwerfafval. Daarvoor hebben we twee fulltime handhavers in de boeken staan vanaf 2018 en tegen de heer Ubbens zou ik willen zeggen: die boetes van minimaal 90 euro en maximaal 370 euro zijn niet soft. Om dumping te voorkomen ten gevolge van kapotte ondergrondse containers hebben we een storingsploeg in het leven geroepen, die meldingen van kapotte bakken direct aanpakt. En we gaan meer en regelmatiger onderhoud plegen aan die ondergrondse containers om het aantal storingen te verminderen. En tot slot, dat moet u helemaal aanspreken, zou ik bijna zeggen, zetten we extra menskracht in, zodat gedumpt afval sneller kan worden opgeruimd.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, mijn vraag is: waarom doet u dat dan nu al niet? Waarom moet het uitgesteld worden tot dat we diftar hebben? Dan krijgen we het misschien op het niveau zoals het nu is en wij zijn daar nu al niet tevreden over.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, het fenomeen doet zich voor dat als wij erin slagen om onze Stadjers hun afval beter te laten scheiden, we een stevig voordeelboeken op de verwerking van dat afval. Dat betekent dus dat er dan ruimte ontstaat in de begroting zonder de afvalstoffenheffing te verhogen, om dit soort maatregelen te nemen.

De heer UBBENS (CDA): Ja, maar als er nu minder gedumpt wordt, en mensen zijn niet gewend om afval te dumpen en ze zien dat het wordt aangepakt, dan zal diftar makkelijker ingevoerd worden. Dan hoef je dan niet meer zo streng te handhaven. En dan kun je de tarieven omlaag doen. Dan heb je een veel beter systeem. Dan ben je er klaar voor om diftar in te voeren.

Wethouder VAN KEULEN: Nogmaals, het is niet zo dat we morgen diftar invoeren. We nemen daar vier jaar de tijd voor. We nemen er allerlei aanvullende maatregelen voor. Een aantal maatregelen bijvoorbeeld op het gebied van voorlichting en ook op het gebied van handhaving. We beginnen niet in 2019, maar al in 2018, waardoor we juist dat proces ook op gang willen brengen. Maar ik moet u wel een illusie wellicht ontnemen, want u weet, we hebben hier vaak debat over hoe de stad erbij ligt. U zegt dat er allerlei plekken zijn waar heel veel zwerfafval is. Dat beeld herken ik nogmaals niet, maar desalniettemin hebben wij ervoor gekozen om voor volgend jaar extra mensen in te zetten om dat zwerfvuil op te ruimen. Ik ga ervan uit dat dit het beeld aanzienlijk versterkt, maar u moet niet vergeten dat wij een aantal jaren geleden hebben bezuinigd op het borgniveau. En natuurlijk zie je dat terug op straat. En alle maatregelen die wij nemen, zullen er niet voor kunnen zorgen dat het op hetzelfde oude borgniveau komt. Dat is gewoon een feit. Dus nu kunt u wel net gaan doen alsof de stad daar niet minder van wordt, maar als je bezuinigt op het openbaar onderhoud, en dat is een heel bewuste keuze geweest van deze gemeenteraad, dan zul je zien dat dit wat achteruitgaat. Tegelijkertijd constateer ik dat wij op het borggebied de met u afgesproken normen steeds halen.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dus u ziet inderdaad wel dat het niveau van de openbare ruimte achteruitgaat en dat er dus meer zwerfvuil is dan vroeger? Maar in die situatie gaan wij toch diftar invoeren. Dat stel ik dan vast.

Wethouder VAN KEULEN: U legt nu heel nadrukkelijk een link tussen het zwerfvuil en diftar. Volgens mij is die er niet. Er zit een link tussen meer zwerfvuil en de verlaging van het borgniveau.

De heer UBBENS (CDA): Nee, want als er meer dumpingen zijn, ..! In het voorstel staat: “Door diftar komen er meer dumpingen” en dumping leidt tot het ontstaan van zwerfvuil, want de zakken gaan open en het vuil komt op de straat.

Wethouder VAN KEULEN: En daarom hebben wij daar extra capaciteit voor. Dus nou is het cirkeltje rond, volgens mij.
Voorzitter, tot slot denk ik: ik constateer dat de raad een discussie voert over een behoorlijk principieel punt, het invoeren van diftar, ‘de vervuiler betaalt’ of ‘de scheider wordt beloond’, en dat de discussie vooral gaat over de praktische uitwerkingen daarvan. Tegelijkertijd constateer ik ook dat een groot deel van de raad heeft aangegeven, in tegenstelling tot een aantal jaren geleden, het principe van diftar te onderschrijven.
Ik wil even de moties en amendementen langslopen nu. Gezien het proces dat wij hebben doorlopen en het feit dat er twee raadsvoorstellen liggen, zeg ik tegen de SP en tegen de heer De Greef, is het eigenlijk logisch dat het college op alle moties en amendementen het oordeel aan de raad laat. Ik zal dus ook proberen technisch te verkondigen wat de gevolgen zouden zijn van de amendementen en moties, zoals die voorliggen. Amendement 1, uitstel beslissing. Ja, dat is iets wat u kunt doen. Hiermee schuift u het besluit over het invoeren van diftar vooruit naar de volgende raadsperiode. Dat is een keuze die u kunt maken, maar dat is dan het gevolg.
Amendement 2: dat wordt hard werken, zeg ik erbij. Ook voor u. Want als wij voor de zomer een beter uitgewerkt plan willen hebben, dan moeten we aan de bak. Ik denk dat het kan en ik denk ook dat we dat kunnen doen met de hulp van focusgroepen, zoals de heer Sijbolts in zijn woordvoering ook zei, maar het vraagt de nodige inspanning.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, dit vind ik heel merkwaardig. Of wij dan medio juli, medio 2016 hier weer zitten, dan moeten wij flink aan de bak als raad? Dat snap ik niet.

Wethouder VAN KEULEN: Dan moeten wij flink aan de bak, en u ook.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou ja, “u ook”, dat zijn wij dus. Dat vat ik dus niet, want wij dienen een amendement in om de beslissing uit te stellen tot 2019 en de partijen die op een bepaald moment kiezen om het over een halfjaar al te doen, laat die maar hard werken. Nee, wacht even, het is heel principieel. Het gaat erom dat wij kiezen voor 2019, omdat wij eerst Extra impuls willen laten uitrollen, omdat we een goede voorlichting willen hebben voor de inwoners van deze stad en dat we dan gaan beslissen. En omdat we ook nog een goed doelgroepenbeleid willen hebben. En u zegt: “We gaan hard aan de bak”, nou, wij opteren om over tweeënhalf jaar hier weer te zitten en dan te beslissen over diftar al dan niet. En niet zoals u dit nu formuleert.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, volstrekt duidelijk, wanneer Loopstra. Als u niet in dit proces mee zou willen doen, dan doet u dat niet, natuurlijk.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ik ben vaak erg duidelijk, ja.

Wethouder VAN KEULEN: Zo duidelijk dat de sirenes ervan gaan loeien, af en toe. Mijn constatering is dat dit een ambitieuze tijdlijn was. En dat, als wij dit met elkaar willen doen, het ook wat van uw raad vraagt. Natuurlijk kunt u de keuze maken om daar niet aan mee te doen. Ik zei alleen: “Dit wordt hard werken, ook voor ons.” Zo was het bedoeld, en op geen enkele andere manier.
Voorzitter, dan ga ik naar motie 7, ‘Tegemoetkoming kamerhuurders’. Even een winstwaarschuwing. Mevrouw Klein Schaarsberg gaf het ook aan in haar woordvoering, dat het voor ons inderdaad lastig is om mensen tegemoet te komen om een vrijstelling te geven, op het moment dat wij hun rekening niet hebben en het via de kamerverhuurders gaat. Dus daar zullen we goed naar moeten kijken. Maar we zijn natuurlijk bereid om dat te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, daarbij bied ik ook graag mijn hulp aan, want wij hebben voorbeelden van andere gemeenten waar het wel kan. Dus als u een denkrichting nodig hebt, dan maken we een afspraak.

Wethouder VAN KEULEN: U wilt ook aan de bak. Oké.

Voorzitter, motie 8, ‘Grofvuil’ is een ingewikkelde, wat mij betreft, want we hebben dat onlangs afgeschaft. We hebben daar goede redenen voor gehad en we hebben ook geconstateerd dat het aantal dumpingen er binnen de perken is gebleven. Maar ook dat willen we best nog een keer toelichten, voorzitter. De gevolgen zijn: het wordt duurder voor de stad en het aantal dumpingen neemt iets af. Dat is heel plat waar het op neerkomt. Het is indertijd een bezuinigingsmaatregel geweest, we hebben dat geëvalueerd en we hebben met elkaar geconstateerd dat het eigenlijk prima gaat. Er zijn nu ook meerdere aanbieders die voor een bescheiden bedrag langskomen om dat grofvuil op te halen. Maar ik wil best met u in het vervolgtraject hier nog een keer naar kijken. Ik denk overigens niet dat het de uitkomst verandert, maar goed. Oordeel aan de raad is oordeel aan de raad en dat moeten we dan wel een beetje consequent doen, voorzitter. Voorzitter, ik denk dat ik erdoorheen ben.

De VOORZITTER: De heer De Greef denkt van niet.

Wethouder VAN KEULEN: De heer De Greef denkt van niet? Nee? Gaat hij weer over mijn karretje beginnen?

De heer DE GREEF (SP): Ik zal de vraag als volgt formuleren. We spreken hier onder andere over lasten van inwoners, en er is sprake van een enorme verdeeldheid, zowel onder de bevolking als in de raad. Vindt u het als college dan niet principieel onjuist om een dermate ingrijpende maatregel als diftar in te gaan voeren met zijn allen?

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, het makkelijkste antwoord dat ik hierop kan geven is: dat is de beslissing van de raad. En als u dat vindt, dan is dat uw beslissing. Wij denken, zeker gezien de termijn die we hebben, dat het uitvoerbaar is, dat het kan, dat we ook ruim de tijd hebben om de Stadjers duidelijk te maken wat het is. We willen in 2018 proberen om twee facturen te sturen: een voor de oude situatie en een voor diftar, zodat de mensen kunnen …

De heer DE GREEF (SP): Ja, die uitleg hebben nu al twee keer gehad.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, nou, goed. U zegt: “Is het draagvlak niet te gering voor dit ding?” Nou ja nogmaals, daar gaat u over. U bent de gemeenteraad. Het is niet voor niets dat wij hier twee voorstellen voorleggen. Wij denken dat het kan.

De VOORZITTER: U hebt deze opmerking ook twee keer gemaakt, hè? Zo gaat dat soms.

De heer DE GREEF (SP): Ja, ongetwijfeld. Maar kijk, deze wethouder zegt dat het college een “lichte voorkeur” heeft voor de diftar-variant, maar u staat hier de diftar-variant te verdedigen alsof u een groot voorstander bent. Daarmee gaat u niet serieus om, naar ons oordeel, met hoe de lasten bij de mensen terechtkomen, hoe de verschillende mensen hier straks werkelijk problemen mee gaan krijgen in het dagelijks leven om die afval te scheiden.

De VOORZITTER: Wilt u afronden?

De heer DE GREEF (SP): Ja, maar die verdeeldheid …

De VOORZITTER: U hebt nog een tweede termijn, hè?

De heer DE GREEF (SP): Oh, nou ja, goed. Ik hoop dat de wethouder in ieder geval met mij van mening is dat ingrijpende voorstellen door een grote meerderheid in de raad gesteund dienen te worden.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, ik ga teruggrijpen naar een van de eerste zinnen die ik uitsprak in mijn woordvoering.

De VOORZITTER: Is dat echt nodig?

Wethouder VAN KEULEN: Blijkbaar, want het is niet blijven hangen. Ik heb gezegd dat mijn woordvoering voornamelijk over diftar gaat, omdat dat is waar het debat over gaat. En als ik op u de

indruk wekt dat ik hier diftar sta te verdedigen, komt dat omdat er verdraaid weinig is gezegd over het andere voorstel. En dat is precies de kern van dit debat. Er liggen twee voorstellen.

De VOORZITTER: Oké, ja. Zo is. Ik stel voor dat wij nu deze eerste termijn afronden. En ik wil u voorstellen om even drie minuten te schorsen.

(Schorsing 21.52 uur – 22.01 uur)

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaatsen weer in te nemen? Dank u wel. Waarvoor had de voorzitter nu even die paar minuten schorsing nodig? Ik heb even gekeken naar de amendementen en die amendementen grijpen in op punt II van de beide mogelijkheden. Op het moment dat een van die amendementen wordt aangenomen, grijpt dat ook in op de kredieten die daaronder beschikbaar worden gesteld. Dat moest even helder worden. Dat is nu helder.
Ik stel voor dat wij eerst de tweede termijn ingaan, en op het moment dat dit afgerond is, zal ik u een voorstel doen over wat er precies in de besluitvorming komt, als het ene dan wel het andere amendement wordt aanvaard. Kunt u het volgen? Nou, dan zal ik het nog een keer zeggen. Als u de besluitvorming ziet van het voorstel zelf, staan er twee mogelijkheden in. Als het amendement wordt aangenomen dat besluit om een aantal dingen nog uit te zoeken, kan pas een definitieve kredietaanvraag voor de kosten voor de invoering van diftar met het totale plan in uw raad worden vastgesteld en niet nu al bij voorbaat. Dat is rekening houden met de positie van de raad. Dus ik ga zo meteen even die verschillende punten met u langs, en dan ga ik u zeggen wat wel en niet in besluitvorming komt, afhankelijk van welk amendement wordt aangenomen.

De heer UBBENS (CDA): Maar in het voorstel staan er sowieso nog heel grote restbedragen, waarvoor nog kredietaanvraag moeten komen? Het hele voorstel wordt niet gedekt.

De VOORZITTER: Nee, waar het om gaat is het volgende. Laat ik even bij het eerste voorstel blijven, dat uitgaat van uitstel en nog nader uitzoeken van dingen. Dan wordt het afvalplan wel ter besluitvorming voorgedragen. Punt II verandert dan in het voorstel, zoals u dat straks per amendement aanneemt. Voorstel III wordt niet in besluitvorming gebracht. Voorstel IV weer wel, want dat gaat over de investeringsruimte voor de routine-investeringen. Snapt u? Op die manier moeten we het echt even zorgvuldig doen. Voorstel V wordt niet in besluitvorming gebracht, voorstel VI niet en voorstel VII weer wel. En al die andere voorstellen, die nu dus niet in besluitvorming worden gebracht, krijgt u straks in besluitvorming, op het moment dat er nadere uitwerking heeft plaatsgevonden.
Zo’n zelfde redenering maar dan net even anders, geldt als het andere amendement wordt aangenomen. Dat is de situatie zoals die er nu ligt. En daar had ik even tijd voor nodig, om dat even met de portefeuillehouder en de ambtenaren uit te vogelen. Kunt u het nu volgen? Dan gaan we naar de tweede termijn en ik geef de heer Loopstra het woord, als hij dat wil. Het hoeft natuurlijk niet, hè?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik denk dat er veel gezegd is en dat ik ook goed heb kunnen duidelijk maken wat de PvdA wil. Wij opteren gewoon voor Extra impuls. Wij wensen meer voorlichting, dat er gewoon meer draagvlak onder de gehele bevolking, onder alle inwoners van Groningen, bestaat voor afvalscheiding. En wij willen dat voordat diftar ingevoerd wordt, doelgroepenbeleid ontwikkeld wordt en dan pas, als wij alles kunnen overzien, kunnen wij een beslissing nemen of wij al dan niet doorgaan met diftar, of dat we het gewoon laten bij Extra impuls. Beide zaken houden wij dan open. En wij opteren dus om dat pas in 2019 te doen. Waarom? Omdat, dat blijkt wel uit wat het college zegt, het hard werken wordt voor van de zomer. Dat wordt raffelwerk, terwijl het toch pas in 2019 relevant wordt. Dat heeft het college ook gezegd en dat staat ook in het plan. Dus waarom niet gewoon uitstellen? Dat je dan pas de beslissing neemt en dat je nu doorgaat met de zaken die ik net genoemd heb. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer De Greef. Niet? De heer Van der Glas nog?

De heer Van der Glas (GroenLinks): Heel kort. Wij staan onder het amendement dat door de Stadspartij is ingediend, omdat wij denken dat wij op die manier een buitengewoon zorgvuldige afweging maken in dit dossier. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Ja, wij stellen wel vast dat er nu gekozen wordt om het besluit uiteindelijk uit te stellen en dat dit gebeurt om alsnog een meerderheid hiervoor te krijgen. Wij zijn bang dat het in juni niet zal lukken om alles wat hier staat voldoende uit te werken. We zouden ervoor willen kiezen om pas in 2019 een beslissing te nemen.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Wij hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan, maar het mag niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid. Vandaar dat wij ook onder het amendement van de PvdA staan. Het gaat de hele tijd over 2019 of over een halfjaar. Voor ons is het van belang dat het zorgvuldig wordt gedaan en dat ook de wethouder tijd heeft om dingen goed uit te zoeken. Als de wethouder aangeeft dat een halfjaar krap wordt, dan vind ik het lastig om daarmee in te stemmen. Als de wethouder zegt dat hij meer tijd nodig heeft, dan moet hij die zeker nemen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Eens even kijken, de heer Sijbolts nog?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. De Stadspartij maakt vandaag de principiële keus voor diftar, maar niet de keuze voor de invoering, want er moet nog een aantal dingen uitgewerkt worden. Dat hebben wij ook in een amendement verwoord. De wethouder zei dat we aan de bak moeten met de focusgroepen. Dat zijn we met hem eens. Dat gaan wij ook zelf doen om het draagvlak te vergroten in de stad en we zijn benieuwd waar het college voor de zomer mee komt. En dan maken wij pas de keuze of instemmen met de invoering van diftar of niet. Motie 8 zullen wij intrekken.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, waarom die haast voor de Stadspartij? Waarom niet gewoon met ons meegaan, voorzitter? Nee, ik wil graag weten van de Stadspartij wat het nut is om over een halfjaar al te beslissen. Wat is daar het voordeel van, terwijl het college ook zegt: “We gaan de komende jaren verder met Extra impuls, 2017 wordt uitgerold, 2018 wordt uitgerold en pas in 2019 gaan we diftar invoeren”? Waarom hebt u dan zo’n haast? Dat begrijp ik absoluut niet.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Het milieu heeft wel haast. Die zorgen zien wij en nogmaals, wij zijn wel voor het principe van diftar. Ik heb u een aantal argumenten en punten genoemd waar onze grote zorgen liggen. Die hebben wij verwoord in een amendement. Ik ga ervan uit dat het amendement wordt aangenomen, als ik zie wie er onder het amendement staan, en dan maken wij uiteindelijk voor de zomer de afweging of het college zijn huiswerk goed heeft gedaan.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, de Stadspartij oppert nu dus dat de partijen die niet onder het amendement staan van u, niet voor het milieu zijn, niet voor duurzaamheid, niet voor vergroening.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, voorzitter, dat heb ik niet gesteld. U vraagt aan ons: “Vanwaar de haast?” en die haast zit hem daarin. Daarmee heb ik niet gezegd dat u dat probleem niet erkent.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit als afgerond. Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Betekent het dan ook, een vraag aan de Stadspartij, dat als u het niet goed uitgewerkt vindt, u dan alsnog tegen diftar gaat stemmen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat is de juiste conclusie.

De VOORZITTER: Ik kijk even wie nog verder het woord willen hebben. De heer Kelder nog? Niet meer? De heer Castelein? Mevrouw Koebrugge nog? Wat zegt u?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ik wil straks een stemverklaring geven.

De VOORZITTER: Dat kan natuurlijk altijd. Het is goed dat u dat vooraf aankondigt, dan valt het weer niet tussen wal en schip. Dat is heel goed. Wie nog uit de raad? Heeft de wethouder nog aanleiding om te reageren? Niet meer. Dan gaan we kijken wat de stemming oplevert. Stemverklaringen? Ik stel voor om alle stemverklaringen in een keer te doen, behalve op het voorstel zelf. Ja, de heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik wil graag een schorsing.

De VOORZITTER: Ja. Hoeveel minuten wilt u?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou, tien minuten?

De VOORZITTER: Dat vind ik te veel. Nee, ik ben serieus. Het is al laat en we hebben nog een aantal dingen te doen. Vijf minuten krijgt u. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 22.11 uur – 22.16 uur)

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaatsen weer in te nemen? Misschien even voor de goede orde: motie 8 onder de titel ‘Grofvuil’ is zojuist door de heer Sijbolts ingetrokken. Het mocht u zijn ontgaan, maar hij heeft wel gezegd. Dus die is van de baan, nu.
We brengen in stemming amendement 1, maar ik ga eerst even vragen of u stemverklaringen hebt over de amendementen. Mevrouw Koebrugge. Zullen we het gelijk doen? Vindt u dat goed? Gaat uw gang.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. De motie klinkt sympathiek maar wij zien wel andere mogelijkheden en oplossingen en het is dan toch een principiële keuze die wij maken. Als je studeert, dan heb je een gezond stel hersenen en als je een gezond stel hersenen hebt, dan moet je ook goed voor jezelf kunnen zorgen en in je eigen inkomen voorzien naast je studie. Dus wij vinden dat minimabeleid gericht moet zijn op minima, mensen die het zwaar hebben, in een uitzichtloze positie zitten. En wij denken niet dat het van toepassing moet zijn op de gemiddelde student. Tot zover onze stemverklaring op de motie ‘Tegemoetkomingsregeling kamerbewoners’ van 2011. En die geldt nog steeds. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Is er nog meer behoefte aan stemverklaringen? De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ook over motie 7. Voor mijn partij zijn kamerhuurders een belangrijke doelgroep. Het is daarom ook dat wij daartoe oproepen in het amendement. Het is eigenlijk een beetje een vooruitlopende stemverklaring, omdat wij op dat amendement staan waar die doelgroepen in staan. Daarom zien wij geen noodzaak, als het amendement het haalt, om motie 7 te steunen.

De VOORZITTER: Oké. De heer Van der Glas.

De heer Van der Glas (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Daar sluit ik mij graag bij aan.

De VOORZITTER: Anderen nog? Eerst de heer De Greef even en daarna de heer Loopstra.

De heer DE GREEF (SP): Ja, voorzitter, als het gaat om motie 7: eenzelfde soort voorstel is er in oktober 2011 geweest. Toen waren we tegen, dus we stemmen nu ook tegen.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Over het amendement? Nog niet?

De VOORZITTER: Ja, ja, zeker. Over amendementen en moties in één keer.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Oké. Amendement 2 van de Stadspartij, daar wil ik toch even bij markeren dat, als het amendement wordt aangenomen, de Stadspartij heeft gezegd, als we in juli er weer over praten en dit …

De VOORZITTER: Het gaat om een stemverklaring, he? U stemt niet voor de Stadspartij, neem ik aan?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, ja, maar ik vind het belangrijk op te merken dat de Stadspartij heeft gezegd dat het dan niet voor elkaar is, diftar dan weg is.

De VOORZITTER: Nee, een stemverklaring. Ik sluit dit nu af. De heer Sijbolts zie ik nog?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, ik wilde bezwaar maken tegen deze gang van zaken.

De VOORZITTER: Nee, we gaan geen debat meer voeren. Anderen nog? Niet? Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, wij zullen motie 7 ook niet steunen. Wij zijn het op zich wel eens met de strekking, maar die staat eigenlijk ook al in ons amendement. Dus daarom vinden wij de motie niet nodig.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan breng ik in stemming amendement 1.
19 voor, 20 tegen. Het amendement is verworpen.
Dan gaan we naar amendement 2. 20 voor, 19 tegen. Het amendement is aanvaard.
Dan breng ik instemming de motie 7. 8 voor, 31 tegen. De motie is verworpen.
Dan ga ik in stemming brengen, en nou moet u even goed opletten, het geamendeerde voorstel, en niet in het geheel zoals het is neergelegd door het college. Maar omdat het amendement inhoudt dat we over een aantal dingen nu niet kunnen besluiten, wordt daar een aantal dingen uit geschrapt.
Ik ga in stemming brengen het eerste voorstel van de raad, het ‘Afvalbeheerplan 2016-2020, op weg naar een afvalloze stad’ vast te stellen. Het gewijzigde voorstel II, ‘Invoering van diftar in de planperiode’ is nu gewijzigd in een voorstel tot uitwerking, overeenkomstig het amendement en wordt in stemming gebracht. Nummer IV, ‘1,27 miljoen euro te dekken uit de vastgestelde investering de voor routine-investeringen’ wordt in stemming gebracht, want dat is nodig om vanaf januari volgend het vastgestelde plan te kunnen werken. En nummer VII, het ‘Afvalbeheerplan 11, 2015’ wordt ingetrokken. En de andere voorstellen worden nu niet in stemming gebracht, maar die volgen straks als de uitwerking van het plan, overeenkomstig het amendement aan de raad wordt aangeboden.
Dus I: het gewijzigde; II, IV en VII. Hebt u het scherp? Als u het niet scherp hebt, dan gaan we nog een keer. Hebt u het scherp of niet? Heeft iemand nog behoefte aan een nadere uitleg? Oké.
20 voor, 19 tegen. Het voorstel zoals zojuist door mij verwoord, is aanvaard.

7.d: Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties (collegebrief 12 november 2015)
(wordt verplaatst naar de volgende vergadering)

8. Benoemingen

De VOORZITTER: Leden van de raad, wij hebben nog twee dingen te doen. Het eerste is afscheid nemen van de heer Van der Veen en het tweede is het installeren van mevrouw Brouwer. Ze zijn beiden hier in de zaal en ik stel voor om dat ook in de volgorde zoals ik zojuist heb gezegd, te doen.

8.a: Afscheid raadslid K.S.N. van der Veen (GroenLinks)

Ik zal Kris van der Veen toespreken, maar ik ben niet de enige. Er zal nog iemand volgen, dat is mevrouw Van Gijlswijk en natuurlijk heeft Kris van der Veen zelf het laatste woord. Kris gaat de Groninger gemeenteraad verlaten om naar Amsterdam te gaan. Wij kunnen ons dat natuurlijk niet voorstellen, maar het gebeurt toch. Je hebt Kris, begin december, dat al op de sociale media bekendgemaakt. “Na vijf mooie jaren” was je tweet, als ik het me goed herinner. En al gauw waren er reacties van mensen die jou volgden en een Stadjer reageerde een beetje quasiboos: “Daarvoor heb ik niet op jou gestemd.” Dat geeft ook wel wat aan. In het algemeen was de reactie: leuk voor jou, maar jammer voor Groningen.
Je hebt veel gedaan in de raad en met jouw vertrek verliest de stad een sociaal en maatschappelijk betrokken raadslid. Begin dit jaar gaf jij in een uitverkocht Oosterpoort een peptalk, terug te zien op YouTube. Het is echt aan te bevelen, wat iedereen zag dat toen en ziet dat nu nog, als je dat filmpje ziet, als een indrukwekkend optreden. Je vertelde dat je als kind bent gepest, geschopt, uitgescholden en dat het pesten jouw motor is geworden om te vechten tegen onrecht. Er zijn heel veel kinderen die gepest

worden en die een iets minder felle motor hebben. Die daar hun hele leven enorm veel last van hebben. Maar dat gevecht tegen onrecht heb je ook in deze arena gevoerd. En jij zegt: “Iedereen kan iets doen tegen pesten en iedereen kan iets doen tegen onrecht” en jij hebt dat hier ook nadrukkelijk gedaan. Je hebt initiatieven gestart rondom eenzaamheid, zelfdoding, pesten. Thema’s die belangrijk zijn geworden binnen het Groningse gezondheidsbeleid. En recent nog initieerde jij voorstellen voor een polikliniek suïcidepreventie en het creëren van mogelijkheden voor vluchtelingen in Groningen om te werken en te studeren. En steeds ook heb je je sterk gemaakt tegen mensenhandel. Je deed bijvoorbeeld actief mee in ‘Slaaf voor een dag’ om aandacht te vragen voor mensenhandel in de prostitutie en wij deelden beiden de ongerustheid over het hele veld rondom die prostitutie en alles wat daarin nog steeds niet deugt, en die mensen die in dat veld hun werk doen en er ondertussen hier en daar ook aan onderdoor gaan.
Drijfveer voor jouw raadswerk is het ideaal van een zorgeloze en bruisende jeugd voor alle kinderen en jongeren in de stad. Je zegt: “Opgroeien in Groningen moet een feestje zijn.” En vanuit die drijfveer kwam jij met het initiatiefvoorstel ‘een plek voor jongeren’ in 2011, dat leidde tot het jongerencentrum Backbone 050 in Vinkhuizen. Toen dit jaar de toekomst van Backbone 050 tot 2021 zeker werd, reageerde jij: “Ik ben vooral blij dat we de jongeren kunnen laten zien dat je via de politiek soms echt je droom kunt verwezenlijken.” En zo ben jij al die vijf jaar een ware ambassadeur van de lokale politiek geweest. Ook op jouw initiatief is er een dansvisie ontwikkeld, met meer ruimte voor spreiding van evenementen en lanceerde jij met partners in de stad het Groningen Dance Event, waarvan de eerste editie volgend jaar is. Ook was je betrokken bij het initiatiefvoorstel ‘De eerlijke brommer’, om de overlast en vervuiling van scooters te verminderen.
Met jouw vertrek vertrekt niet alleen een maatschappelijk betrokken raadslid, maar ook een spraakmakend raadslid. Want zo vaak gebeurt het niet, ik moet het er toch even over hebben natuurlijk, dat een Gronings raadslid wereldnieuws is. Dat de New York Times belt, dat je Time Magazine haalt. Dat overkwam jou in 2013 toen je werd gearresteerd in Moermansk, de stad waarmee de stad Groningen, zoals iedereen weet, een stedenband heeft. In jouw strijd tegen onrecht ging je daar op persoonlijke titel naartoe om een film te maken. Een film over Russische jongeren en activisten die homoseksueel, lesbisch of transgender zijn. Je werd opgepakt. Je zou aan homopropaganda doen. Er is zelfs gesuggereerd dat je een pornofilm aan het maken was. Acht uur lang, zo heb ik begrepen, ben je ondervraagd en dat is geen fijne ervaring. Maar die ervaring maakte jou extra strijdbaar om voor gelijke rechten te strijden. ”Ik wil me voor deze mensen blijven inzetten”, zei je, terug in Groningen. En jouw film, 5000 roebel, is inmiddels op veel plekken vertoond. Je bent een man met een missie, binnen en buiten de raad. En binnen de raad trek je je niks aan van wie, waar het over gaat of hoe het hier gaat. Je ziet een probleem en jouw missie is dat op te lossen, het maakt niet uit hoe. “Ik ben Kris”, zo presenteer je jezelf. Harde kritiek lever je uiterst vriendelijk, met een glimlach op je gezicht. “Ik ben Kris” met je combinatie van betrokkenheid en charme kom je eigenlijk overal mee weg. Verder mag je jou gerust een rolmodel noemen. Hoe sterk je uit je jeugd bent gekomen, uit die nare ervaringen. Je wilt een verschil maken, in jouw strijd tegen onrecht en ongelijkheid. “De man die op lokaal niveau artikel 1 van de Grondwet een gezicht gaf”, werd over jou getwitterd. Het gezicht van ‘iedereen is gelijk’ en ‘er wordt niet gediscrimineerd’. Jij bent Kris, dat hebben we hier gemerkt. Je bent een ontzettend collegiale kerel. Volgens mij vindt iedereen jou ook enorm aardig, hoe scherp je ook bent. Ja, tenminste, ik heb nog niemand meegemaakt die zei: “Wat is die Kris een onaardige man.” Dat is gewoon niet zo. Je bent ook sympathiek, ik snap ook heel goed waarom je nu ook een volgende fase van je leven in wilt, maar wees ervan overtuigd: als je één keer van Groningen houdt, wil je er altijd weer naartoe. Het ga je goed in Amsterdam en graag tot ziens.
Je krijgt het cadeau van de raad. Dat is het bekende cadeau, je weet vast wel wat erin zit, en bloemen.

(Applaus)

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw Van Gijlswijk (SP): Beste Kris. Het sociaal cultureel planbureau publiceerde begin oktober het rapport ‘Meer democratie, minder politiek’. En het planbureau constateert dat mensen in ons land minder te spreken zijn over de politiek dan over de democratie. De klacht is dat politici niet naar gewone mensen luisteren, hun eigen gang gaan, altijd op hun eigen belang uit zijn, of te veel praten en te weinig doen. Toen ik recent het bijbehorende persbericht nog eens las, dacht ik: onze Groningse Kris heeft vast aan dat onderzoek meegewerkt. Want we kennen jou als een raadslid dat een hekel heeft aan gewoonteregels in de gemeente en gegroeide en vastgeroeste manieren van werken door de overheid. Want we kennen jou als een raadslid dat niets moet hebben van bureaucratisch gedoe en de staande praktijk. Een raadslid dat wars is van wat men politieke spelletjes noemt en pertinent weigert daaraan mee te doen. Een raadslid dat

weigert zich neer te leggen bij argumenten als: “Dat doen we al jaren zo.” En een raadslid dat zich keer op keer hardop afvroeg: “Hoezo kan dat niet? Kunnen we dat niet gewoon regelen?” Jij bent een volksvertegenwoordiger met de stijl ‘waar een wil is, is een weg’. Die stijl heeft onze stad een hoop mooie dingen gebracht, zoals, ja de burgemeester noemde het al, Backbone 050. De plek in Groningen waar jongeren hun hart op kunnen halen, een plek waar kennis, cultuur en sport, creativiteit, muziek en ondernemerschap elkaar ontmoeten. Dat is volgens mij een initiatief in de voor jou typerende stijl. Positief en ongecompliceerd. Minder positieve maar wel serieuze onderwerpen waar jij in de raad keer op keer aandacht voor vroeg zijn eenzaamheid, pesten en mensenrechten. Een mens wordt grotendeels gevormd door de omstandigheden waarin diezelfde mens opgroeit en de omstandigheden waarin de mens leeft. Sommigen gaan bij de pakken neerzitten. Ze zijn niet in hun eentje in staat vervelende persoonlijke ervaringen om te zetten in positiviteit en het leveren van een bijdrage aan fundamentele veranderingen. Voor mij ben jij daarvan nou juist het tegenovergestelde. Je hebt je ervaringen uit het verleden om weten te zetten, om met heel veel energie, optimisme en betrokkenheid bij te dragen aan een betere samenleving en het doorbreken van taboes. En de woorden “Stel een daad, toon je moed. Laat je woede hand in hand gaan met het goede dat je doet”, voelen voor een SP’er die deze woorden uitspreekt heel erg vertrouwd bij jou.
Naast het raadslidmaatschap werk je als projectleider bij Het Kopland en ben je voorzitter van de stichting LGBT Groningen en ook nog voorzitter van het COC. Bestuursleden van de stichting LGBT roemen jouw energie en enthousiasme, want toen het COC in Groningen zo ongeveer helemaal stil lag en niets meer voorstelde, boog het LGBT-bestuur zich over de vraag of het zich daarna wel of niet mee moest bemoeien. En jij zei gewoon: “Waarom nemen we niet het hele COC over?” Dat idee, Chris, was een heel goede zet. Er zijn veel nieuwe jonge enthousiaste vrijwilligers bij het COC actief geworden. Je bent als geen ander in staat om jonge mensen te boeien en te binden, niet alleen bij het COC, maar naar verluidt ook binnen de GroenLinks-afdeling Groningen. En omdat je naar Amsterdam verhuist, zul je het voorzitterschap van het COC overdragen. Een aantal mensen baalt daarvan. Men is toch wel bang dat door jouw vertrek het COC weer in zal storten. Omwille van de emancipatie en acceptatie van homo’s, lesbiennes, biseksuelen en transgenders, hoop ik dat jouw opvolger net zo energiek, enthousiast en gedreven als jij zal zijn.
Er is ook een andere kant van Kris. Kris is namelijk in staat om tot diep in de nacht te stappen en te dansen en de volgende dag toch weer fris en fruitig aan het werk te gaan. We hebben het in de raad vaak over de twee gezichten van de stad, maar jij hebt ook twee gezichten. Aan de ene kant de zorg, wat je baan is en waar je je in de raad mee bezighield. Aan de andere kant je wilde kant, wat blijkt uit jouw partygedrag en jouw inzet voor dancemuziek. In het recente verleden werd je regelmatig in allerlei nachttenten en op allerlei undergroundfeestjes in het gezelschap van oud PvdA-raadslid Marloes Dekker gesignaleerd. Samen kwamen jullie op die feestjes die Nicole Temmink van de SP tegen. Het bewijs dat dance verbindt, ook in politiek opzicht.
Je bent niet de eerste Groninger die naar Amsterdam vertrekt, ook niet de afgelopen jaren. De ene ging zijn liefde achterna, de ander zei dat ze dat ook ging doen, maar stiekem is ze om dezelfde reden als jij gegaan. Want Groningen mag dan wel de titel ‘evenementenstad van het jaar’ hebben veroverd; in Amsterdam is natuurlijk veel meer te beleven. Het grote aanbod van leuke dingen, de bruisende stad op het gebied van dance en cultuur, de stad waar voor iedereen een plek is, die stad, die trekt.
Ik heb twee kleine, stomme cadeautjes voor je. Ze hebben wel wat toelichting nodig. In Amsterdam worden veel grote evenementen georganiseerd. Daar hebben ze allerlei watertappunten, om vooral ’s zomers de dorst te lessen om het risico van uitputting en uitdroging te voorkomen. In de grote stad zijn volgens mij ook veel undergroundparty’s op allemaal industriële locaties, van die plekken waar ik jou tot diep in de nacht wel zie dansen. Maar ik schat zo in dat daar geen watertappunten zijn en daarvoor is cadeautje 1 bedoeld. Het tweede cadeautje is bedoeld voor de momenten dat je iets te veel heen en weer gereisd bent naar Groningen, als je iets te veel hooi op je vork hebt genomen, want naar verluidt ben je daar goed in, en als je iets te veel hebt gefeest. Om je energiepeil binnen een mum van tijd weer omhoog te krijgen.
Kris, tot slot: namens de raad gun ik jou dat jouw toekomst in Amsterdam een feestje wordt. Ik ken in ieder geval één iemand die uitziet naar jouw komst in Amsterdam, om samen te feesten. Je hebt haar nummer vast nog wel. Ik hoop oprecht dat het zo een feest wordt dat al je verwachtingen en dromen uit zullen komen.

(Applaus)

De VOORZITTER: Ik vrees dat wij nu ook willen weten wat erin zit. Maar dat kan straks wel even, hoor. Het woord is aan Kris van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Het is dextro en water, hoor ik net. Dank jullie wel voor die mooie woorden. Ik ben er echt helemaal stil van. We zoeken bij het COC trouwens nog een nieuwe voorzitter, dus mensen kunnen zich nog tot 3 januari tot ons richten: secretaris@cocgroningen.nl, mocht je willen solliciteren.
Ik zou heel graag nog van mijn laatste woorden hier gebruik willen maken om twee thema's te benoemen die voor mij in ieder geval erg belangrijk zijn geweest, de afgelopen jaren in het raadslidmaatschap, en natuurlijk ook nog een aantal mensen willen bedanken. Ik moet bekennen dat het echt heel erg dubbel voelt. Ik heb aan de ene kant ontzettend veel zin in de volgende fase in mijn leven. Komend weekend verhuis ik naar een heel mooi huisje in Amsterdam. Ik ben ook heel erg benieuwd wat er het komend jaar allemaal zal gebeuren op werkgebied. Maar aan de andere kant voel ik ook wel, nu ik hier zo zit, alhoewel ik moet zeggen dat ik het diftar-debat misschien ook wel had willen missen, maar dat terzijde, dat ik het raadslidmaatschap wel heel erg zal gaan missen. De zeepkist die mij elke dag in de gelegenheid heeft gesteld om zaken die mij aan het hart gaan aan te kaarten en ook daarbij gebruik te maken van alle instrumenten die je als raadslid hebt, om actie te voeren, dingen te doen, mensen een stem te geven. Om samen met bewoners, ondernemers in stad en organisaties uiteindelijk ook ideeën en dromen te realiseren. Ik zag mijn rol als raadslid altijd als faciliterend, informerend en ondersteunend. Hoe creëren we aandacht voor jouw idee of droom? Moeten we het probleem of de zaak ook door de raad loodsen? Of is het mogelijk om zonder besluitvorming in die raad toch iets mogelijk te maken? Het zijn van volksvertegenwoordiger is voor mij persoonlijk een enorme zoektocht geweest. Toen ik voor het eerst in die stoel daar achterin zat, voelde ik me ontzettend klein worden. Ik vond en ik vind het een enorme eer om mee te mogen beslissen en mee te mogen praten over het beleid van mijn stad. Terugkijkend bedenk ik dat we hier in het stadhuis, de afgelopen jaren tal van veranderingen en vernieuwingen in gang hebben gezet. Onze idealen zijn verwoord in de grote beleidsstukken, zoals de vernieuwing van het sociale domein, van de sociale zekerheid, maar ik zie ze ook terug bij de fietsstad, de woonvisie en misschien zelfs wel bij het evenementenbeleid. Maar ik moet bekennen dat ik ons als raad daarin soms ook wel wat tegenstrijdig heb gevonden. Een soort van vreemde eend in de bijt. Dan kijk ik ook wel naar mezelf en het refereert ook wel een beetje aan wat Rosita daarnet zei. Als het bijvoorbeeld gaat om zorg en welzijn, dan zeggen we wel dat we minder bureaucratie willen, minder managementlagen, meer stemmen en vertrouwen in de inwoners, meer mandaat aan de deskundige, maar in de praktijk lijken we zelf vaak het tegenovergestelde te doen. We vragen om meer kaders, indicatoren, vooraf opgestelde doelen, rapportages, et cetera. En soms bekruipt me het gevoel dat wij maar moeilijk afkomen van het pad dat we eigenlijk al jaren aan het bewandelen zijn en ook loskomen van het besluitvormingsproces zoals we dat kennen. Zelf heb ik het antwoord natuurlijk ook nog niet. We hebben natuurlijk ook een werkgroep 'werkwijze raad' die zich daarover buigt, maar ik ben wel heel erg benieuwd naar het antwoord op de vraag hoe we het proces los kunnen laten, zonder dat we het raamwerk van controle ook loslaat. Maar ik zie in de stad ook wel dat het ook anders kan. Hoewel woorden als veranderlab of vernieuwingsnetwerk niet meer zo hip en happening zijn; je mag ze bijna niet meer zeggen, zeggen ze wel bij bijvoorbeeld het Odensehuis of Backbone 050, dat er in deze stad buiten het stadhuis door allerlei mensen wordt gezocht naar oplossingen voor maatschappelijke, soms wijkgerichte en dan weer stedelijke problemen. De G1000 is daar ook een heel goed voorbeeld van. En op al die plekken vinden ook besluitvormingsprocessen plaats en ook daar wordt politiek bedreven. Terugblikkend vind ik dat een heel belangrijk en interessant thema, waar ik zelf natuurlijk ook nog niet het antwoord op heb. Maar ik ben heel benieuwd hoe dat proces hier ook de komende jaren in Groningen verder zal gaan, net zoals waarschijnlijk in allerlei andere gemeenten.
Dan tot slot voorzitter, zou ik heel graag de naam van Nargiza hier willen noemen. Nargiza is van oorsprong Oezbeekse. Ze woont al dertien jaar in Groningen en is nu 26 jaar oud. Ze is illegaal en heeft geen verblijfsvergunning. Nargiza zit al dertien jaar in een soort wachtkamer, zou je kunnen zeggen. Perspectief probeert ze al dertien jaar lang te creëren via vrijwilligerswerk bij Vera, bij De Gym in de Oosterstraat, maar ook bij het radioprogramma Oorsmeer of bijvoorbeeld voor 3 voor 12. Ze geeft Russische les, is dj en videokunstenaar. En dat is eigenlijk nog maar een greep uit de dingen die ze doet. Nargiza is, zou je kunnen zeggen, een soort chip, gebakken in Oezbekistan, maar totaal geprogrammeerd hier in Groningen en in Nederland. Ik leerde haar kennen na mijn reisje naar Rusland in 2013. Ze zei me toen dat ik me moest kunnen voorstellen hoe het is om als westerling in een land dat niet het jouwe is, te worden bejegend, wanneer je in de ogen van de ander anders bent. Mijn ervaring is natuurlijk peanuts vergeleken bij wat haar te wachten zou staan bij een eventuele terugkeer naar Oezbekistan, en daarom

steunen ook heel veel vrienden, bekenden en organisaties in Groningen haar. En omdat ik zelf heel weinig kan doen en betekenen voor haar; ik ga morgen wel weer met haar stempelen bij de dienst Terugkeer en vertrek, vind het wel een heel mooie gedachte dat Nargiza's naam in ieder geval bij dezen voor altijd in de handelingen van deze raadsvergaderingen zal komen te staan. Ze staat daarnaast ook symbool voor heel veel anderen, mensen die niet het geluk hebben gehad dat ze hier zijn geboren in dit land, maar hier wel wonen, om ons heen, bijvoorbeeld in de bed-, bad-, broodvoorziening. Ik vond de eerste cijfers over deze voorziening heel erg hoopgevend. Het blijkt namelijk dat zo'n 30% onterecht als 'illegaal' is bestempeld. Ik vind het dan ook geweldig dat wij hier als raad en ook zeker het college in Groningen ons behoorlijk inspannen voor deze ontzettend complexe doelgroep. Ik wens ze daar ook heel veel succes bij, de komende tijd en ik wens voor Nargiza dat het haar gegeven is dat haar inzet voor de stad binnenkort ook verzilverd kan worden, door echt ook Stadjer te worden. En ik hoop dat het verzoek van de burgemeester aan de staatssecretaris, om gebruik te maken van zijn discretionaire bevoegdheid, dan ook wordt ingewilligd.
Dan om af te ronden nog een dankwoord. Ik zou mijn lieve ouders willen bedanken, die hier bij verrassing helemaal zijn gekomen en ook een aantal vrienden. Sorry dat jullie zo lang moesten wachten. Dat alarm was niet mijn idee. Dank ook aan GroenLinks. Alle leden en kiezers die ervoor hebben gezorgd dat ik dit mooie werk vijf jaar heb kunnen doen. De fractie, Bennie, Martijn, Glimina, Femke, Rutger en natuurlijk ook Jan, Mathias en Annie. Ik ga jullie enorm missen en ik ga het waarschijnlijk ook nog wel een aantal keer zeggen bij een aantal GroenLinks-afscheidsbijeenkomsten, of gewoon een nieuwjaarsborrel. En Petra wens ik alvast heel veel succes en ook heel veel plezier.
Uiteraard wil ik ook alle bewoners en organisaties in de stad bedanken, waar ik de afgelopen jaren een kijkje in de keuken heb mogen nemen. Ik heb dat heel waardevol een bijzonder gevonden. Dank ook aan de griffie, de bodes, alle ambtenaren die altijd bereid waren om op welk moment dan ook, welke vraag dan ook maar te beantwoorden en met me mee te denken. Ik heb dat altijd ervaren als een enorm goede samenwerking. En tot slot wil ik jullie allemaal, de raad en het college, heel erg bedanken voor de goede sfeer, de fijne samenwerking, alle lieve, toffe reacties op mijn afscheid. Dat doet me heel erg goed en dat ontroert me heel erg. Ik wens jullie natuurlijk allemaal hele mooie debatten hier in het stadhuis, maar bovenal in jullie persoonlijke leven buiten dit huis heel veel liefde en geluk. En wie weet tot ziens. Dank jullie wel.

(Applaus)

De VOORZITTER: Ja, leve de koning! We gaan nu naar de opvolger.

8.b: Installatie raadslid mw. P. Brouwer (GroenLinks)

De VOORZITTER: Om dat in goede orde te laten verlopen, ga ik eerst naar de voorzitter van de commissie voor de geloofsbrieven, mevrouw Paulusma. Dus als u het verlossende woord spreekt, ga ik had verder afronden.

Mevrouw PAULUSMA (commissie geloofsbrieven): Voorzitter, wij hebben de geloofsbrieven van mevrouw Brouwer onderzocht en in orde bevonden.

De VOORZITTER: Dan vraag ik mevrouw Brouwer om naar voren te komen en ik vraag u allen alvast om te gaan staan. Een beetje dichterbij. Dank u wel. We hebben net even de procedure doorgenomen, dus het is allemaal redelijk simpel, maar wel serieus. Ik ga u de verklaring voorlezen en dan gaan we samen het laatste regeltje wel even doen.
"Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen."
En dan zegt u mij na: dat verklaar en beloof ik.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Ik feliciteer u hartelijk met dit mooie raadslidmaatschap.

(Applaus)

9. <u>Sluiting</u>

De VOORZITTER: Geachte leden van de raad. We zijn aan het einde gekomen van de laatste vergadering van dit jaar. Wij gaan zo meteen op het afscheid van Kris en de installatie van Petra Brouwer en het einde van het jaar een glas drinken met elkaar. Dat gebeurt denk ik hier in dit gebouw, op de eerste etage. Ik wens u alvast heel goede kerstdagen en een goede jaarwisseling. Wij zien elkaar volgend jaar weer. Dank u wel. De vergadering is gesloten.

(Sluiting 22.48 uur)